Mary Higgins Clark

VAGA

Mano Mergaitė Sandi

Mary Higgins Clark

MANO MERGAITĖ SANDI

Iš anglų kalbos vertė
Galina Baužytė-Čepinskienė

VAGA

UDK 820(73)-3
Cl-21

Mary Higgins Clark. MY GAL SUNDAY
New York, Pocket Books, 1997

ISBN 5-415-01566-3

PADĖKA

Vaikystėje mane dažnai kamuodavo astmos priepuoliai. Ištvėrusi naktį, kai dusdama gaudydavau orą, rytą sulaukdavau atlygio – priepuoliui praėjus atsisėsdavau atsirėmusi į pagalves lovoje su knygomis ir radiju.

Kartkartėmis įsijungdavau radijo dramas – senas, ilgas sagas, kurios kviesdavo mane dalyvauti romantiškuose nuotykiuose.

Mieliausiai tuomet klausydavausi pjesės „Mūsų mergaitė Sandi“. Ją būtų galima apibūdinti maždaug šitaip: tai pasakojimas, kuriame klausiama: „Ar gali mergaitė iš angliakasių miesto Vakaruose rasti laimę ir tapti turtingiausio ir dailiausio Anglijos lordo Henrio Brintropo žmona?“

Buvau stačiai pakerėta lordo Henrio ir maniau, kad jiedu su Sandi nuostabi pora. Taip, ji galėtų rasti savo laimę su juo. Dieve mano, o kas gi negalėtų?

Štai todėl, kai norėjau sukurti istoriją apie žmoną ir vyrą, pagalvojau apie lordą Henrį su Sandi ir paklausiau savęs: „O jei Henris yra buvęs Amerikos

prezidentas, šaunus, malonus, turtingas ir žavus? O jei Sandi – stulbinanti, nuovoki jauna kongreso narė?“ Šie pasakojimai ir yra atsakymas į tuos klausimus. Tikiuosi, kad jie suteiks jums malonumo.

Šios istorijos nebūtų išvydusios dienos šviesos, jei mano nuolatinis redaktorius Michaelas Korda ir jo kolega vyresnysis redaktorius Chuckas Adamsas nebūtų manęs skatinę, nukreipę tinkama linkme, drąsinę ir suteikę išminties. Ir vėl, kaip visada, dėkoju jums, vaikinai, – myliu jus! Ypač dėkoju rankraščio redaktoriui Gypsy da Silvai – neprilygstamam kantrybės įsikūnijimui.

Mano patarėjas Richardas McGannas iš *Vance* Saugumo Vašingtone, dirbęs slaptosios tarnybos agentu, paaiškino, kaip būtų reikėję saugoti buvusį prezidentą ir jo žmoną. Detektyvas seržantas Kevinas J. Valentine'as iš Bernardsvilio (Niu Džersis) policijos departamento mielai atsakė į gausybę klausimų, kokių priemonių būtų imtasi netikėtai radus paliktą vaiką. Ačiū jums, Dikai ir Kevinai!

Galiausiai, kaip visuomet, dėkoju savo šeimai ir draugams, mane drąsinantiems, kai atsiduriu aklavietėje, rodantiems kantrybę ir supratimą, kai pasineriu į savo pasakas ir nematau nieko kita. Jūs patys šauniausi!

Džonui
su meile
*à tout jamais**

* Visiems laikams (*pranc.*).

NUSIKALTIMAS IŠ AISTROS

– Būk atsargi, jei kantruolis įniršt, – liūdnai pratarė Henris Parkeris Britlendas IV, žiūrinėdamas savo buvusio valstybės sekretoriaus nuotrauką. Jis ką tik sužinojo, kad šis artimas draugas ir politinis bendražygis apkaltintas savo meilužės Arabelos Jang nužudymu.

– Manai, kad tai vargšo Tomio darbas? – atsidususi paklausė Sandra O'Brajen Britlend, tepdama naminę uogienę ant karšto paplotėlio, ką tik ištraukto iš krosnelės.

Tą ankstų rytą porelė buvo patogiai įsitaisiusi karališkai plačioje lovoje kaimo sodyboje Dramdou, esančioje Bernardsvilio apylinkėse Niu Džersyje. Aplinkui mėtėsi „The Washington Post", „The Wall Street Journal", „The New York Times" „The Times" (Londono), „ L'Osservatore Romano" ir „The Paris Review" – visi jau pradėti skaityti, vieni ant dailiai gėlėmis išmargintos švelnios vatinės antklodės, kiti tiesiog ant grindų. Tiesiai priešais porelę stovėjo du vienodi pusryčių padėklai, o ant jų – po rožę siauroje sidabro vazelėje.

– Iš tikrųjų tai ne, – lėtai purtydamas galvą po kiek laiko atsakė Henris. – Tuo neįmanoma patikėti. Tomis visada puikiai tvardydavosi. Kaip tik todėl buvo toks puikus valstybės sekretorius. Bet po Konstansos mirties, – tai nutiko per antrą mano kadenciją, – jis pasidarė tarsi nesavas... Ir visi suprato, kad sutikęs Arabelą iškart beprotiškai įsimylėjo. O netrukus paaiškėjo, kad jis ima prarasti savo plieninę savitvardą, – niekada nepamiršiu, kaip tuokart ledi Tečer akivaizdoje nesusivaldė ir pavadino Arabelą „pupyte“

– O, kad tuomet būčiau tave pažinojusi, – apgailestaudama pratarė Sandra. – Žinoma, ne visada tau pritardavau, bet man atrodei nuostabus prezidentas. Tik tada, prieš devynerius metus, kai pirmąkart davei priesaiką, esu tikra, nebūčiau tavęs sudominusi. Kuo gi teisės studenčiukė gali patraukti Jungtinių Valstijų prezidentą? Na, gal ir būčiau pasirodžiusi patraukli, bet žinau, kad nebūtum į mane rimtai žiūrėjęs. Tik tuomet, kai jau buvau kongreso narė, pažvelgei į mane šiek tiek pagarbiau.

Henris pasisuko ir meiliai pažiūrėjo į moterį, kuri jau aštuonis mėnesius buvo jo žmona. Jos kviečių spalvos plaukai buvo susitaršę. Skaisčių žydrų akių žvilgsnyje vienu metu atsispindėjo protas, šiluma, nuovoka ir humoras. O kartais ir vaikiška nuostaba. Jis nusišypsojo prisiminęs, kaip pirmą-

kart ją sutikęs paklausė, ar dar tebetikinti Kalėdų seneliu.

Tai nutiko jo įpėdinio inauguracijos išvakarėse, kai Henris Baltuosiuose rūmuose buvo surengęs kokteilių vakarėlį visiems kongreso nariams.

– Tikiu tuo, kam Kalėdų senelis atstovauja, sere, – pasakė tuomet Sandra. – O jūs?

Vėliau, kai svečiai rengėsi išeiti, jis pasiūlė merginai ramiai pavakarieniauti.

– Atleiskit, – atsisakė Sandra.– Turiu susitikti su tėvais. Negaliu jų nuvilti.

Likęs vienas tą paskutinį vakarą Baltuosiuose rūmuose, Henris mąstė apie visas moteris, kurios per praėjusius aštuonerius metus nė sekundės nedvejodamos keisdavo savo planus, ir suvokė pagaliau radęs išsvajotąją. Po šešių savaičių jiedu susituokė.

Iš pradžių atrodė, kad žiniasklaidos persekiojimai niekada nesiliaus. Labiausiai šalyje geidžiamo viengungio, keturiasdešimt ketverių metų buvusio prezidento vedybos su dvylika metų jaunesne gražia kongreso nare teikė žurnalistams jaudinančio peno. Daugelį metų nė vienos vedybos nebuvo taip stipriai įkaitinusios publikos vaizduotės.

Jau vien tai, kad Sandros tėvas dirbo traukinio mašinistu centrinėje Niu Džersio stotyje, kad ji pati skynėsi kelią Šv. Petro koledže ir Fordhemo teisės mokykloje, kad septynetą metų buvo visuomeni-

nė gynėja, o paskui stulbinamai netikėtai laimėjo vietą kongrese kaip ilgalaikė Džersio miesto atstovė, pavertė ją didvyre ir žiniasklaidos numylėtine.

Henris, vienas iš populiariausių dvidešimtojo amžiaus prezidentų ir didelio turto savininkas, be to, nuolat pirmavęs arba buvęs netoli pirmųjų patraukliausių Amerikos vyrų sąraše, buvo ir mėgdžiojamas, ir kėlė pavydą kitiems vyrams, galintiems vien stebėtis, kad dievai jį taip dosniai apdovanojo.

Jų vestuvių dieną vienas bulvarinis laikraštis įdėjo antraštę: LORDAS HENRIS BRINTROPAS VEDA MŪSŲ MERGAITĘ SANDI, šitaip darydamas užuominą į kadaise neįsivaizduojamai populiarią penkias dienas per savaitę ilgus metus transliuotą radijo muilo operą, kur kasdien būdavo klausiama: „Ar gali mergaitė iš angliakasių miesto Vakaruose susirasti laimę ir tapti turtingiausio bei dailiausio Anglijos lordo Henrio Brintropo žmona?“

Sandra tuojau visiems, taip pat ir savo beprotiškai įsimylėjusiam vyrui, tapo Sandi. Iš pradžių ji neapkentė šios pravardės, bet apsiprato, kai Henris atkreipė dėmesį, jog jam tai turį dvejopą prasmę: jis mąstąs apie ją kaip apie „sekmadienio* meilę“, minimą vienoje iš jo mėgstamiausių dainų. „Be

* *Sunday* – sekmadienis (*angl.*).

to, – pridūrė jis, – tau tinka. O'Nylas buvo pravardžiuojamas Tipu*, nes šitokia pravardė jam tiko; Sandi tinka kaip tik tau“

Šįryt, stebėdama savo vyrą, Sandi prisiminė drauge praleistus mėnesius. Iki šio ryto viskas bėgo beveik be rūpesčių. Dabar, matydama Henrio akyse tikrą nerimą, abiem rankom suėmė jo rankas.

– Nerimauji dėl Tomio? Žinau. Kaip galėtume jam pagelbėti?

– Ko gero, nelabai kaip. Aišku, patikrinsiu, ar jo nusisamdytas advokatas gali susidoroti su tokia užduotimi, bet nepaisant to, kas jam atstovaus, perspektyvos niūrokos. Tik pagalvok! Nusikaltimas baisus, o atsižvelgiant į aplinkybes sunku manyti, jog tai padarė ne Tomis. Į moterį buvo šauta tris kartus Tomio ginklu, Tomio bibliotekoje, kaip tik tada, kai jis prisipažino esąs labai prislėgtas, jog jiedu išsiskyrė.

Sandi pakėlė vieną laikraštį ir įsižiūrėjo į nuotrauką, kurioje Tomas Šipmenas švytėjo, apglėbęs įspūdingą trisdešimt dvejų metų moterį, padėjusią jam nusišluostyti ašaras po žmonos mirties.

– Kiek metų Tomiui? – paklausė Sandi.

– Tiksliai nežinau. Kokie šešiasdešimt penkeri, metais daugiau ar mažiau.

* *Tip* – 1. arbatpinigiai, 2. galas, viršūnė, smailuma (*angl.*).

Abu tyrinėjo nuotrauką. Tomis buvo dailus liesas vyras retėjančiais žilais plaukais ir mokslininko veidu. Ir priešingai – įžūliai gražų Arabelos Jang veidą rėmino smarkiai sušiaušti plaukai, o kūno linijos priminė moterų kūnus žurnalo „Playboy" viršeliuose.

– Gegužės sąjunga su gruodžiu, pati tikriausia, – tarstelėjo Sandi.

– Tikriausiai šitaip sako ir apie mus, – išspausdamas šypseną nerūpestingai pratarė Henris.

– Ak, Henri, nusiramink, – atsakė Sandi. Paskui paėmė jo ranką. – Ir nereikia apsimesti, kad tau tai nerūpi. Nors mes dar jaunavedžiai, bet pernelyg gerai tave pažįstu ir manęs neapgausi.

– Tu teisi, man neramu, – pratarė Henris. – Kai prisimenu, kas vyko prieš keletą metų, negaliu įsivaizduoti, kad Ovaliajame kabinete šalia nebūtų buvę Tomio. Prieš tapdamas prezidentu senate išbuvau vos vieną kadenciją, tad daug kur jaučiausi dar žalias. Jo dėka atlaikiau tuos pirmus mėnesius ir neįpuoliau į balą. Kai jau galutinai pasiryžau išsiaiškinti su sovietais, Tomis, – kaip jam įprasta, ramiai, apgalvotai, – įtikino mane, kad sukeldamas konfrontaciją padaryčiau didelę klaidą, nors viešumoje sugebėjo sudaryti įspūdį, jog tai mano sprendimas, o jis pats tik pritaria. Tomis tikras valstybės vyras, o tiksliau, – visais atžvilgiais džentelmenas. Jis doras, nuovokus, ištikimas.

– Bet, žinoma, toks vyras turėjo suvokti, kad žmonės juokiasi iš jo santykių su Arabela ir kad pats ją iki ausų įsimylėjęs. Tad kai ji pagaliau panoro viską nutraukti, jis sutriko, – pridūrė Sandi. – Maždaug šitaip viskas atrodo, ar ne?

Henris atsiduso.

– Galbūt. Laikinai aptemo protas? Galimas daiktas...

Jis pakėlė savo padėklą ir padėjo ant naktinio stalelio.

– Vis dėlto jis visada mane paremdavo, tad ir aš turiu jį paremti. Už jį galima laiduoti. Važiuoju pasimatyti su juo.

Sandi paskubomis nustūmė į šalį savo padėklą ir vos spėjo sučiupti pustuštį kavos puodelį, kad šis neišsilietų ant antklodės.

– Aš taip pat važiuoju, – pasakė ji. – Duok man dešimt minučių išsimaudyti sūkurinėje vonioje ir būsiu pasirengusi.

Kol žmona sliuogė iš lovos, Henris nužvelgė ilgas jos kojas.

– Išsimaudyti! Kokia puiki mintis! – šūktelėjo jis nudžiugęs. – Ir aš kartu!

Tomas Akeris-Šipmenas bandė nekreipti dėmesio į žiniasklaidos armiją, susibūrusią ties jo kie-

mu. Kai jiedu su advokatu sustabdė automobilį priešais namus, jis įsmeigė akis į vieną tašką ir stengdamasis negirdėti jam svaidomų klausimų gaudesio skynėsi kelią iki pat namo. Tačiau viduje, visiškai priblokštas dienos įvykių, Šipmenas pastebimai sugniužo.

– Škotiško viskio stikliukas, manau, nepakenktų, – ramiai tarstelėjo.

Advokatas Lenardas Hartas pažvelgė į savo klientą su užuojauta.

– Sakyčiau, jūs nusipelnėt, – pasakė jis. – Bet iš pradžių leiskit man pasakyti štai ką: jei primygtinai reikalaujate, galime pradėti tartis, tačiau turiu dar sykį pabrėžti, jog mudu galėtume labai stipriai gintis, viską aiškindami laikinu pamišimu. Aš noriu, kad sutiktumėt būti teisiamas. Padėtis tokia aiški, jog ją supras visi prisiekusieji: labai kentėjote netekęs mylimos žmonos; apimtas depresijos įsimylėjote patrauklią jauną moterį, kuri iš pradžių priimdavo gausias jūsų dovanas, o paskui jus atstūmė. Tai klasikinė istorija ir į ją, esu tikras, pažvelgs su užuojauta, ypač kai dar pridursime malonės prašymą, kur bus minimas trumpas proto aptemimas.

Harto balsas darėsi vis jausmingesnis, tarsi jis kreiptųsi į prisiekusiuosius:

– Pakvietėte ją atvykti čionai ir viską aptarti, bet ji ėmė iš jūsų tyčiotis, kilo barnis. Staiga netekote proto ir apakintas tokio stipraus įniršio, kad nepajėgiate net smulkmenų prisiminti, šovėte į ją. Paprastai laikydavote šautuvą užrakintą, bet tą vakarą jį pasiėmėte, nes buvote labai susikrimtęs ir ketinote nusižudyti.

Visa tai išdėstęs, advokatas stabtelėjo, – šią trumpą tylos akimirką buvęs valstybės sekretorius suglumęs įbedė į jį žvilgsnį.

– Ar iš tikrųjų visa taip ir įsivaizduojate? – paklausė jis.

Šis klausimas Hartą, regis, nustebino.

– Kodėl, žinoma, taip, – atšovė jis. – Bet yra smulkmenų, kurias dar reikėtų suderinti, keletas dalykų, kurie man ne visai aiškūs. Pavyzdžiui, turėsime paaiškinti, kaip galėjote palikti ant grindų kraujais paplūdusią panelę Jang ir nuėjęs atsigulti į lovą, o paskui taip įmigti, jog net neišgirdote klykiant namų šeimininkės, kai kitą rytą ji rado kūną. Atsižvelgdamas į savo patirtį manyčiau, kad proceso metu reikėtų sakyti, jog buvote sukrėstas.

– Ar tikrai? – nuvargusiu balsu paklausė Šipmenas. – Bet nebuvo jokio sukrėtimo. Tiesa, kai tąkart išgėriau, pasijutau lyg apdujęs, vos beprisimenu, ką mudu su Arabela kalbėjomės, o tuo labiau tai, ar išvis į ją šoviau.

Advokato veidu perbėgo skausmo šešėlis.

–Tomai, manau, turėčiau paprašyti niekam nereikšti panašių minčių. Ar pažadate? Taip pat leiskite jums priminti, kad, kiek galima spėti, ir ateityje turėsite susilaikyti nuo škotiško viskio, jis jums aiškiai netinka.

Tomas Šipmenas stovėjo už užuolaidų ir žvelgdamas pro langą stebėjo, kaip apkūnus jo advokatas bandė atremti žiniasklaidos antpuolį. „Puola it kokie liūtai ant vienišo krikščionio“, – pamanė. Tik šiuo atveju ne advokato Harto kraujo jie buvo ištroškę. O jo paties. Deja, Šipmenas visai nebuvo linkęs tapti kankiniu.

Laimė, spėjo laiku susisiekti su savo šeimininke Lilijana Vest ir pasakyti, kad neateitų. Vakar vakarą, kai buvo pareikštas kaltinimas, jis žinojo, jog lauke bus pastatytos televizijos kameros, kad parodytų kiekvieną jo žingsnį, kai eis surakintomis rankomis iš namų, o paskui – apkaltą, pirštų atspaudų ėmimą, teisinimąsi, kad yra nekaltas, ir galiausiai šįryt – toli gražu ne šlovingą sugrįžimą. Ne, šis sugrįžimas atrodė taip, lyg bėgtum pro lazdomis ginkluotą rikiuotę; jis nenorėjo, kad šeimininkė taip pat visa tai patirtų.

Vis dėlto gaila, kad aplinkui nė dvasios. Namai pernelyg ramūs, vieniši. Paskendęs prisiminimuose mintimis nukeliavo į dieną, kai prieš kokias tris dešimtis metų jiedu su Konstansa nusipirko šį būstą. Atvažiavo iš Menheteno priešpiečių į restoraną „Paukštis ir butelis“ prie Lokių kalno, paskui neskubėdami pasuko atgal į miestą. Nieko negalvodami nusprendė padaryti lankstą maloniomis Teritauno gyvenamojo rajono gatvėmis ir kaip tik tuomet pastebėjo ženklą „Parduodama“ priešais šį amžių sandūroje statytą namą, iš kurio buvo matyti Hudsono upė ir uolynas.

„Ir paskui dvidešimt aštuonerius metus, du mėnesius ir dešimt dienų mudu laimingi gyvenome čionai“, – mąstė Šipmenas.

– Ak, Konstansa, jei būtume galėję visa tai turėti dar dvidešimt aštuonerius metus, – tyliai ištarė sukdamas į virtuvę. Nusprendė vietoj škotiško viskio išgerti kavos, nes jam išties reikėjo ko nors išgerti.

Šis namas jiems buvo ypatinga vieta. Būdamas valstybės sekretoriumi turėdavo dažnai važinėti, bet retsykiais jiedu rasdavo progą čia drauge praleisti savaitgalį ir tai visada būdavo tikras pastiprinimas sielai. Paskui vieną rytą – tai buvo prieš dvejus metus – Konstansa pasakė: „Tomai, aš nekaip jaučiuosi“. Ir po akimirkos mirė.

Dirbdamas po dvidešimt keturias valandas per parą pajėgė šiek tiek nuslopinti skausmą. „Ačiū Dievui, turėjau darbą ir galėjau prasiblaškyti, – pamanė jis ir prisiminęs žurnalistų duotą pravardę „Skrajojantis sekretorius" nusišypsojo. – Bet ne šiaip dirbau; mudu su Henriu sugebėjome atlikti šį tą gera. Palikome Vašingtoną ir šalį geresnės būklės nei pirma"

Jau virtuvėje jis rūpestingai atseikėjo kavos, kad užtektų keturiems puodeliams, taip pat rūpestingai įsipylė vandens. „Žiūrėk, galiu savimi pasirūpinti, – nutarė. – Gaila, kad to nedariau po Konstansos mirties. Bet tuomet į sceną įžengė Arabela. Šitaip pasiruošusi paguosti, tokia viliojanti. O dabar negyva"

Mintimis nukeliavo į užvakarykštį vakarą. Ką gi jiedu vienas kitam pasakė toje bibliotekoje? Neaiškiai prisiminė, kad supyko. Bet ar galėjo iš tikro taip supykti, kad griebtųsi tokio baisaus smurto? Ir kaip būtų galėjęs palikti ją kraujuose ant bibliotekos grindų, o pats nukėblinti lovon? Jis papurtė galvą. Tai tiesiog nesuprantama.

Suskambo telefonas, tačiau Šipmenas tik spoksojo į jį. Kai skambutis nutilo, nukėlė ragelį ir padėjo ant bufeto.

Išvirė kava, jis prisipylė puodelį ir drebančiomis rankomis nusinešė į svetainę. Paprastai būtų įsitaisęs savo dideliame odiniame fotelyje bibliotekoje,

tik ne šiandien. Svarstė, ar apskritai kada nors vėl galės ten įžengti.

Jau buvo beatsisėdąs, kai išgirdo iš lauko sklindančius šauksmus. Žinojo, kad žurnalistai vis dar lūkuriuoja gatvėje, bet negalėjo įsivaizduoti, dėl ko šitoks triukšmas. Dar net nepraskleidęs užuolaidų, kad galėtų pasižiūrėti į lauką, jau atspėjo šio sujudimo priežastį.

Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas atvyko pasiūlyti savo draugystės ir paguodos.

Slaptoji tarnyba iš visų jėgų bandė praskinti taką Britlendams, kai jie stūmėsi pro žurnalistų ir fotoreporterių minią. Tvirtai apkabinęs žmoną, Henris stabtelėjo, šitaip parodydamas, kad nori pateikti trumpą pareiškimą:

– Kaip visada šioje šalyje, žmogus nekaltas, kol jo kaltė neįrodyta. Tomas Šipmenas buvo tikrai sumanus valstybės sekretorius ir lieka mano artimas draugas. Mudu su Sandi šiandien atvykome čia kaip draugai.

Padaręs šį pareiškimą, buvęs prezidentas pasuko tiesiai į verandą, nekreipdamas dėmesio į klausimus, kuriais it užtveriamąja ugnimi jį apipylė reporteriai. Vos jiems užlipus ant aukštutinio verandos laiptelio Tomas Šipmenas atrakino para-

dines duris ir svečiai be jokių nutikimų įslinko vidun.

Tik tuomet, kai užsivėrė durys, kai pajuto stiprų draugo glėbį, o kartu ramybę ir saugumą, Tomas Šipmenas sukūkčiojo.

Suvokusi, kad vyrams reikia laiko pasikalbėti vieniems, Sandi pasuko į virtuvę, tvirtai pasiryžusi nepaisyti Šipmeno prieštaravimų ir paruošti visiems trims priešpiečius. Buvęs sekretorius vis tvirtino galįs pasikviesti savo namų šeimininkę, bet Sandi primygtinai reikalavo viską palikti jos valiai.

– Kai skrandis nebus tuščias, jausies kur kas geriau, Tomai, – pasakė ji. – Jūs, vaikinai, pasikalbėkit, o paskui ateikit pas mane. Manau, kad turi visko, ko reikia omletui. Po kelių minučių jis bus gatavas.

Ir tikrai Šipmenas netrukus atgavo savitvardą. Henrio Britlendo buvimas jo namuose leido Tomui pajusti, kad gali įveikti viską, kas laukia. Jiedu nuėjo į virtuvę, kur jau sukosi Sandi. Jos gyvi ir tikri judesiai prie pjaustymo lentos sužadino Šipmenui prisiminimus apie netolimą praeitį Palm Byče, apie tai, kaip stebėjo kitą moterį, ruošiančią salotas, kaip svajojo apie ateitį, kurios jau niekada nebus.

Pažvelgęs pro langą staiga pamatė, kad užuolaida pakelta, tad jei kam pavyktų užslinkti už namo,

gautų puikiausią progą visus tris paslapčiomis nufotografuoti. Jis skubiai perėjo per kambarį ir nuleido užuolaidą.

Paskui atsisuko į Henrį su Sandi ir liūdnai nusišypsojo.

– Žinot, neseniai mane įkalbėjo įsirengti elektroninį įtaisą visuose kambariuose, kad galėčiau atitraukti užuolaidas nustatytu laiku arba vienu mygtuko spragtelėjimu. Nors niekada nemaniau, kad jo man prireiks šičia. Beveik nieko nenusimanau apie virtuvę, o ir Arabela nebuvo tokia gera virėja kaip Betė Kroker. – Jis stabtelėjo ir papurtė galvą. – Na, ką gi... Dabar tai nebeturi reikšmės. Be to, man niekada nepatiko tie prakeikti daiktai. Tikrai, bibliotekoje įtaisas dar ir dabar kaip reikiant neveikia. Kaskart, kai nori praskleisti arba suskleisti užuolaidas, pasigirsta baisus garsas, beveik kaip šautuvo šūvis. Keistas sutapimas, ar ne? Turiu galvoje, kad mažiau nei prieš keturiasdešimt aštuonias valandas čia iš tiesų buvo šaudoma. Girdėjot apie tuos mįslingus įvykius? Na...

Akimirką jis nusigręžė. Virtuvėje buvo tylu, tik Sandi rengėsi kepti omletą. Paskui Šipmenas priėjo prie stalo ir atsisėdo priešais Henrį. Ir iškart prisiminė laikus, kai jiedu sėdėdavo vienas prieš kitą Ovaliajame kabinete. Pakėlęs akis pagavo jaunesniojo žvilgsnį.

– Žinote, pone prezidente, aš...

– Baik, Tomi! Tai aš. Henris.

– Na, gerai, Henri. Kaip tik mąsčiau apie tai, kad mudu esame teisininkai ir...

– Kaip ir Sandi, – priminė jam Henris. – Nepamiršk! Prieš tapdama kongreso nare, ji dirbo visuomenine gynėja.

Šipmenas vos šyptelėjo.

– Tuomet siūlau jai būti mūsų eksperte. – Ir pasisuko į ją. – Sandi, ar tau kada nors teko ginti klientą, kuris būtų įvykdęs nusikaltimą mirtinai girtas, ir kad būtų ne tik triskart šovęs į... na... į savo draugę, bet ir palikęs kraujais paplūdusią, o pats nukėblinęs išsimiegoti ir visko pamiršti?

Neatsisukdama nuo viryklės, Sandi atsakė:

– Gal ir ne visai tokiomis aplinkybėmis, bet teko ginti nemaža žmonių, kurie buvo taip apsvaiginti narkotikų, kad net nepajėgė prisiminti padarę nusikaltimą. Tačiau paprastai atsirasdavo liudytojų, kurie prisiekę duodavo parodymus. Tai gan sunki užduotis.

– Vadinasi, jų kaltė būdavo įrodoma? – paklausė Šipmenas.

Sandi tylomis pažvelgė į jį ir liūdnai nusišypsojo.

– Jie būdavo patraukiami atsakomybėn, – pripažino.

– Na, taip. Mano advokatas Lenas Hartas, geras ir gabus vaikinas, nori, kad prisipažinčiau kaltas ir teisinčiausi pamišimu, – žinoma, laikinu. Bet, mano galva, lieka tikėtis, kad jei prisipažinčiau kaltas, valstybė nesistengs man atsilyginti mirties bausme.

Dabar Henris su Sandi abu stebėjo savo draugą: kaip jis šneka, žiūrėdamas tiesiai priešais save.

– Suprantat, – tęsė Šipmenas, – juk atėmiau gyvybę jaunai moteriai, kuri galėjo dar penkiasdešimt metų džiaugtis šiuo pasauliu. Jei atsidursiu kalėjime, tikriausiai neištversiu ilgiau kaip penketą arba dešimtį metų. O įkalinimas, kad ir kiek užtruktų, gal padės išpirkti šią baisią kaltę, kol būsiu pašauktas pas Kūrėją.

Jie visi trys tylėjo, o Sandi taisė valgį: išmaišė salotas, supylė išplaktus kiaušinius į įkaitintą keptuvę, pridėjo susmulkintų pomidorų, svogūnų ir kumpio, užlenkė kunkuliuojančio plakinio kraštus ir galiausiai apvertė omletą. Paskui sukrovė pirmą porciją į pašildytą lėkštę ir padėjo priešais Šipmeną. Kaip tik tuo metu šokelėjo viršun skrebutis.

– Valgyk, – įsakė ji.

Po dvidešimties minučių Tomas Šipmenas sustūmė salotų liekanas skrebučio plutele ir spoksodamas į tuščią lėkštę užsiminė:

– Turtai ima trikdyti, Henri; negana to, kad tau triūsia prancūzas virėjas, dar esi laimingas turėdamas žmoną kulinarijos meistrę.

– Ačiū, maloningasis sere, – gyvai atsiliepė Sandi, – tiesą sakant, visų mano virtuvės gudrybių, kad ir kokios jos būtų, pradžia siekia Fordhemo laikus, kai uždarbiaudavau kaip virėja.

Išsiblaškiusiu žvilgsniu stebeilydamas į tuščią lėkštę, Šipmenas nusišypsojo.

– Tokiu talentu gali tik žavėtis. Aišku, Arabela jo neturėjo. – Jis iš lėto pakraipė galvą. – Sunku patikėti, kad galėjau būti toks kvailas.

Sandi suėmė jo ranką ir tyliai pratarė:

– Išties, Tomi, juk turi būti švelninančių ir tau palankių aplinkybių. Tu tiek metų tarnavai visuomenės labui, dalyvavai šitokioje daugybėje labdaros projektų. Teismas pasistengs kaip galėdamas sušvelninti nuosprendį, – žinoma, jei jis iš tikrųjų bus. Mudu su Henriu esame čia ir norime kaip įmanydami tau padėti. Paremsime tave, kad ir kas nutiktų.

Henris Britlendas uždėjo tvirtą ranką Šipmenui ant peties.

– Tai tiesa, senas drauge, atvykom tau pagelbėti. Tik paprašyk, ir mes pasistengsim. Bet pirma turim sužinoti, kas čia iš tikrųjų įvyko. Girdėjom, kad Arabela nutraukė su tavimi ryšius, tad kaip ji čia atsirado?

Šipmenas atsakė ne iš karto.

– Ji tiesiog užėjo, – tarstelėjo išsisukinėdamas.

– Tai tu jos nelaukei? – paskubomis paklausė Sandi.

Jis delsė.

– Na... ne... ne, nelaukiau.

Henris palinko į priekį.

– Gerai, Tomai, kaip sakė Vilis Rodžersas, „visa, ką žinau, perskaičiau laikraščiuose“. Anot žiniasklaidos, šiek tiek anksčiau tądien tu paskambinai Arabelai ir maldavai pasišnekėti. Tą vakarą ji atėjo apie devintą.

– Tai tiesa, – atsakė jis, nieko neaiškindamas.

Henris su Sandi nerimastingai susižvalgė. Aišku, Tomas jiems kažko nesako.

– O kaip šautuvas? – paklausė Henris. – Atvirai šnekant, nustebau išgirdęs, kad jį turi, ypač kad jis registruotas tavo vardu. Buvai toks ištikimas Breidžio Bilo šalininkas, o nacionalinė šaulių asociacija žiūrėjo į tave kaip į priešą. Kur jį laikei?

– Tiesą tariant, buvau net visai pamiršęs, kad jį turiu, – bespalviu balsu pasakė Šipmenas. – Įsigijau jį, kai tik čia atvykome, metų metus gulėjo seifo dugne. Paskui kartą atsitiktinai jį pastebėjau, kaip tik tada, kai išgirdau, kad miesto policija kviečia žmones iškeisti ginklus į žaislus. Tad ištraukiau jį iš seifo ir palikau ant bibliotekos stalo, šalia pa-

dėjau kulkas. Ketinau kitą rytą nuvežti į policijos skyrių. Ką gi, jis vis tiek jiems atiteko, nors ir kitokiu keliu, nei buvau sumanęs.

Sandi suvokė, kad jiedu su Henriu galvoja apie tą patį. Padėtis ėmė atrodyti itin bloga: Tomas ne tik nušovė Arabelą; jai atvykus jis jau buvo išsitraukęs šautuvą.

– Tomai, o ką tu veikei prieš Arabelai ateinant? – paklausė Henris.

Sutuoktiniai matė, kaip Šipmenas svarsto prieš atsakydamas:

– Dalyvavau metiniame Amerikos „Micro" akcininkų susirinkime. Diena buvo varginanti, be to, dar jaučiausi baisiai persišaldęs. Mano namų šeimininkė Lilijana Vest pusę aštuonių paruošė vakarienę. Valgiau labai mažai, paskui užlipau tiesiai į viršų, nes vis dar nekaip jaučiausi. Iš tikrųjų mane krėtė šaltis, tad gan ilgai maudžiausi karštame duše, o paskui atsiguliau į lovą. Kelias naktis buvau blogai miegojęs, todėl išgėriau migdomųjų tabletę. Vėliau mane pažadino, turiu pasakyti, labai kietai įmigusį. Lilijana pabeldė į duris ir pranešė, kad apačioje laukia Arabela.

– Tad vėl nulipai žemyn?

– Taip. Prisimenu, kad man nulipus Lilijana kaip tik ketino išeiti, o Arabela jau buvo bibliotekoje.

– Ar buvo malonu su ja susitikti?

Prieš atsakydamas Šipmenas akimirką patylėjo.

– Ne, man nebuvo malonu. Prisimenu, vis dar buvau apsvaigęs nuo migdomųjų ir vos ištvėriau neužsimerkęs. Pykau ir dėl to, kad anksčiau ji nekreipė dėmesio į mano telefono skambučius, o dabar stačiai nusprendė atvykti neperspėjusi. Gal prisimenate, bibliotekoje yra baras. Na, Arabela jautėsi kaip namie ir pripylė mums po taurę martinio.

– Tomai, kaip tau atėjo į galvą po migdomųjų gerti martinį? – paklausė Henris.

– Nes esu kvailys, – atšovė Šipmenas. – Nes man kėlė šleikštulį garsus Arabelos juokas, jos erzinantis balsas, tad pamaniau: išprotėsiu, jei nepaskandinsiu viso to alkoholyje.

Henris ir Sandi su nuostaba pažvelgė į savo draugą.

– Bet maniau, kad dėl jos eini iš proto, – pasakė Henris.

– Ak, kurį laiką tikrai šitaip buvo, bet galų gale pats viską nutraukiau, – atsakė Šipmenas. – Tačiau maniau, kad džentelmenas turėtų sakyti žmonėms, jog tai jos sprendimas. Aišku, kad visi, kurie matė mūsų amžiaus skirtumą, turėjo tikėtis, jog šitaip nutiks. Tiesą tariant, pagaliau, – kaip pasirodo, laikinai, – atėjau į protą.

– Tai kam ją pasikvietei? – paklausė Sandi. – Nesuprantu.

– Nes ji pradėjo man skambinti vidurnaktį, kartais po keletą kartų, kas valandą. Paprastai vos išgirdusi mano balsą padėdavo ragelį, bet žinodavau, kad tai Arabela. Tad paskambinau jai ir įspėjau, kad ilgiau taip tęstis negali. Bet, žinoma, nekviečiau jos čionai.

– Tomai, kodėl to nepapasakojai policijai? Remdamiesi tuo, ką man pačiam teko perskaityti ir išgirsti, visi išties mano, kad tai nusikaltimas iš aistros.

Tomas Šipmenas liūdnai papurtė galvą:

– Nes manau, kad galų gale taip ir buvo. Tą paskutinę naktį Arabela man pranešė ketinanti susisiekti su vienu bulvariniu laikraščiu ir parduoti jam informaciją apie mudviejų su tavim beprotiškus vakarėlius, kuriuos neva rengdavom tau esant prezidentu.

– Betgi tai juokinga! – pasipiktino Henris.

– Šantažas, – tylomis pratarė Sandi.

– Tikrai taip. Ar manai, kad būtų geriau, jei teisme tai papasakočiau? – paklausė Šipmenas. Jis vėl papurtė galvą. – Ne, jei taip ir nebuvo, reikia bent jau tam tikro orumo, kai esi baudžiamas už nužudymą moters, kurią pernelyg mylėjai, kad galėtum šitaip prarasti. Orumo jos atžvilgiu ir net, galimas daiktas, bent kiek orumo ir savo atžvilgiu.

Sandi užsispyrė sutvarkyti virtuvę, o Henris palydėjo Tomį į viršų pailsėti.

– Tomi, noriu, kad su tavimi čia kas nors būtų, kol visa tai vyksta, – pasakė buvęs prezidentas. – Man nepatinka, kad lieki vienas.

– Nesijaudink, Henri, nieko tokio. Be to, jūs apsilankėt, nebesijaučiu vienas.

Nepaisydamas draugo patikinimo, Henris žinojo, kad jam bus neramu, pajuto tai iškart, vos Šipmenas nuėjo į vonios kambarį. Konstansa su Tomiu niekada neturėjo vaikų, o daugelis jų artimų draugų šioje apylinkėje išėjo į pensiją ir išsikraustė kitur, daugiausia į Floridą. Henrio mintis nutraukė mobiliojo telefono (visada jį nešiojosi) pypsėjimas.

Jis iškart atsiliepė. Skambino Džekas Kolinzas, jam priskirtos slaptosios tarnybos grupės vadovas.

– Atleiskit, kad trukdau, pone prezidente, bet viena kaimynė nekantrauja perduoti žinutę ponui Šipmenui. Moteris sako, kad jo gera draugė grafienė Kondazi, gyvenanti Palm Byče, bandė su juo susisiekti, bet Šipmenas neatsako į telefono skambučius, o atsakiklis tikriausiai išjungtas, tad ji negalinti palikti žinutės. Kiek suprantu, grafienei pasidarė neramu, – ji primygtinai reikalauja, kad ponui Šipmenui būtų pranešta, jog laukianti jo skambučio.

– Ačiū, Džekai. Perduosiu šią žinią sekretoriui Šipmenui. Mudu su Sandi po kelių minučių išvykstame.

– Gerai, sere. Būsime pasirengę.

„Grafienė Kondazi, – susimąstė Henris. – Kaip įdomu! Kažin, kas ji tokia?“

Jo smalsumas išaugo, kai sužinojęs apie skambutį Tomas Akeris Šipmenas nušvito ir nusišypsojo.

– O, skambino Betsė? – paklausė jis. – Kaip miela! – Bet jo akys apsiniaukė taip pat netikėtai, kaip ir buvo nušvitusios, dingo šypsena. – Gal galėtum perduoti mano kaimynei, kad neatsakinėsiu į niekieno skambučius? Šiomis aplinkybėmis, regis, neverta šnekėtis su kuo nors kitu, išskyrus advokatą.

Po kelių minučių, kai Henrį su Sandi vedė pro žurnalistų grūstį, į kelią šalia jų įčiuožė „Lexus“. Sutuoktiniai stebėjo, kaip iš automobilio iššoko moteris ir naudodamasi tuo, kad jų išvykimo šurmulys atitraukė reporterių dėmesį, netrukdoma pasiekė namą, atsirakino duris savo raktu ir įžengė į vidų.

– Tai tikriausiai namų šeimininkė, – pasakė Sandi, įsidėmėjusi kokią šeštą dešimtį einančią paprastai apsirengusią moterį vainiku sudėtomis kasomis. – Aišku, kad tai ji, be to, kas kitas dar galėtų turėti raktą? Na, Tomis bent nebebus vienas.

– Tikriausiai jis jai gerai moka, – pridūrė Henris. – Tas automobilis brangus.

Pakeliui į namus jis papasakojo Sandi apie paslaptingą grafienės iš Palm Byčo skambutį. Ji nieko nekomentavo, bet iš to, kaip pakreipė galvą ir suraukė kaktą, galėjai suprasti, kad yra ir sunerimusi, ir susimąsčiusi.

Jų automobilis buvo neišvaizdus aštuonerių metų „Chevy“, viena iš tų specialiai įrengtų nebenaujų mašinų, kuriomis Henris mėgo naudotis, ypač tada, kai norėdavo būti nepastebimas. Kaip ir visada, juos lydėjo du slaptosios tarnybos agentai, vienas vairavo, o kitas laikė paruoštą ginklą. Storas stiklas skyrė priešakinę sėdynę nuo užpakalinės, tad Henris su Sandi galėjo laisvai šnekėtis be baimės, kad bus išgirsti.

Nutraukdama jai nebūdingą užsitęsusią tylą, Sandi prabilo:

– Henri, šioje byloje kažkas ne taip. Šitai galėjau pajusti skaitydama pranešimus laikraštyje, bet dabar, kai pasikalbėjom su Tomiu, esu tikra.

Henris linktelėjo.

– Visiškai sutinku. Iš pradžių maniau, kad nusikaltimo smulkmenos tokios siaubingos, jog jis turi net sau pačiam jas neigti. – Jis stabtelėjo, paskui papurtė galvą. – Bet dabar suvokiu, kad tai nėra neigimas. Tomis išties nežino, kas atsitiko! Ir visa

tai jam taip nebūdinga! – sušuko jis. – Nepaisant visų provokacijų, grasinimų, šantažo ir viso kito, sunku patikėti, kad net sumaišęs migdomuosius su martiniu Tomis galėtų taip netekti savitvardos, jog nužudytų moterį! Šiandien jį pamatęs suvokiau, kaip visa tai keista. Tuomet jo nepažinojai, Sandi, bet jis buvo atsidavęs Konstansai. Kai žmona mirė, jis neįtikėtinai tvardėsi. Kentėjo, taip, tačiau ramiai ištvėrė tą sunkų išbandymą. – Jis stabtelėjo, vėl papurtė galvą. – Ne, Tomis tiesiog nėra toks žmogus, kurį lengva išmušti iš vėžių kokiomis nors provokacijomis.

– Na, jis galėjo puikiausiai tvardytis, kai mirė žmona, bet paskui užkibo ant Arabelos Jang kabliuko ir pasidavė, kai Konė vos buvo atšalusi savo kape, o tai jau apie žmogų šį tą sako, turi su tuo sutikti.

– Taip, bet gal tai buvo atsakas? Arba neigimas?

– Aišku, – atsakė Sandi. – Žinoma, žmonės kartais įsimyli tuoj pat po didelės netekties ir tai išties padeda, bet dar dažniau – ne.

– Tu tikriausiai teisi. Būtent tai, kad Tomis taip ir nevedė Arabelos, net kai jau buvo padovanojęs sužadėtuvių žiedą, – kada? beveik prieš dvejus metus? – man sako, kad jis iš pat pradžių suvokė, jog tai klaida.

– Na, žinoma, visa tai įvyko prieš man pasirodant scenoje, – samprotavo Sandi, – bet aš daug ką

sužinojau iš bulvarinių laikraščių, kurie tuo metu kėlė didelį triukšmą dėl to, kaip rimtas valstybės sekretorius įsimylėjo perpus jaunesnę prasčiokę. Prisimenu, mačiau dvi nuotraukas: vienoje jis buvo viešumoje, prisiglaudęs prie Arabelos, o kitoje per savo žmonos laidotuves, aiškiai tą akimirką, kai buvo netekęs savitvardos. Tas sielvarto sugniuždytas žmogus ir tas kitas laimingasis vos po dviejų mėnesių negalėjo būti vienas asmuo! Ir iš jos aprangos buvo matyti, kad tai ne Tomio tipo moteris.

Sandi daugiau pajuto, nei pastebėjo, kaip vyras kilstelėjo antakį.

– Na, liaukis. Žinau, kad perskaitai bulvarinius laikraščius nuo pirmo iki paskutinio puslapio, vos aš juos baigiu. Sakyk tiesą, ką manai apie Arabelą?

– Tiesą sakant, galvojau apie ją kuo mažiausiai.

– Neatsakai į mano klausimą.

– Stengiuosi niekada blogai neatsiliepti apie mirusius. – Jis stabtelėjo. – Bet jeigu nori žinoti, man ji pasirodė vulgari ir nemaloni rėksnė. Buvo gana aštraus proto, tačiau kalbėdavo taip greit ir be paliovos, kad, regis, jos smegenys niekada nespėdavo paskui liežuvį. O kai juokdavosi, manydavau, kad subyrės sietynas.

– Na, panašių dalykų apie ją esu skaičiusi, – pritarė Sandi. Ji minutę patylėjo, paskui pasisuko į

vyrą. – Henri, jei Arabela tikrai nusmuko tiek, kad ėmė šantažuoti Tomį, ar nemanai, jog gali būti, kad mėgino tai daryti ir anksčiau su kuo nors kitu? Klausyk, gal išgėręs migdomųjų, o paskui martinio Tomis neteko sąmonės ir nebematė, kaip atėjo dar kažkas? Kažkas sekė paskui Arabelą ir staiga išvydo progą jos atsikratyti, o kaltę suversti vargšeliui Tomiui?

– Ir kas po visko užnešė Tomį į viršų ir įkišo į lovą? – vėl kilstelėjo antakį Henris.

Jie abu nutilo, o automobilis pasuko Garden Steit bulvaro link. Sandi žvelgė pro langą į vakarėjančios saulės spinduliuose žėrinčius vario, aukso ir ryškiai raudonos spalvos lapus.

– Man patinka ruduo, – svajingai pasakė ji. – Ir skaudu, kai pagalvoju, kad vėlyvą savo gyvenimo rudenį Tomis turi iškęsti šį išbandymą. – Ji padvejojo. – Na, gerai, pabandykime įsivaizduoti kitokį scenarijų... Gerai pažįsti Tomį. Tarkim, kad buvo supykęs, netgi įsiutęs, bet tuo pat metu ir taip apkvaitęs, jog negalėjo sveikai mąstyti. Įsivaizduok save tokią akimirką: ką būtum daręs?

– Tą patį, ką mudu su Tomiu darydavome panašiai jausdamiesi per aukščiausio lygio susitikimus. Pajutę, kad esam pavargę ar pernelyg pikti, – ar tiek viena, tiek ir kita, – ir nepajėgiame blaiviai mąstyti, būtume nuėję prigulti.

Sandi tvirtai suspaudė Henriui ranką.

– Kaip tik taip ir maniau. Sakykim, Tomis, palikęs Arabelą, tikrai pats nusvirduliavo į viršų. Tarkim, kad iš tikro kažkas nusekė paskui ją iki Tomio namų, kažkas, žinojęs, ką ji tą vakarą veikia. Turime sužinoti, su kuo anksčiau Arabela turėjo ryšių. Mums reikia pasikalbėti su Tomio namų šeimininke. Ji išėjo vos tik Arabelai atvykus. Gal pastebėjo gatvėje stovintį automobilį! Ir su grafiene, kuri skambino iš Palm Byčo ir taip primygtinai reikalavo pasikalbėti su Tomiu. Privalome su ja susisiekti; gal tai niekai, bet kas žino, ką ji galėtų mums papasakoti?

– Sutarta, – tarė Henris susižavėjęs. – Kaip paprastai, mūsų bangos sutampa, tik tu šiek tiek toliau už mane. Iš tiesų man nė į galvą nešovė mintis pasikalbėti su grafiene. – Jis apkabino Sandi ir prisitraukė arčiau. – Eikš! Ar įsivaizduoji, kad nesu bučiavęs tavęs nuo šįryt dešimt po vienuoliktos? – švelniai paklausė.

Sandi smiliaus galiuku paglostė jam lūpas.

– O, tai tave jaudina ne vien mano šaltas protas?

– Teisingai pastebėta. – Henris pabučiavo jos piršto galiuką, paskui pagriebė jos ranką, nuleido žemyn, pašalindamas paskutinę jų lūpas skiriančią kliūtį.

Sandi atsitraukė.

– Dar vienas dalykas, Henri. Privalai užsitikrinti, kad Tomis nesutiktų tartis, kol nepabandysim jam padėti.

– Ir kaip, tavo manymu, reikėtų tai pasiekti?

– Žinoma, privalai įsakyti.

– Brangioji, juk jau nebesu prezidentas.

– Na, bet Tomio akyse dar esi.

– Gerai. Pabandysiu. Bet dabar kitas aukščiausios valdžios įsakymas: liaukis šnekėjusi!

Slaptosios tarnybos agentai priekinėje sėdynėje pažvelgė į atgalinio vaizdo veidrodėlį ir vienas kitam šyptelėjo.

Kitą rytą Henris atsikėlė saulei tekant – ketino su valdytoju apžiūrėti jam priklausantį dviejų tūkstančių akrų žemės plotą. Grįžo pusę devynių ir susitiko su Sandi pusryčių kambaryje, kuris buvo įrengtas užpakalinėje namo dalyje ir atsivėrė į klasikinio stiliaus anglišką sodą. Jo vaizdą papildė pati kambario apdaila: belgiškos drobės dryžuotų sienos apmušalų fone krito į akis gausybė graviūrų augalijos motyvais. Tad atrodė, tarsi kambarys būtų nuolatos pilnas gėlių. Sandi neretai pabrėždavo, kad jis labai skyrėsi nuo jos tėvų buto Niu Džersyje dviem šeimoms skirto namo viršutiniame aukšte. Ten augo ji ir tebegyveno jos tėvai.

– Nepamiršk, kad kitą savaitę prasideda kongreso sesija, – pasakė Sandi, tuštindama antrą kavos puodelį. – Jei galiu kaip nors pagelbėti Tomiui, reikia pradėti jau dabar. Manau, geriausia iš pradžių sužinoti viską apie Arabelą. Ar Marvinas jau pateikė ataskaitą apie Arabelos kilmę ir praeitį, kaip buvome prašę?

Marvinas, kurį ji paminėjo, buvo Marvinas Kleinas, valdytojas, tvarkęs Henrio kontorą, įrengtą buvusioje sodybos karietinėje. Su jam savitu keistoku humoru Marvinas vadino save ištremtos vyriausybės personalo vadovu. Jis turėjo omenyje tai, kad pasibaigus antrajai Henrio Britlendo kadencijai pasipylė reikalavimai pakeisti apribojimą, draudžiantį Jungtinių Valstijų prezidentui eiti šias pareigas tik dvi kadencijas. Iš to meto apklausos buvo matyti, kad aštuoniasdešimt procentų rinkėjų norėtų, jog draudimas būtų pataisytas ir skambėtų taip: draudžiama eiti pareigas dvi kadencijas iš eilės. Visiškai aišku, kad dauguma amerikiečių norėjo, jog Henris Parkeris Britlendas IV grįžtų į buveinę Pensilvanijos prospekte 1600.

– Kaip tik čia ją turiu, – pasakė Henris. – Ką tik perskaičiau. Atrodytų, kad velionei Arabelai sėkmingai pavyko palaidoti geroką dalį savo praeities. Marvinui pavyko atkapstyti įdomių faktų, susijusių su jos ankstesne santuoka ir skyrybomis, kai

buvęs vyras liko plikas nuogas, ir su tuo, kad jos ilgametis, vėlgi buvęs, draugužis Alfredas Barkeris yra sėdėjęs kalėjime už sportininkų papirkinėjimą.

– Tikrai? O dabar jį jau paleido?

– Jis ne tik laisvas, brangioji, bet ir vakarieniavo su Arabela jos mirties vakarą.

Sandi net išsižiojo.

– Brangusis, kaip, po galais, Marvinas tai iškasė?

– O kaip Marvinas visada ką nors iškasa? Visa, ką žinau, yra tai, kad jis turi savų šaltinių. Be to, Alfredas Barkeris gyvena Jonkerse, o tai, kaip tikriausiai žinai, netoli Teritauno. Sako, kad jos buvęs vyras laimingai antrąkart vedė ir šiose vietose nebegyvena.

– Ir Marvinas visa tai sužinojo per vieną vakarą? – paklausė Sandi. Iš susijaudinimo jos akys švytėjo.

Atsakydamas Henris linktelėjo, o liokajus Simsas vėl pripylė jam kavos.

– Ačiū, Simsai... Ir ne tik tai, – tęsė jis, – Marvinas taip pat sužinojo, kad Alfredas Barkeris, nors tai ir sunkiai tikėtina, vis dar labai myli Arabelą ir kažkas visai neseniai girdėjo jį draugams giriantis, kad dabar, kai ši nuspyrė tą senpalaikį, grįšianti pas jį.

– Ką Barkeris dabar veikia?

– Na, lyg turi santechnikos parduotuvę, bet Marvino žmonės teigia, kad iš tikrųjų tai reketo priedanga, o tam jis pats, matyt, ir vadovauja. Tačiau man svarbiausia žinia, kad mūsų ponas Barkeris garsėja smarkumu, kai kas nors stoja jam skersai kelio.

Sandi suraukė kaktą tarsi nugrimzdama į savo mintis.

– Mmm... Dabar pažiūrėkim. Jis vakarieniavo su Arabela kaip tik prieš jos susitikimą su Tomiu. Barkeris nepakenčia, kai kas nors stoja jam skersai kelio, o tai tikriausiai reiškia, kad yra be galo pavydus ir baisaus būdo. – Ji pažvelgė į vyrą.

– Ar ir tu taip manai?

– Tikrai taip.

– Žinojau, kad tai nusikaltimas iš aistros! – susijaudinusi sušuko Sandi. – Tik pasirodo, kad ta aistra buvo ne Tomio. Gerai, šiandien vykstu pas Barkerį ir pas Tomio namų šeimininkę. Kuo ji vardu?

– Dora, man regis, – atsakė Henris. Paskui pasitaisė. – Ne, ne – tai buvo kita šeimininkė, kuri ilgus metus dirbo pas juos. Nuostabi moteris. Atrodo, Tomis pasakojo, kad ji išėjo iškart po Konstansos mirties. Ne, jei atmintis manęs neapgauna, toji, kuri dabar pas jį tarnauja ir kaip tik vakar šmėkštelėjo pro mus, vadinasi Lilijana Vest.

– Teisingai. Moteris su kasomis ir „Lexus“ markės automobiliu, – prisiminė Sandi. – Vadinasi, aš imuosi Barkerio ir namų šeimininkės. O tu?

– Skrendu į Palm Byčą susitikti su grafiene Kondazi, bet vakarienės grįšiu namo. O tu, brangute, turi man pažadėti, kad būsi atsargi. Atmink, tas Alfredas Barkeris aiškiai šlykštus tipas. Nenoriu, kad pasprukium nuo slaptosios tarnybos vaikinų.

– Gerai.

– Aš rimtai, Sandi, – pasakė Henris ramiu tvirtu tonu, kuriuo veiksmingai pasinaudodavo tam, kad kabineto nariai imtų drebinti kinkas.

– O, tu kietas vyrukas, – šypsodama pasakė Sandi. – Gerai, pažadu. Nesitrauksiu nuo jų lyg prilipusi. Gero skrydžio!

Ji pabučiavo vyrui į viršugalvį ir išėjo niūniuodama „Sveikas, vade“

Po kokių keturių valandų, nuskraidinęs savo reaktyvinį lėktuvą į Vest Palm Byčo oro uostą, Henris atvyko prie ispaniško stiliaus rūmų, grafienės Kondazi namų.

– Pabūkite lauke, – nurodė savo slaptosios tarnybos komandai.

Grafienė pasirodė smulki ir liekna septintos dešimties vidurį pasiekusi moteris dailiais veido bruo-

žais ir ramiomis pilkomis akimis. Šiltai ir nuoširdžiai pasveikino Henrį, paskui perėjo tiesiai prie reikalo.

– Buvau tokia laiminga, kai man paskambinote, pone prezidente, – pasakė ji. – Perskaičiau naujus pranešimus apie siaubingą Tomio padėtį, labai norėjau su juo pasikalbėti. Žinau, kaip jis kenčia, bet neatsako į mano skambučius. Sakau jums, žinau, kad Tomis negalėjo to padaryti. Mudu draugai nuo vaikystės; kartu lankėm mokyklą, taip pat koledžą, ir per visą tą laiką nebuvo nė vienos akimirkos, kad jis šitaip nesusivaldytų. Net kai kiti siausdavo įkaušę, – o šitai per iškylas dažnai nutikdavo, – net kai ir pats išgerdavo, Tomis visada likdavo džentelmenas. Jis manimi rūpindavosi, parveždavo namo. Ne, Tomis tiesiog negalėjo šito padaryti.

– Ir aš kaip tik taip manau, – pritarė Henris. – Tai judu kartu augote?

– Rajuje mūsų namai buvo vienas priešais kitą, toje pačioje gatvėje, tik skirtingose pusėse. Koledže visą laiką mudu bėgiojom į pasimatymus, bet paskui jis sutiko Konstansą, aš Eduardą Kondazį, – jis buvo iš Ispanijos. Ištekėjau, o po metų, mirus vyresniajam broliui, Eduardas paveldėjo titulą ir šeimos vynuogynus. Mudu išvykome į Ispaniją. Prieš trejus metus Eduardas mirė. Mūsų sūnus dabar grafas, gyvena Ispanijoje, bet aš pamaniau, kad laikas

grįžti namo. Po šitiek metų kaktomuša susidūriau su Tomiu: jis buvo čia atvažiavęs savaitgalį pas draugus pažaisti golfo. Buvo taip nuostabu vėl su juo susitikti! Regis, tirpte ištirpo visi prabėgę metai.

„Ir vėl įsiliepsnojo meilė“, – pamanė Henris.

– Grafiene...

– Betsė, – tvirtai pataisė ji.

– Na, gerai, Betse, turiu atvirai paklausti. Ar judu su Tomiu prisiminėte tai, ką prieš daugelį metų buvot patyrę?

– Ir taip, ir ne, – neskubėdama pratarė Betsė. – Leidau aiškiai suprasti: esu laiminga, kad vėl jį sutikau. Manau, ir jis pajuto tą patį. Bet, matote, man rodos, kad Tomis niekada neleido sau gedėti Konstansos. Mudu ilgai apie tai šnekėjomės. Man paaiškėjo, kad su Arabela Jang susidėjo vien bandydamas išvengti šitos būsenos. Patariau jam mesti Arabelą, skirti sau laiko pagedėti, kokį pusmetį arba metus. O paskui galės man paskambinti ir pakviesti paiškylauti.

Henris tyrinėjo Betsės Kondazi veidą, jos mąslią šypseną, prisiminimų kupinas akis.

– Ar jis sutiko? – paklausė.

– Ne visai. Pasakė, kad parduoda namą ir ketina visam laikui persikelti čionai. – Ji nusišypsojo. – Sakė, kad greičiau nei po pusmečio bus pasirengęs pakviesti mane į iškylą.

Henris sudvejojo, bet vis tiek paklausė:

– O jei Arabela Jang būtų paskelbusi bulvariniams laikraščiams, kad per mano prezidentavimą ir net prieš Tomio žmonos mirtį mudu neva rengėme pašėlusias nepadorias puotas Baltuosiuose rūmuose, ką būtumėt maniusi?

– Na, būčiau žinojusi, kad tai netiesa, – paprastai atsakė ji. – Tomis mane gana gerai pažįsta ir gali tikėtis mano paramos.

Skrisdamas atgal į Niuarko oro uostą Henris pavedė valdyti lėktuvą savo pilotui. Pats paskendo apmąstymuose. Jam vis labiau aiškėjo, kad Tomį kažkas įklampino. Akivaizdu, kad jis suvokė progą dar sykį patirti laimę, ir nieko nereikėjo žudyti, kad ta proga pasinaudotų. Ne, iš tiesų nebuvo jokios prasmės žudyti Arabelą Jang. Bet kaip jie šitai įrodys? Jis suko galvą, ar Sandi pasiseks rasti kokį įtikinamą Arabelos nužudymo motyvą.

„Alfredas Barkeris ne toks žmogus, kuris galėtų sužadinti instinktyvią simpatiją“, – mąstė Sandi, sėdėdama priešais jį parduotuvės kontoroje.

Jis atrodė kokių keturiasdešimt penkerių metų, stambus vyras plačia krūtine, sunkiais akių vokais,

blyškiu veidu, it druska nubertais žilstelėjusiais plaukais, keistai sušukuotais į vieną pusę, – tai buvo akivaizdžios pastangos paslėpti vis didėjančią plikę. Vis dėlto pro prasegtus marškinius matėsi tankiais plaukais apaugusi krūtinė. Ji pastebėjo dar vieną ypatingą žymę – randą vidinėje dešinės rankos pusėje.

Pagalvojusi apie liekną raumeningą Henrio kūną, jo patrauklią išvaizdą, garsųjį „užsispyrėlio" smakrą ir tamsiai rudas akis, kurios gali perteikti, arba, jei reikia, paslėpti jausmą, Sandi pajuto staiga užplūdusį dėkingumą. Ir nors dažnai šaipydavosi iš visur esančių slaptosios tarnybos vyrų, – juk pagaliau ji niekada nebuvo pirmoji dama, tad kam dabar jie reikalingi? – šią akimirką, viena su tuo nemaloniu vyru purviname kambaryje, buvo patenkinta, kad jie stovi čia pat, už pravertų durų.

Ji prisistatė esanti Sandra O'Brajen, – buvo akivaizdu, kad Alfredas Barkeris nė nenutuokia, jog jos antra pavardė Britlend.

– Ir kodėl panorote su manim pasikalbėti apie Arabelą? – paklausė Barkeris, prisidegdamas cigarą.

– Noriu pradėti nuo to, kad labai apgailestauju dėl jos mirties, – nuoširdžiai prisipažino Sandi. – Suprantu, kad judu buvot labai artimi. Bet, matot, aš pažįstama su ponu Šipmenu. – Ji stabtelėjo, o paskui paaiškino:

– Mano vyras kurį laiką drauge su juo dirbo. Ir, regis, gan prieštaringai vertinama, dėl ko nutrūko Šipmeno santykiai su panele Jang.

– Argi tai svarbu? Arabelai pabodo tas senas laužas, – pasakė Barkeris. – Jai visada patikau aš.

– Bet ji buvo susižiedavusi su Tomu Šipmenu, – paprieštaravo Sandi.

– Taaip, bet žinojau, kad neilgam. Jis nieko neturėjo, tik storą piniginę. Matot, aštuoniolikos metų Arabela ištekėjo už tokio menkystos, kuris buvo toks bukas, kad kas rytą turėdavo susigaudyti, kas esąs. Bet Arabela buvo apsukri. Gal vaikinas ir kvailas, tačiau vertėjo už jo užsikabinti, – šeima piniginga. Tad ji ir nepasitraukė kokį trejetą ketvertą metų, leido jam mokėti už savo mokslus koledže, už dantų taisymą ir kitką, palaukė, kol pasimirs turtingas jo dėdulė, privertė vyrelį pasiglemžti pinigus, o paskui nuspyrė į šiukšlyną. Per skyrybas paliko pliką kaip tilviką.

Alfredas Barkeris vėl pridegė cigaro galiuką, užsitraukė, paskui, garsiai išpūtęs dūmus, atsilošė kėdėje.

– Štai, koks kietas riešutėlis ji buvo! Talentas!

– Ar tada ėmė bendrauti su jumis? – toliau kamantinėjo Sandi.

– Taip, tikrai. Bet tuomet man iškilo nesusipratimų su valdžia ir galų gale atsidūriau prakeik-

toj cypėj. Ji susirado darbą fantastiškoj visuomeninių ryšių firmoj, o kai prieš porą metų atsirado proga persikelti į Vašingtoną, Arabela iškart čiupo jautį už ragų.

Barkeris giliai įkvėpė cigaro dūmų, paskui garsiai atsikosėjo.

– Na, ne, Arabela nesuvaldoma, kad ir kaip bandysi! Kai pernai mane paleido, ji vis man skambindavo ir pasakodavo apie tą menkystą Šipmeną, bet jis buvo geras grobis, nes visąlaik dovanodavo brangenybes, ji visąlaik susitikdavo su fantastiškais žmonėmis.

Barkeris palinko per stalą ir reikšmingai pratarė:

– Ir su Jungtinių Valstijų prezidentu, Henriu Parkeriu Britlendu ketvirtuoju.

Jis stabtelėjo, vėl atsilošė kėdėje. Kovingai pažvelgė į Sandi.

– Kiek žmonių šitam krašte gali sėdėti prie stalo ir krėsti pokštus su Jungtinių Valstijų prezidentu? Gal jūs? – iššaukiamai paklausė.

– Ne, su prezidentu tai ne, – sąžiningai prisipažino Sandi, prisiminusi tą pirmąjį vakarą Baltuosiuose rūmuose, kai atmetė Henrio kvietimą pavakarieniauti.

– Ar suprantat, ką noriu pasakyti? – pergalingai džiūgavo Barkeris.

– Tikriausiai valstybės sekretorius Tomas Šipmenas galėjo supažindinti Arabelą su dideliais žmonėmis. Bet, anot pono Šipmeno, kaip tik jis, o ne Arabela nutraukė santykius.

– Taaip... Na ir kas?

– Tai kodėl ją nužudė?

Barkerio veidas apsiniaukė, jis trenkė kumščiu per stalą.

– Aš perspėjau Arabelą, kad negrasintų jam tais bulvariniais laikraščiais! Sakiau jai, kad šįkart turi reikalą su kitokia kompanija. Bet kartą jai jau buvo pavykę, tai manęs nesiklausė.

– Taip jau buvo atsitikę! – šūktelėjo Sandi ir prisiminė, kad kaip tik apie tokį scenarijų buvo užsiminusi Henriui. – Ką gi dar ji bandė šantažuoti?

– Na, kažkokį vaikiną, su kuriuo dirbo. Neprisimenu pavardės. Kažkokia smulkmė. Bet niekada nereikia painiotis su tokiu, kuris moka smūgiuoti kaip Šipmenas. Pamenat, ką jis iškrėtė Kastrui?

– Ar ji daug šnekėjo apie tai, kaip bandys šantažuoti?

– Nedaug, ir tiktai man vienam. Aš prašiau liautis, bet ji apskaičiavo, kad reikalas vertas kelių gabalų. – Neįtikėtina, bet Barkerio akys pritvinko ašarų. – Man ji išties patiko... Bet buvo tokia užsispyrėlė. Stačiai nenorėjo klausytis. – Jis stabtelė-

jo, tikriausiai kiek užsisvajojo. – Aš ją perspėjau. Netgi parodžiau šitą citatą.

Sandi krestelėjo galvą, išgirdusi neįtikėtinus Barkerio žodžius.

– Mėgstu cituoti, – prisipažino šis. – Cituoju juokais ir įžvalgumo sumetimais, ar panašiai, jei nutuokiat, ką noriu pasakyti.

Sandi linktelėjo.

– Mano vyras labai mėgsta citatas. Sako, kad jose esama išminties.

– Taaip, tą ir norėjau pasakyti! Ką tas jūsų vyras veikia?

– Šiuo metu bedarbis, – atsakė Sandi ir nuleidusi akis pažvelgė į savo rankas.

– Tad riesta! Ar jis ką nors išmano apie vandentiekį?

– Nedaug.

– Ar manot, kad galėtų platinti reklamą?

Sandi liūdnai papurtė galvą.

– Ne, jis daugiausia sėdi namuose. Ir daug skaito, tokias citatas, kaip ką tik minėjote, – pasakė ji, bandydama grąžinti pokalbį į seną vagą.

– Taaip, ta, kurią perskaičiau Arabelai, jai taip tiko, kad net nuostabu. Ji buvo atlapaburnė. Tikra atlapaburnė... Aptikau štai šitą citatą ir jai parodžiau. Visada sakydavau, kad per savo įžūlumą prisidarys vargo. Po galais, ir prisidarė.

Barkeris pasirausė viršutiniame stalo stalčiuje ir ištraukė sutrintą popiergalį.

– Štai ji. Perskaitykit.

Jis pastūmė Sandi lapą, tikriausiai išplėštą iš citatų knygos. Jame buvo raudonai apibrėžtos eilutės:

Po šiuo akmeniu, molio luitu,
Guli Arabela Jang,
Amžinai nutilusi
Dvidešimt ketvirtą gegužės.

– Ji iš seno antkapio Anglijoje. Kaip tik jai! Išskyrus datą. Ar tai atsitiktinumas, ar sutapimas? – Barkeris sunkiai atsiduso ir vėl susmuko kėdėje. – Taaip, man tikrai trūks Arabelos. Su ja buvo linksma.

– Jūs kartu vakarieniavote tą vakarą, kai ji buvo nužudyta, ar ne?

– Na, taip.

– Ar nuvežėte ją prie Šipmeno namų?

– Ne. Sakiau jai, kad viską mestų, bet Arabela nenorėjo klausyti. Tad įsodinau ją į taksi. Ji ketino pasiskolinti Šipmeno automobilį, kad parvažiuotų namo. – Barkeris papurtė galvą. – Tik neketino grąžinti. Buvo tikra, kad duos jai viską, kad tik nieko neskelbtų bulvariniams laikraščiams. – Jis minutę patylėjo. – Ir štai, žiūrėkit, ką jai padarė.

Barkeris atsistojo, jo veidą iškreipė baisus pyktis.

– Tikiuosi, jie jį nudės!

Sandi taip pat pakilo.

– Mirties bausmė Niujorko valstijoje vykdoma suleidžiant mirtiną vaistų dozę, tačiau suprantu, kur kreipiat. Sakykit, pone Barkeri, ką veikėt įsodinęs Arabelą į taksi?

– Žinot, laukiau, kad manęs to paklaus, bet policininkai net nesiteikė su manimi pasišnekėti. Iš pat pradžių žinojo, kad Arabelos žudikas aiškus. Na, įsodinęs ją į taksi nuvažiavau pas savo motiną ir nusivežiau ją į kiną. Darau tai kartą per mėnesį. Be penkiolikos devynios buvau jos namuose, o be dviejų minučių devynios stovėjau eilėj prie bilietų. Bilietų pardavėjas mane pažįsta. Taip pat ir vaikinas, parduodantis spragėsius. Moteris, kuri sėdėjo prie manęs, – mamos draugė, ji žino, kad išbuvau visą seansą. Tad nežudžiau Arabelos, bet žinau, kas tai padarė!

Barkeris trenkė kumščiu per stalą, tuščias butelis nuo sodos vandens nukrito ant grindų ir sudužo.

– Norit pagelbėti Šipmenui? Išpuoškit jam kamerą!

Staiga slaptosios tarnybos agentai šoko prie Sandi ir įsmeigė į Barkerį rūsčius žvilgsnius.

– Aš netrankyčiau stalo šios damos akivaizdoje, – lediniu balsu perspėjo vienas iš jų.

Pirmąkart nuo tos akimirkos, kai įžengė į šį kambarį, Sandi pastebėjo, kad Alfredui Barkeriui pritrūko žodžių.

Tomas Akeris Šipmenas buvo nepatenkintas, kai jam paskambino Henrio Britlendo padėjėjas Marvinas Kleinas ir pranešė, kad prezidentas reikalauja, jog jis atidėtų prašymą pradėti tartis. „Kuriems galams?“ – stebėjosi Šipmenas, susierzinęs, kad negali veikti toliau. Kalėjimo jis neišvengs, tad trokšo kuo greičiau visa tai baigti. Be to, ir šie namai jau pasidarė panašūs į kalėjimą. Kai baigsis derybos, kils dar didesnė žiniasklaidos susidomėjimo banga, bet vėliau jam duos ramybę ir puls kokį kitą vargšą nelaimėlį. Šešiasdešimt penkerių metų vyras, kurį nuteisia kalėti kokius dešimt ar penkiolika metų, neilgai bus sensacija.

„Vienintelis juos viliojantis dalykas, – mąstė Šipmenas, dar kartą žvilgtelėdamas į jo namus apgulusią reporterių minią, – galvosūkis, ar aš būsiu teisiamas, ar ne. Kai tik jis bus išspręstas ir paaiškės, kad sudedu ginklus ir priimu atpildą, jiems bus nebeįdomu“

Namų šeimininkė Lilijana Vest tą rytą atvyko lygiai aštuntą. Jis tikėjosi, kad pamačiusi, jog ant durų užkabinta grandinėlė, moteris neteks ryžto,

tačiau buvo aišku, kad tai sužadino jai dar didesnį norą įeiti vidun. Kai atrakinusi duris savo raktu negalėjo įžengti, ji tol spaudė skambutį ir šaukė Šipmeną, kol ją įleido.

– Reikia, kad jumis kas nors rūpintųsi, ir nesvarbu, kad pats apie tai negalvojat, – pasakė ji ir kategoriškai atmetė vakarykštį šeimininko pareiškimą, kad jis nenorįs, jog žiniasklaida kištųsi į jos asmeninį gyvenimą, ir iš tikrųjų trokštąs likti vienas.

Tad ji ėmėsi savo įprastos kasdienės ruošos, tvarkė kambarius, kuriuose jis niekada daugiau nebegyvens, virė valgį, nors jis neturėjo apetito. Šipmenas stebėjo, kaip ji vaikštinėja po namus. Lilijana buvo graži moteris, nuostabi šeimininkė ir puiki virėja, bet kartais jos perdėtas polinkis vadovauti versdavo su ilgesiu prisiminti Dorą, apie dvidešimt metų tarnavusią jiedviem su Kone. Ir nesvarbu, kad kartais ji prisvilindavo kepsnį, bet užtat namuose visada būdavo jauku.

·Be to, Dora buvo seno auklėjimo, Lilijana aiškiai siekė šeimininko ir pavaldinio lygybės. Vis dėlto Šipmenas suvokė, kad tą trumpą laiko tarpą, kurį praleis namuose prieš patekdamas į kalėjimą, jam teks susitaikyti su Lilijanos vadovavimu. Jis tik pasistengs kiek galėdamas įtikti šiai būtybei ir mėgausis jos teikiama paguoda – puikiais patiekalais ir deramai paduodamu vynu.

Suprasdamas, kad negali visiškai atsiriboti nuo išorinio pasaulio ir privalo būti pasiekiamas savo advokatui, Šipmenas įjungė telefono atsakiklį ir ėmė atsakinėti skambinusiems, tik tiems, kurie jam tikrai reikalingi. Išgirdęs Sandi balsą mielai pakėlė ragelį.

– Tomi, esu automobilyje pakeliui pas tave iš Jonkerso, – paaiškino Sandi. – Noriu pasikalbėti su tavo namų šeimininke. Ar ji šiandien yra? O jei ne, tai ar žinai, kaip galėčiau su ja susisiekti?

– Lilijana čionai.

– Puiku. Neišleisk jos, kol su ja nesusitiksiu. Maždaug po valandos būsiu pas jus.

– Neįsivaizduoju, ar ji galėtų tau papasakoti ką nors, ko dar nežino policija.

– Tomi, aš ką tik šnekėjausi su Arabelos draugužiu. Jis žinojo, kad Arabela ketina iš tavęs išvilioti pinigus, ir iš to, ką papasakojo, supratau, kad ji šitaip tikrai pasielgė mažiausiai su dar vienu asmeniu. Turim sužinoti, kas jis toks. Visai galimas daiktas, kad tą naktį kažkas nusekė paskui Arabelą iki tavo namų, yra vilties, kad išeidama Lilijana galėjo kažką pastebėti, – gal automobilį, – kas tuo metu nepasirodė svarbu, bet dabar gali būti labai reikšminga. Policija neieškojo kitų įtariamųjų, o mudu su Henriu esame tikri, jog tai ne tavo darbas, tad nutarėme juos išknisti. Nosį aukštyn! Nepasiduok iki galo!

Šipmenas padėjo ragelį ir atsisuko: kabineto tarpdury stovėjo Lilijana. Aišku, ji klausėsi pokalbio. Bet jeigu ir taip, jis vis tiek maloniai nusišypsojo.

– Ponia Britlend važiuoja čionai pasimatyti su jumis, – pasakė. – Jiedu su prezidentu, regis, mano, kad aš negalėjau nužudyti Arabelos, ir patys ėmėsi tyrimo. Sukūrė teoriją, kuri, anot jų, gali pasirodyti man labai naudinga, apie tai ir nori su jumis pasikalbėti.

– Nuostabu, – lediniu balsu atkirto Lilijana Vest. – Aš negaliu jos laukti.

Kitas Sandi skambutis buvo Henriui į lėktuvą. Jie aptarė, kas ką sužinojęs iš grafienės ir iš Alfredo Barkerio. Atskleidusi paslaptį apie Arabelos polinkį šantažuoti vyrus, su kuriais artimai bendravo, Sandi perspėdama pridūrė:

– Kebliausia, kad nepaisant to, jog kažkas kitas norėjo nužudyti Arabelą, bus sunku įrodyti, kad tas kitas niekam nematant įslinko į Tomio namus, užtaisė ten atsitiktinai buvusį šautuvą ir nuspaudė gaiduką.

– Gal ir sunku, tačiau įmanoma, – nuramino Henris. – Liepsiu Marvinui iškart imtis darbo, patikrinti, kur Arabela pastaruoju metu dirbo, gal sužinos, kur tenai galėjo būti įsipainiojusi.

Atsisveikinęs su Sandi, Henris susimąstė dėl to, ką išgirdo apie Arabelos praeitį. Jis pajuto kylant

nerimą, tačiau dar negalėjo susivokti. Vis stiprėjo nuojauta, kad kažkas ne taip, bet jis negalėjo užčiuopti, kas.

Henris atsilošė sukamojoje kėdėje – tai buvo jo mėgstamiausia vieta lėktuve, žinoma, išskyrus skrydžio pultą. Kažkas, ką minėjo Sandi, nusprendė jis, bet kas gi? Susikaupęs jis atkūrė kone visą jų pokalbį. „Žinoma", – tarė sau pačiam, prisiminęs, kaip Sandi sakė, kad bus sunku įrodyti, jog kažkoks nežinomas asmuo įsibrovė į Tomio namus, užtaisė ginklą ir nuspaudė gaiduką.

Štai kur! Tai neturėjo būti pašalietis. Tik vienas asmuo galėjo tai padaryti, – tas, kuris žinojo, kad Tomiui bloga ir kad jis baisiai pavargęs, kuris žinojo, kad tai Arabela, ir įleido ją vidun. Namų šeimininkė!

Dirba pas jį palyginti neilgai. Galimas daiktas, Tomis jos gerai nepatikrino, tikriausiai nedaug ką apie ją žino.

Henris skubiai paskambino grafienei Kondazi. Kad tik būtų namie, tylomis meldėsi. Kai jam atsiliepė dabar jau pažįstamas balsas, negaišdamas ėmėsi reikalo:

– Betse, ar Tomis jums yra ką nors sakęs apie savo naują namų šeimininkę?

Prieš atsakydama ji šiek tiek padvejojo:

– Na, taip, bet tik juokais.

– Ką turite galvoje?

– O, žinote, kaip būna, – atsakė ji. – Juk tiek daug šeštą ar septintą dešimtį einančių vienišų moterų, o tokių vyrų taip maža. Kai paskutinį kartą kalbėjausi su Tomiu, – kaip tik tos dienos rytą, kai nužudė tą vargšę merginą, – pasakiau, kad koks tuzinas mano draugių, – našlių ir išsiskyrusių, pavydėtų, jog jis manimi domisi, ir kad jei tik čionai pasirodytų, jis atsidurtų dėmesio centre. Prisimenu, atsakė, kad ketinąs būti kuo toliau nuo vienišų moterų, išskyrus mane, kad ne per seniausiai šiuo atžvilgiu turėjęs itin nemalonų nuotykį. – Ji kiek stabtelėjo. – Regis, kaip tik tą rytą buvo savo namų šeimininkei pranešęs, kad parduoda namą ir ketina persikraustyti į Palm Byčą. Prisipažino jai, kad su Arabela viskas baigta, nes jam tapo svarbi kita. Paskui, prisimindamas jų pokalbį ir jos reakciją, suvokė, kad namų šeimininkei šovė galvon beprotiška mintis, jog turėjęs omenyje kaip tik ją. Tad pabrėžė, kad kai parduosiąs namą, jos paslaugos jam būsiančios nebereikalingos ir, žinoma, nepasiimsiąs jos į Floridą. Pasakojo, kad iš pradžių moteris atrodė sukrėsta, bet paskui atsitokėjo ir tapo santūri. – Grafienė vėl stabtelėjo ir dusdama pratarė:

– Viešpatie, ar tik nemanote, kad ji gali turėti ką bendra su ta painiava, į kurią pateko Tomis?

– Ko gero, imu šitaip manyti, Betse! – atsakė Henris. – Žinot, aš dar paskambinsiu. Turiu kaip tik dėl to iškart susisiekti su savo padėjėju. – Jis nutraukė ryšį ir skubiai surinko Marvino Kleino telefono numerį. – Marvinai, – tarė. – Man kilo įtarimas dėl sekretoriaus Šipmeno namų šeimininkės Lilijanos Vest. Nuodugniai ją patikrink. Tuojau pat.

Marvinas Kleinas nemėgo pažeisti įstatymo ir įsibrauti į asmens duomenis kompiuteryje, tačiau žinojo, kad kai šeimininkas pasako „tuojau pat“, reikalas neatidėliotinas.

Jam prireikė tik keleto minučių surinkti dosjė apie penkiasdešimt šešerių metų Lilijaną Vest: ir gana ilgą eismo taisyklių pažeidimų sąrašą, ir, svarbiausia, tarnybos istoriją. Ėmęs ją skaityti, Marvinas susiraukė. Vest baigė koledžą, turėjo magistro laipsnį ir buvo dėsčiusi namų ūkio tvarkymą keliuose koledžuose. Paskutinis iš jų buvo Vreno koledžas Niu Hempšyre. Paskui, prieš šešerius metus, metė tą darbą ir ėmė tarnauti namų šeimininke.

Nuo to laiko jau buvo perėjusi keturias vietas. Rekomendacijos, rodančios jos punktualumą, virėjos sugebėjimus, buvo palankios, tačiau ypatingo susižavėjimo nereiškė. Marvinas nusprendė pats jas patikrinti.

Mažiau nei po pusvalandžio Marvinas jau kalbėjosi telefonu su buvusiu prezidentu, dar tebeskrendančiu į namus iš Floridos.

– Sere, iš duomenų matyti, kad Lilijana Vest, dėstydama įvairiuose koledžuose, turėjo aibes keblumų su viršininkais. Prieš šešerius metus metė dėstytojos darbą ir pradėjo tarnauti namų šeimininke pas našlį Vermonte. Šis po dešimties mėnesių mirė, tikriausiai nuo infarkto. Paskui ji ėmė dirbti pas išsiskyrusį valdininką, kuris, deja, po metų irgi mirė. Prieš sekretorių Šipmeną jos darbdavys buvo aštuoniasdešimtmetis milijonierius, kuris ją atleido, bet vis dėlto parašė gerą rekomendaciją. Kalbėjausi su juo. Sakė, kad nepaisant to, jog panelė Vest puiki namų šeimininkė ir virėja, ji pernelyg įžūli ir, regis, visai neatsižvelgia į nusistovėjusius namų galvos ir namų šeimininkės santykius. Tiesa, pasakojo, kad tada, kai suvokė, jog ji įsikalė į galvą už jo ištekėsianti, nusprendė jos atsikratyti ir netrukus parodė duris.

– Ar tas žmogus nesisakė kada nors turėjęs bėdų dėl sveikatos? – ramiu balsu paklausė Henris, svarstydamas apie viską, kas gali būti susiję su audringa Lilijanos Vest praeitimi.

– Man neatėjo į galvą paklausti. Jis pasisakė dabar esąs geros sveikatos, bet tuomet, paskutines panelės Vest darbo savaites, ypač kai ją įspėjo, jautęs

nepaprastą nuovargį, paskui prasidėjusi neaiškios kilmės liga, kuri baigėsi plaučių uždegimu.

Tomis minėjo sunkų persišaldymą ir nepaprastą nuovargį. Henris suspaudė telefoną.

– Gerai padirbėta, Marvinai! Ačiū.

– Sere, dar vienas dalykas! Paaiškėjo, kad panelė Vest mėgsta medžioklę, tad aišku, kad gerai žino, kaip elgtis su šautuvais. Dar kalbėjausi su Vreno koledžo vadovu, ten buvo jos paskutinė dėstytojos tarnyba. Kiek jis prisimena, panelė Vest buvo priversta atsistatydinti. Sakė, kad buvo pastebėta smarkaus nervų pakrikimo požymių, tačiau kai jai patarę pasikonsultuoti su gydytoju, Lilijana atsisakiusi.

Pasikalbėjus su padėjėju Henrį užplūdo nerimas. Kaip tik dabar Sandi važiuoja pasimatyti su Lilijana Vest ir nieko nežino apie jos praeitį, kurią atskleidė Marvinas. Ji gali staiga sujaudinti namų šeimininkę, jei pasakys, kad jiedu įtaria, jog labai galimas daiktas, Arabelą Jang nužudė kas kitas, o ne Tomas Šipmenas. Kas žino, kaip ta moteris gali sureaguoti! Henrio ranka niekada nesudrebėdavo net per aukščiausio lygio susitikimus, bet dabar jo pirštai vos begalėjo apčiuopti mygtukus, kad surinktų Sandi automobilio telefono numerį.

Atsiliepė slaptosios tarnybos agentas Artas Daulingas.

– Šiuo metu esame prie sekretoriaus Šipmeno namų, sere. Ponia Britlend viduje.

– Pakviesk ją, – atkirto Henris. – Pasakyk, kad turiu su ja pasikalbėti.

– Tučtuojau!

Prabėgo kelios minutės, kol agentas Daulingas grįžo prie telefono.

– Sere, gali būti sunkumų. Keletą kartų skambinome prie durų, bet niekas neįsileido.

Sandi su Tomiu sėdėjo vienas šalia kito bibliotekoje ant odinės sofos, įbedę akis į šautuvo vamzdį. Priešais juos rami ir tiesi sėdėjo Lilijana Vest su ginklu rankoje. Jos, regis, netrikdė nesiliaujantis šaižus durų skambučio garsas.

– Tikriausiai tai jūsų rūmų sargybinis, – sarkastiškai pasakė.

„Ta moteris pamišusi, – pagalvojo Sandi, įbedusi žvilgsnį į paklaikusias namų šeimininkės akis. – Pamišusi ir pavojinga. Žino, kad nieko nepraras, jei mus nužudys, ir yra ganėtinai įtūžusi, kad tai padarytų“

Paskui Sandi pagalvojo apie kieme laukiančius slaptosios tarnybos agentus. Šiandien su ja Artas Daulingas ir Klintas Karas.

„Ką jie veiks, kai niekas neatidarys durų? Tikriausiai įsilauš į vidų, – samprotavo ji. – O tada ji

nušaus Tomį ir mane, – galvojo siaubo persmelkta, – žinau, kad taip ir bus“

– Jūs turite viską, – prislėgtu piktu balsu pasakė Lilijana Vest, stebeilydama į savo kalinę. – Esate graži, jauna, dirbate svarbų darbą, ištekėjote už turtingo patrauklaus vyro. Na, tikiuosi, kad užtektinai prisidžiaugėte būdama su juo.

– Taip, žinoma, – ramiai atsakė Sandi. – Jis nuostabus vyras, trokštu su juo dar kiek pabūti.

– Labai gaila, bet neišdegs. Ir pati kalta.Taip nebūtų, jei nesikištumėt. Koks jums skirtumas, jei jis, – Lilijana Vest stabtelėjo, akimirką nukreipdama žvilgsnį į Tomį, – jei jis eis į kalėjimą? Jis nevertas, kad dėl jo vargtumėt. Jis nenaudėlis. Apgavo mane. Man melavo. Žadėjo pasiimti mane į Floridą. Turėjo mane vesti. – Ji vėl stabtelėjo, šįkart išplėstomis akimis perverdama buvusį valstybės sekretorių. – Žinoma, jis ne toks turtingas kaip anie kiti, tačiau pasiturinčiam gyvenimui turi pakankamai. Peržiūrėjau visus jo popierius, tad žinau. – Jos lūpose šmėkštelėjo šypsena. – Ir be to, jis daug meilesnis už kitus. Tas man ypač patinka. Galėjom būti tokie laimingi.

– Lilijana, aš jums nemelavau, – ramiai tarė Tomis. – Prisiminkite viską, ką esu sakęs, ir neprieštarausite. Vis dėlto jūs man patinkate, tad manau, kad jums reikalinga pagalba. Pasirūpinsiu, kad ją

gautumėt. Pažadu, kad mudu su Sandi padarysime viską, ką galime.

– Ką, ar parūpinsite kitą namų šeimininkės vietą?! – atkirto Lilijana. – Valyti, virti, pirkti?! Ne, ačiū! Sutikau mokyti kvailas mergiotes šio nuobodaus darbo, nes tikėjausi, kad galų gale kas nors įvertins mane, panorės manimi pasirūpinti. Bet taip nenutiko. Nors jiems visiems tarnavau, jie vis tiek žiūrėjo į mane kaip į kokią šiukšlę. – Ji vėl nukreipė žvilgsnį į Tomį. – Maniau, kad jūs būsit kitoks, bet ne. Jūs toks pat kaip ir visi kiti!

Jiems besikalbant durų skambutis nutilo. Sandi žinojo, kad slaptosios tarnybos vyrai ieškos būdų, kaip įsibrauti į vidų. Jai nekilo jokių abejonių, kad tai jiems pavyks. Bet paskui sukaustė siaubas. Ją įsileidusi, Lilijana Vest įjungė pavojaus signalo sistemą.

– Nenorime, kad įsėlintų koks nors reporteris, – paaiškino.

„Jeigu Artas arba Klintas pabandys atidaryti langą, – mąstė Sandi, – signalas ims kaukti, o kai šitai nutiks, mudviem bus galas“. Ji pajuto, kad Tomis palietė ranką. „Jis galvoja tą patį, – pamanė. – Viešpatie, ką mums daryti?“ Dažnai girdėdavo sakant „žvelgti mirčiai į akis“, bet tik dabar suvokė, ką šitai reiškia. „Henri, – maldavo ji, – Henri! Neleisk, kad ši moteris mums atimtų gyvybę“.

Dabar Tomis laikė suspaudęs jos ranką, o smiliumi atkakliai stukseno jos plaštaką. Bandė duoti ženklą. „Bet kokį? Ko jis nori?“ – suko galvą Sandi.

Henris neišjungė telefono, bijodamas, kad nenutrūktų ryšys su slaptosios tarnybos agentu prie Tomo Šipmeno namų. Dabar agentas Daulingas, atidžiai dairydamasis aplink namą, mobiliuoju telefonu kalbėjosi su buvusiu prezidentu.

– Sere, visos užuolaidos užtrauktos, visuose kambariuose. Susisiekėme su vietos policija, ji tuoj pat turėtų čia būti. Klintas yra už namo, lipa į medį, o šakos ten prie pat langų. Gal galėsim slapta patekti į vidų? Tik nėra kaip sužinoti, kurioje namo dalyje jie visi yra.

„Dieve, – sunerimo Henris. – Prireiks mažiausiai valandos, kad ten nugabentume įrangą, kuria galėtume sekti, kas vyksta viduje. Baisu, kad neturėsime laiko. – Jo mintyse šmėkštelėjo Sandi veidas. – Sandi! Sandi! Jai neturi nieko atsitikti“. Jam norėjosi išlipti ir pastūmėti lėktuvą, kad greičiau skristų. Norėjo jiems vadovauti. Būti tenai. Dabar! Jis papurtė galvą. Niekada nesijautė toks bejėgis. Paskui išgirdo, kaip įsiutęs Daulingas nusikeikė.

– Kas yra, Artai? – suriko. – Kas yra?

– Sere, kaip tik dabar kažkas atskleidė užuolaidas pirmame aukšte iš dešinės, fasado pusėje. Esu tikras – viduje šaudo.

* * *

– Ta kvaila moteris suteikė man puikiausią progą, – pasakė Lilijana Vest. – Žinojau, kad mano laikas baigiasi, kad negalėsiu jūsų nužudyti iš lėto, taip, kaip norėjau. Bet taip dar geriau, iš tiesų. Šitaip nubaudžiau ne tiktai jus, bet ir tą siaubūnę.

– Tai jūs iš tikrųjų nužudėte Arabelą?! – sušuko Tomis.

– Žinoma! – nekantriai atkirto ji. – Juk tai buvo taip nesunku. Įvedžiau ją į šį kambarį, pažadinau jus, uždariau duris ir pasislėpiau spintoje. Viską girdėjau. Žinojau, kad ten – gatavai užtaisytas šautuvas. Kai nukėblinote laiptais į viršų, žinojau, kad jums tuoj aptems sąmonė. – Ji akimirką patylėjo, klastingai nusišypsojo. – Mano migdomosios tabletės daug veiksmingesnės už tas, kurias buvot įpratęs vartoti, ar ne? Jose esama ypatingų dalelių. – Ji vėl nusišypsojo. – Ir keleto ypatingų virusų. Kaip manot, kodėl taip greit praėjo jūsų peršalimas? Todėl, kad neleidot man įsiūlyti jums tablečių. Jei būtumėt leidęs, tas peršalimas jau būtų virtęs plaučių uždegimu.

– Jūs nuodijote Tomį?! – riktelėjo Sandi.

Lilijana Vest pasipiktinusi pažvelgė į ją.

– Baudžiau jį, – tvirtai atsakė. – Paskui vėl pasisuko į Šipmeną. – Kai užsikraustėt į viršų, grįžau į biblioteką. Arabela šniukštinėjo po jūsų stalą ir iš pradžių sumišo, kai ją užtikau. Pasakė ieškojusi jūsų automobilio raktelių, sakė, kad blogai jaučiatės ir liepėte jai pačiai parvažiuoti namo, o rytojaus rytą parvairuosianti automobilį. Paskui paklausė manęs, ką čia veikiu, ko vėl sugrįžau, nes jau palinkėjau judviem labos nakties. Aš atsakiau, kad buvau pažadėjusi nunešti seną jūsų šautuvą į policijos skyrių, bet pamiršau paimti. Vargšė kvailelė stovėjo ir spoksojo į mane, o aš pasiėmiau jį ir užtaisiau. Paskutiniai jos žodžiai: „Argi tai nepavojinga? Manau, kad ponas Šipmenas neketino jo užtaisyti"

Lilijana Vest pratrūko šaižiai, kone isteriškai kikenti. Iš akių ištryško ašaros, kūnas kretėjo, tačiau ginklą ji tebelaikė nukreiptą į juos.

„Ji rengiasi mus nužudyti", – pagalvojo Sandi ir aiškiai suvokė, kad pasprukti maža vilties. Tomis vis dar stukseno į plaštaką.

– Argi tai nepavojinga? – pakartojo Vest, mėgdžiodama paskutinius Arabelos žodžius ir kvatodama garsiu gergždžiančiu balsu. – Esu tikra, kad ponas Šipmenas neketino jo užtaisyti!

Ji atrėmė šautuvą į kairę ranką, kad šis nejudėtų. Liovėsi juoktis.

– Gal teiktumėtės atskleisti užuolaidas? – paprašė Šipmenas. – Bent leiskite dar sykį išvysti saulės šviesą.

Lilijanos Vest šypsena buvo nelinksma.

– Kam dėl to nerimauti? Netrukus išvysite šviesą tunelio gale, – atsakė.

„Užuolaidos!" – staiga susigriebė Sandi. Juk tai ir bandė pasakyti Tomis. Vakar nuleisdamas virtuvės užuolaidą jis minėjo, kad elektroninis įtaisas toje patalpoje sugedęs, kad paspaudus mygtuką pokšteli it šautuvo šūvis. Sandi atidžiai apsidairė. Užuolaidų įtaisas gulėjo ant sofos atramos. Jai reikia jį pasiekti. Tai vienintelė viltis.

Sandi suspaudė Tomiui ranką, kad parodytų, jog pagaliau suprato. Paskui su malda mintyse ištiesė ranką ir žaibiškai spustelėjo mygtuką.

Kaip jie ir laukė, pasigirdo trenksmas it šautuvo šūvis. Lilijana Vest pasuko galvą. Tą akimirką Tomis su Sandi šoko nuo sofos. Tomis puolė ant moters, o Sandi spėjo trūktelėti viršun jos ranką, kai Vest jau buvo bespaudžianti gaiduką. Per grumtynes ginklas keletą sykių iššovė. Sandi pajuto deginantį skausmą kairėje rankoje, bet tai jos nesulaikė. Nepajėgdama atkovoti ginklo, ji krito ant moters, paspyrė koja fotelį, tas nuvirto ant visos

trijulės, o kaip tik tuo metu sužvangėjo dūžtantys stiklai – atvyko taip laukiama slaptosios tarnybos komanda.

Po dešimties minučių, apsirišusi nosine negiliai sužeistą ranką, Sandi kalbėjosi telefonu su visiškai sutrikusiu Jungtinių Valstijų eksprezidentu.

– Aš puikiai jaučiuosi, – kartojo jau penkioliktą sykį, – tikrai puikiai! Taip pat ir Tomis. Lilijanai Vest apvilkti tramdomieji marškiniai, ją tuoj iš čia išgabens. Tad liaukis nerimavęs. Viskuo pasirūpinta.

– Betgi tave galėjo nušauti, – jau ne pirmąsyk kartojo Henris. Jis nenorėjo nutraukti pokalbio. Nenorėjo, kad žmona nutiltų. Juk taip mažai trūko. Jis negalėjo pakelti minties, kad kada nors negalės girdėti jos balso.

– Bet manęs nenušovė, – gyvai atsakė Sandi. – Ir, Henri, mudu abu buvom teisūs. Tai tikrai nusikaltimas iš aistros. Tik per ilgai negalėjom suvokti, kieno aistra buvo šio nusikaltimo priežastis.

VISI JIE BĖGO PASKUI PREZIDENTO ŽMONĄ

– Skambina Ovalusis kabinetas, pone prezidente.

Henris Parkeris Britlendas IV atsiduso. „Neženk tyliai į gerą naktį“*, – pagalvojo. Padėjėjas Marvinas Kleinas dar ir dabar, regis, nesugeba vadinti nūdienio Jungtinių Valstijų prezidento kaip nors kitaip, kaip „Ovaliuoju kabinetu“

Paskambino tuo metu, kai Henris sėdėjo prie bibliotekos rašomojo stalo savo viloje Dramdou. Žiemos pavakario saulė skverbėsi pro aukštus storo stiklo langus ir atsispindėjo ant atlasinių senovinių baldų apmušalų. Jis ketino padirbėti prie savo memuarų, bet staiga susigriebė, kad užsisvajojo. Kongreso narė Sandi, kuri beveik prieš metus tapo jo žmona, dabar Vašingtone, – Henris suvokė trokštąs, kad kuo greičiau pralėktų tos trys dienos ir jie vėl būtų drauge.

Kaip visada, mintys apie ją buvo pilnos ilgesio. Sandi, – žinoma, ji vienintelė tokia graži, tokia protinga, tokia sąmojinga, tokia jautri. Kartais Hen-

*Vienas iš paskutinių anglų ir valų poeto Dilano Tomo (Dylan Thomas, 1914–1953) eilėraščių.

riui atrodydavo, kad ji nužengė į šį pasaulį iš jo svajonių. Jo Sandi: liekna šviesiaplaukė kongreso narė, kurią pasirinko, impulso pagautas, ir pradėjo merginti per paskutinį priėmimą Baltuosiuose rūmuose, kaip tik prieš palikdamas savo postą po dviejų kadencijų. Nejučiomis šypsodamasis prisiminė jos ramų, priekaištu nuspalvintą atsisakymą.

– Aha! Ovalusis kabinetas, pone prezidente, – į jo svajas ryžtingai įsibrovė Kleinas.

Henris pakėlė ragelį.

– Pone prezidente, – šiltai atsiliepė.

Galėjo įsivaizduoti Desmondą Ogilvį, – Desą, kaip vadino draugai, – liekną, tiesų, mokslininko išvaizdos, su balta plaukų kupeta, sėdintį prie rašomojo stalo, jo griežtą tamsiai mėlyną eilutę ir kaklaraištį.

Žinojo, kad buvęs viceprezidentas niekada nepamirš, kaip prieš devynerius metus Henris jį, palyginti nežinomą Vajomingui atstovaujantį kongreso narį, ištraukė iš šių pareigų ir pasirinko savo pirmuoju pavaduotoju. Šiuo sprendimu iš pat pradžių suabejojo žiniasklaida ir daug kas tai vadino rizikingu žingsniu.

– Gal jums tai ir rizikingas žingsnis, – tuomet atsakė Henris, – bet man Desmondas – žmogus, kuris dešimtį kadencijų ištarnavo kongrese, buvo

atsakingas už kelis pačius veiksmingiausius įstatymus, priimtus pastaruoju metu. Esu tvirtai įsitikinęs, kad jei jau rinkėjai mane išrinko ir jei šiame poste man kas nors nutiks, keliausiu pas Kūrėją žinodamas, kad palieku mylimą šalį tinkamiausiose rankose.

Pajutęs, kad jiems pasisveikinus stojo neįprastai ilga tyla, Henris dar sykį paklausė:

– Desai?

– Pone prezidente, – atsakė Desmondas Ogilvis, tačiau jo balse visai nesigirdėjo įprastos linksmos gaidelės.

Henris iškart suprato, kad skambina ne visuomeniniais reikalais, ir nedelsdamas čiupo jautį už ragų.

– Kas nutiko, Desai?

Vėl tyla. Paskui:

– Tai Sandi. Henri, deja, taip.

– Sandi! – Henriui užgniaužė kvapą. Staiga pajuto, kad sustojo širdis, kad visas kūnas akimirksniu apmirė.

– Henri, nežinau, kaip tau pasakyti. Padėtis baisi. Sandi kažkur dingo. Su ja buvusius slaptosios tarnybos vaikinus rado automobilyje be sąmonės. Taip pat ir palydos komandą. Tikriausiai panaudojo kažkokį anestetiką, kad jie iškristų iš koto, gana daug, nes abiejuose automobiliuose visus paralyžiavo. Kai atvyko agentai, Sandi buvo dingusi.

– Ar nenumanot jokių motyvų? – Henris atgavo kvapą ir prisivertė būti ramus. Žinojo, kad jo balsas tvirtas, kad į jį įbedęs akis Marvinas, kad spaudžia mygtuką, duodamas signalą už durų laukiančiai slaptosios tarnybos komandai.

– Ko gero, numanome. Iždinės komutatoriuje įrašytas telefono skambutis. Nepažįstamasis ieškojo Sandi arba norėjo bent sužinoti, kur ji apytikriai galėtų būti. Galite nustatyti, ar tas skambutis turi pagrindo. Ar Sandi turi didelę mėlynę ant dešinės rankos žasto, kaip tik žemiau peties?

Henris linktelėjo, paskui sušnabždėjo:

– Taip.

– Taigi, tas žmogus sakė tiesą. Matyt, apie tą mėlynę nebuvo užsiminusi niekam iš savo apsauginių, nes jie tvirtina nieko apie tai nežiną.

– Kai aną šeštadienį mudu jodinėjome, ji nukrito nuo arklio, – paaiškino Henris, prisiminė savo trumpą išgąstį, ir palygino su dabartine kraują stingdančia nuojauta. Jis pastebėjo, kad aplinkui stalą pusračiu sustojo visi penki tuo metu budėję slaptosios tarnybos vyrai. Henris linktelėjo vyresniajam agentui Džekui Kolinzui prieiti prie kito telefono, padėto ant stalelio šalia raudonu tymu apmuštos sofos.

– Kolinzas klausosi, Desai, – pasakė Henris. – Sandi dar tik mokosi jodinėti. Įsitaisiusi mėlynę

pajuokavo: jei kam nors apie ją pasakys, bulvariniai laikraščiai ims šaukti, kad mušu žmoną. – Staiga krūptelėjo ir susigriebė, kad tauškia niekus. Privalo susikaupti. – Desai, kiekgi jie nori? Iškart duodu jiems, kiek prašo.

– O, kad tai būtų pinigai, Henri! Deja, jie mums pranešė, kad jei iki rytojaus vakaro nepaleisime Klodo Džovaneto, galime pradėti šukuoti Atlantą ir ieškoti Sandi kūno.

Klodas Džovanetas. Ši pavardė Henriui Britlendui buvo gerai žinoma. Ypač žiaurus teroristas, buvęs samdinys, mokamas žudikas. Paskutinis žinomas Džovaneto nusikaltimas, kurį padaręs pagaliau buvo suimtas, – jam pavyko susprogdinti reaktyvinį „Uranus oil“ kompanijos lėktuvą ir tai kainavo dvidešimt dviejų aukščiausių kompanijos pareigūnų gyvybes. Penkiolika metų Džovanetas buvo nesutramdomas teroristas, kol pagaliau stojo prieš teismą ir dabar atlieka kelias bausmes iki gyvos galvos federaliniame Meriono kalėjime Ohajo valstijoje. Henris tiesiogiai neprisidėjo prie žudiko įkalinimo, tačiau buvo labai patenkintas, kad tai įvyko jam būnant prezidentu.

– Kokios mainų sąlygos? – paklausė Henris, bet vos ištaręs šiuos žodžius suvokė, kad Desas tikriausiai neketina pritarti valdžios deryboms su teroristais.

– Nurodyta įsodinti Džovanetą į naują viršgarsinį lėktuvą. Kaip žinai, šiuo metu jis stovi nacionaliniame oro uoste čia, Vašingtone, rengiamas pirmajam skrydžiui. Jų sąlyga – kad lėktuve būtų tik du lakūnai. Vienintelis kitas nurodymas kažkoks keistas: jie sako, kad privalome visiškai aprūpinti virtuvę, bet, – dabar cituoju, – „ikrus galima išmesti". – Prezidentas stabtelėjo. – Ir vėl cituoju, – „šventai pažadame", kad lėktuvui nusileidus lakūnams bus leista per radiją tiksliai sužinoti, kaip rasti Sandi, – vėl cituoju, – „sveiką ir gyvą"

– Šventai pažadame, – su apmaudu atšovė Henris. „O, Sandi, Sandi, Sandi!"

Jis žvilgtelėjo į Kolinzą. Šis ištarė žodį „ginklai"

– Kokių ginklų jie reikalauja, Desai? – paklausė.

– Gan keista, bet jokių. Jei tik galima tais žmonėmis tikėti...

– Ar *galima* tikėti tais žmonėmis? – nutraukė Henris.

Desas atsiduso.

– Beveik neturime pasirinkimo, Henri.

– Kokie planai? – paklausė Henris, sulaikydamas kvapą ir bijodamas to, ką gali išgirsti.

– Henri, čia yra ir Džeris, – atsakė Desas. Tai buvo Džeremis Tomas, iždo sekretorius.

Henris įsiterpė:

– Desai, kiek galime visa tai vilkinti, apsimesdami, kad veikiame?

– Spėjame, kad apie penktą valandą kuris nors departamentas vėl gaus pranešimą. Manome, kad galėsime išsisukinėti bent iki ketvirtadienio popietės. Laimė, „Washington Post" šįryt išspausdino žinutę, kad lėktuvą reikią šiek tiek patvarkyti iki pirmojo skrydžio, numatomo penktadienį. – Jis padvejojo. – Ir kad bent kiek aprimtų širdis, būk tikras, mes visiškai pasirengę mainams.

Henris suvirpėjo visu kūnu ir pirmąkart per kelias minutes giliai įkvėpė. Jis pažvelgė į laikrodį. Buvo trečiadienis, ketvirta valanda po pietų. Geriausiu atveju jie turi dvidešimt keturias valandas.

– Aš atvykstu, Desai, – pasakė.

Barkštelėjo dedami telefonų rageliai. Tylą nutraukė antrasis komandos agentas Tomas Vaimenas.

– Sraigtasparnis laukia, sere. Lėktuvas pasirengęs tuoj pat pakilti.

Kelias ilgas akimirkas Sandi jautėsi tokia sutrikusi ir išmušta iš vėžių, kad turėjo kone prisiminti savo pačios vardą. „Kur aš?" – svarstė ji, kol galiausiai pamažu prablaivėjo protas, ir suvokė, kad nutiko kažkas siaubinga. Pirmasis fizinis pojūtis buvo toks – ji supančiota! Skaudėjo rankas ir ko-

jas, be to, galūnės buvo nutirpusios. Kažkas varžė kūną. Ji šiek tiek pasikreipė ir mintyse iškilo vaizdas, kaip virš močiutės daugiabučio namo stogo lediniame vėjyje plakasi standūs rankšluosčiai ir paklodės. „Baltinių virvė“, – pamanė. Juto į kūną įsirėžusias šiurkščias virves, ant kokių seniau džiaudavo skalbinius.

Galvoje vis dar jautė svaigulį ir keistą sunkumą, tarsi būtų prislėgta akmens luito. Stengėsi plačiai atverti akis, tačiau nepajėgė nieko matyti. Ji sunkiai atsiduso, supratusi, kad veidą ir galvą kažkas dengia, – storas šiurkštus audeklas, nuo kurio niežti veidą ir karšta.

Bet visam kūnui buvo šalta. Ypač rankoms. Ji vėl vos kryptelėjo ir susigriebė, kad neapsivilko švarkelio. Pasisukusi pajuto, kad dešinę ranką skauda kaip tik toje vietoje, kur virvė įsirėžia į mėlynę, tą pačią, kurią įsitaisė, kai krito nuo Obuolmušio.

Sandi skubiai įvertino padėtį: ant galvos gabalas gelumbės, drobės ar dar kažko, pati surišta it kalėdinis kalakutas. „Esu kažkokioje šaltoje patalpoje. Bet kur? Ir kas gi nutiko? – Ji nieko neprisiminė. – Ar įvyko eismo nelaimė? Gal esu operacinėje, pririšta prie stalo, pabudau pas chirurgą?“

Paskui prisiminė: kažkas nutiko automobilyje.

Štai kur! Tikrai kažkas buvo nutikę automobilyje. Bet kas?

Ji stengėsi prisiminti, ramiai atkurti tos dienos įvykius. Trečią valandą rūmuose prasidėjo pertrauka. Artas su Leo, kaip visada, jos laukė prie drabužinės. Ji negrįžo į savo biurą, kaip paprastai, nes Prancūzijos ambasadoje buvo priėmimas, kuriame turėjo dalyvauti, tad privalėjo grįžti į namus persirengti. Jie sėdo į automobilį ir nuvažiavo per miestą. O kas paskui?

Sandi bandė užgniaužti besiveržiančią aimaną. Visada didžiavosi, kad nėra verksnė. Netyčia nukeliavo mintimis į laikus, kai būdama devynerių metų mokyklos kieme šoko nuo skersinio ir paslydo. Pamatė, kaip link jos kyla žemė, kol galiausiai trenkėsi kakta į žvirgždėtą betoną. Tada ji neverkė. Ir dabar neverks. Nors tuomet aplinkui stoviniavo berniukai ir matė, kaip ji nukrito, tad negalėjo jų akivaizdoje pravirkti, o dabar buvo viena.

„Ne, nepasiduok, – perspėjo save. – Galvok, tik galvok. Kada atsitiko nelaimė?“ Mintimis atkūrė visus palydovų veiksmus. Artas atvėrė užpakalines automobilio dureles ir palaukė, kol ji įsėdo. Paskui įsmuko pats ir atsisėdo šalia Leo. Jis buvo prie vairo. Sandi pamojavo Lariui su Bilu, laukiantiems palydos automobilyje.

Liovėsi snigti, bet gatvės buvo purvinos ir klastingos. Jie pravažiavo kelias mokamas užtvaras. Nepaisant dar nevėlaus meto lauke buvo tamsu.

Sandi užsidegė šviesą prie užpakalinės sėdynės ir žiūrinėjo pastabas, kurias tądien buvo užsirašiusi per pranešėjo kalbą. Staiga lauke pasigirdo smarkus garsas, it koks prislopintas sprogimas. Taip, tai buvo sprogimas!

Tuomet ji pakėlė akis. Prisiminė, kad važiavo pro Kenedžio centrą ir jau beveik suko link Votergeito. Arto veidas. Prisiminė, kaip jis atsigręžęs pažvelgė į ją, paskui dar toliau, – pro užpakalinį stiklą į palydos automobilį. Jis šaukė: „Spausk, Leo!“ Bet paskui Arto balsas nuslopo. Sandi nepajėgė prisiminti, ar jis nustojo šaukti, ar ji pati nieko nebegirdėjo, nes staiga pasijuto alpstanti.

Taip, prisiminė bandžiusi atsitiesti, nes automobilis sulėtino greitį, kad sustotų. O tada prasivėrė vairuotojo durelės. Tai buvo viskas, ką ji prisiminė.

Nors to pakako suvokti, kad ji ne ligoninėje. Nes jokio nelaimingo atsitikimo nebuvo. Ne, aišku, tai buvo suplanuota. Ją pagrobė.

Bet kas? Ir kodėl?

Ten, kur ji atsidūrė, buvo drėgna ir vėsu. Audeklas ant galvos trukdė susigaudyti. Ji papurtė galvą, bandydama nors šiek tiek atsilaisvinti. Tai, kuo grobikai pasinaudojo jai parblokšti, pamažu seko, tačiau slėgė baisus galvos skausmas. Suvokė tik tai, kad yra stipriai pririšta prie kažkokio daikto, – juto, jog tai medinė kėdė. Ar ji viena? Dėl to negalė-

jo būti tikra. Nujautė netoliese kažką esant, gal netgi ją stebint.

Staiga pagalvojo apie slaptosios tarnybos vaikinus Artą ir Leo. Ar jie taip pat čia? Jei ne, tai kas jiems nutiko? Žinojo: jie būtų padarę viską, kad ją apgintų. „Dieve, neleisk, kad juos nužudytų", – meldė tylomis.

Henris! Aišku, jis tikriausiai paklaikęs iš siaubo. Bet ar bent žino, kad manęs nėra? Kiek laiko tai tęsiasi? Kiek pajėgė susivokti, ji galėjo būti pagrobta tiek prieš kelias minutes, tiek ir prieš kelias dienas. „Ir kodėl tai atsitiko? Kokia nauda tiems, kurie mane pagrobė? Jei dėl pinigų, tuomet Henris, žinoma, užmokės, kad ir kiek reikalautų" Tačiau ji jautė, kad tai visai ne dėl pinigų.

Jai suspaudė gerklę. Šiame kambaryje yra dar kažkas. Išgirdo artėjant prislopintą alsavimą. Kažkas pasilenkė prie jos. Stori landūs pirštai čiuopė jos veidą po sunkiu audiniu, glamonėjo kaklą, lietė plaukus. Ji įtempė klausą ir išgirdo žemo kimaus balso šnabždesį:

– Jie visi tavęs ieško. To ir tikėjausi. Tavo vyras. Prezidentas. Slaptoji tarnyba. Šiuo metu jie visur šniukštinėja. Bet jie lyg akli peliukai. Taip, trys akli peliukai. Ir tavęs nesuras. Bent jau kol neišmuš valanda, o tada bus nesvarbu.

Skrisdamas į Vašingtoną Henris nieko nekalbėjo. Sėdėjo atskirame lėktuvo salone prisiversdamas mintimis susitelkti ties tuo, kas buvo žinoma apie Sandi pagrobimą ir kokias išvadas galima iš to padaryti. Privalo atsiriboti nuo vidinio sąmyšio, blaiviai išanalizuoti padėtį, kaip darydavo tūkstančius kartų įtemptomis kritinėmis akimirkomis Baltuosiuose rūmuose. Turi vadovautis protu, nepasiduoti jaudrintiems jausmams. Būti įžvalgus ir blaivaus proto chirurgas.

Bet paskui kančios persmelktas Henris pamanė, kad chirurgas tik ypatingu atveju operuotų savo žmoną, nes baimintųsi, kad jausmai gali užgožti sveiką protą. Jo galvoje šmėkštelėjo eilėraščio nuotrupa: „Iš meilės šios mirtingos rankos it muzika ant kaklo gulė tau. / Bet sielos muzika švelni ir tolima..." Jis neturėjo supratimo, iš kur ši eilutė, tačiau jautė, kad ji kažkodėl tinka šią akimirką.

Jis mąstė apie Sandi, apie tai, kaip ji iškart užmiega, kai jis pats atsigulęs mėgsta skaityti, kartais ištisas valandas. Retkarčiais Sandi užsnūsdavo, kai jis jai skaitydavo arba balsiai piktindavosi, radęs visišką nesąmonę kokiame iš savo kasdien skaitomų laikraščių.

Prisiminė, kad kaip tik praeito sekmadienio vakarą norėjo kažkuo su ja pasidalyti, bet pamatė,

kad žmona užmigusi. Tačiau brūkštelėjo pirštais jai per kaklą, tikėdamasis, kad dar ne taip giliai įmigo ir pabus pasiklausyti.

Sandi atsiduso, per miegus nusisuko nuo jo, užsidengė rankomis veidą, išsidraikiusių šviesių plaukų apsupta. Atrodė tokia miela, kad kokį pusvalandį it užburtas spoksojo į ją.

Kitą rytą jiedu anksti papusryčiavo, o paskui ji išskrido atgal į Vašingtoną. Henris prisiminė, kaip erzino žmoną, kad jį atstūmė. Ji tik nusijuokė ir pasakė, kad visada gerai mieganti, ir taip esą todėl, kad jos švari sąžinė. Ir gudriai šypsodama paklausė, kas gi jam neduoda ramybės.

O jis atsakė, kad pati esanti kalta ir varanti jį iš proto, kad mieganti, kai jis šalia, ir tai esąs laiko švaistymas. Ji nusišypsojo ir pasakė:

– Nesirūpink, mes dar turime marias laiko.

Šių ironiškų žodžių išmuštas iš vėžių, jis papurtė galvą. „Ak, Sandi, ar kada vėl tave pamatysiu?“ – pagalvojo, pasiduodamas taip retai pasitaikančiam silpnumui.

„Liaukis! – perspėjo save. – Nesusigrąžinsi jos šitaip gaišdamas“. Jis paspaudė mygtuką ant atramos. Po kelių sekundžių priešais jau sėdėjo Marvinas su Džeku.

Jis norėjo, kad Marvinas Kleinas liktų Niu Džersyje, jei kartais grobikai tiesiogiai su jais susisiektų,

tačiau Marvinas prašėsi paimamas, tad Henris nusileido.

– Privalau būti su jumis, sere, – paprieštaravo Marvinas. – Simsas čia kontroliuos telefonus. Palaikys ryšį.

Simsas, trisdešimt ketverius metus nuo pat dešimtojo Henrio gimtadienio dirbantis Dramdou vyresniuoju liokajumi, atsakė:

– Žinokite, sere, kad galite manimi pasikliauti, – pasakė savo įprastu ramiu tonu, nors akyse sužvilgo ašaros. Henris žinojo, kaip Simsas myli Sandi.

Dabar susigriebė esąs patenkintas, kad pasiėmė Marviną. Jis kaip tik aiškiai suvokia problemas. Dabar Henriui to labai reikėjo. Būtent šis Marvino bruožas paskatino Henrį beveik prieš penkiolika metų, kai buvo išrinktas senatoriumi, pakelti jaunuolį iš savanorių į aukštesnį rangą.

Nelaukdamas klausimo Kleinas pasakė:

– Daugiau jokių kontaktų, sere. Iždinės operatorius, kuris atsiliepė į jų skambutį, buvo gana nuovokus ir iškart susisiekė su vadovybe, tad žinia apie pagrobimą nepasklido. Kol kas nėra jokių užuominų apie informacijos nutekėjimą.

Henrio slaptosios tarnybos vyresnysis agentas Džekas Kolinzas galėjo pasirodyti profesionalus futbolo komandos puolėjas. Jis buvo drausmingas tvirtas vyras, bet sunkiai valdėsi išgirdęs apie Sandi. Vos

slėpdamas pyktį ir pasibjaurėjimą, jis trumpai išdėstė Henriui visa, ką iki šiol žinojo apie įvykius.

– Niekas tikrai nematė, kaip buvo įvykdytas pagrobimas, sere. Matyt, Sandi... noriu pasakyti, ponios Britlend ir palydos automobiliuose buvo įrengtas sprogstamasis įtaisas, sujungtas su nervus paralyžiuojančių dujų bakeliu. Galimas daiktas, įtaisas sprogo grobikams vos pasirodžius ir įjungus nuotolinį valdymą. Nepaisant dar nevėlaus meto, atrodo, kad liudininkų nebuvo, be to, snigo, todėl daug įstaigų ir parduotuvių anksti baigė darbą, tad judėjimas nebuvo didelis.

– Ar manote, kad per sprogimą Sandi galėjo būti sužeista? – paklausė Henris.

– Ne, spėjama, kad ji, kaip ir Artas su Leo, šiandien dirbę agentai, apsvaigo nuo dujų, bet pats sprogimas nebuvęs stiprus. Kai automobiliai sulėtino greitį ir sustojo, įsijungė įtaisas, ir dujos, matyt, iškart visus paralyžiavo. Atsipeikėję vaikinai prisiminė tik tiek, kad pasijuto svaigstą ir neteko sąmonės.

– Bet visų pirma, kaip kažkas sugebėjo prieiti prie automobilio ir pakišti dujinę bombą? Ar jis nėra laikomas saugioje vietoje? – pasiteiravo Henris.

– Tuo dar nesame įsitikinę visu šimtu procentų, sere. Tai nebuvo itin sudėtingas įtaisas, – tokį išties galėtūm sukonstruoti iš kelių radijo detalių. Aišku,

dujos – kitas dalykas. Tai dar tiriama ir dar nežinia, iš kur jos. Be abejonės, įtaisai buvo pakišti po automobiliais, kai šie stovėjo saugomoje aikštelėje prie Kapitolijaus; jie buvo pritvirtinti paprastu magnetu.

– Ir niekas nematė, kaip tai atsitiko? – paklausė Henris.

– Kol kas neradome jokių liudytojų. Žinoma tik, kad įsilaužta į sargo butą, pavogta jo uniforma. Sunkumų galėjo kilti ir dėl to, kad ponios Britlend automobilis toks paprastas, kad niekas į jį neatkreipė dėmesio, tad nieko ir nepastebėjo, – pasakė agentas. – Visi aplinkiniai susibėgo ties palydos automobiliu, kuriame buvo du agentai be sąmonės.

Henris jau žinojo, kad Sandi automobilis su dviem kitais apsvaigintais agentais buvo rastas netoli Linkolno memorialo. „Aišku, – su kartėliu tarė sau pačiam, – niekas nekreipia dėmesio į automobilį, kuris atrodo, tarsi būtų pirktas pigių ir vidutinės kainos automobilių išpardavime". – Šiek tiek pajuokavo. – „Pamiršk limuzinus, – pasakė tada. – Jie pernelyg krinta į akį" Ne, jis nurodė, kad Sandi parinktų mašiną, iš išorės atrodančią kaip šeimos automobilis.

„Tai mano mažytės suktybės, – pagalvojo jis. – Mano žaidimėliai. Gudru, tiesa?" Ne, netiesa. Jei Sandi būtų sėdėjusi limuzine, tuomet, aišku, būtų susidomėta, ko tokia mašina sustojo šalikelėje.

Nors žinojo, kad Sandi išties patiko kaip tik toks automobilis. Būtų atsisakiusi pasirodyti prie savo tėvų namų sėdėdama limuzine. Krūptelėjęs Henris susigriebė, kad skubėdamas pamiršo susisiekti su Sandi motina ir tėvu. „Tuojau pat privalau tai padaryti, – nusprendė. – Jie turi sužinoti, ir tik iš manęs“

– Sujunk mane su Sandi tėvais, – pasakė Kleinui.

Tai buvo sunkiausias jo gyvenime pokalbis telefonu, bet paskui Henriui iškart paaiškėjo, iš kur Sandi tvirtybė.

Suskambo telefonas, šaižus garsas nutraukė apmąstymus. Henris atstūmė Marvino ranką ir pats čiupo ragelį. Tai buvo Desmondas Ogilvis; jis perėjo tiesiai prie reikalo.

– Vėl aš, Henri. Sandi grobikas paskambino į CBS naujienų tarnybą. Denas Rateris kaip tik pareikalavo patvirtinimo. Jis tiksliai žino visas smulkmenas, tad dabar aišku, kas nutiko. Paprašėme kol kas viską laikyti paslaptyje, jis sutiko.Tačiau įspėjo, kad jei informacija nutekės kur kitur, ji tučtuojau bus paskleista.

– Jei grobikas skambino Denui Rateriui, jis nori viešumo, – sprendė Henris.

– Sprendžiant iš to, ką sakė Rateriui, nenori. Teigė bandąs žiniasklaidos garbingumą, nors nežinia, ką norėjo tuo pasakyti.

– Ar seniai skambino?

– Sakyčiau, mažiau nei prieš dešimt minučių. Paskambinau tau iškart baigęs pokalbį su Rateriu. Kur esi?

– Kaip tik leidžiuosi į nacionalinį oro uostą.

– Gerai, važiuok tiesiai čia. Jau laukia policijos palyda.

Po dvidešimties minučių, vis dar lydimas Marvino Kleino ir Džeko Kolinzo, Henris stovėjo prie Ovaliojo kabineto durų. Desas Ogilvis sėdėjo prie rašomojo stalo, už jo ant sienos kabėjo prezidento valdžios ženklas. Aplink prezidentą pusračiu sėdėjo iždo sekretorius, teisingumo ministras, FTB ir CŽV vadovai. Henriui įžengus jie visi tučtuojau atsistojo.

Buvo dvidešimt po šešių.

– Gavome dar vieną pranešimą, Henri, – pasakė prezidentas. – Atrodo, kad grobikams patinka žaisti su mumis. Vėl paskambino Rateriui ir pasakė nusprendę, kad nori, jog jis paskelbtų jų reikalavimus. Pristatė ir savo nuoširdumo įrodymą.

Jis akimirką nusuko žvilgsnį nuo Henrio. Paskui, žiūrėdamas jam tiesiai į akis, pasakė:

– „Deltos" kompanijos bilietų kasoje nacionaliniame oro uoste paliktas plastiko maišelis su Sandi

pinigine ir plaukų garbana. – Desmondas Ogilvis pratarė žemesniu balsu. – Henri, plaukai maišelyje šlapi nuo jūros vandens...

*

Pajutusi, kad nuo galvos nutraukė gobtuvą, Sandi pirmučiausia giliai įkvėpė, paskui atmerkė akis, tikėdamasi gerai įsižiūrėti į savo grobiką. Tačiau kambarys buvo vos apšviestas, tad ji vargiai ką įžiūrėjo. Jis vilkėjo lyg vienuolio mantija su gobtuvu, kuris slėpė didesnę veido dalį.

Atrišo virves, kuriomis ji buvo pririšta prie kėdės. Paskui, vis dar palikęs nestipriai supančiotas kojas, ją pakėlė ir pastatė. Ji buvo be batų, pėdomis juto šaltas betono grindis. Sandi įsidėmėjo, kad jis kokiais trimis keturiais coliais aukštesnis. Turėtų būti kokių šešių pėdų. Jo siaurose giliai įdubusiose tamsiai pilkose akyse degė pagieža, ši išraiška dar labiau gąsdino, nes akys buvo protingos. Ji pajuto šio žmogaus plaštakų ir rankų tvirtumą, kai ją pasukęs, ištarė:

– Manau, kad norėtumėt pasinaudoti patogumais.

Kai šlubčiodama stūmėsi į priekį, iš visų jėgų stengėsi mintyse įvertinti savo padėtį. Aišku, ji kažkokiame rūsyje. Čia baisiai šalta ir dvokia drėgme

kaip nevėdinamose patalpose, į kurias neprasiskverbia saulės šviesa. Grindų betonas nelygus ir suskeldėjęs. Be kėdės, čia buvo tik nedidelis televizorius su sulenkta antena.

Vesdamas tamsiu kambariu vyras tvirtai laikė jos ranką. Itin aštri sutrūkinėjusio cemento briauna įdūrė į padą ir Sandi krūptelėjo. Jiedu ėjo siauru prieangiu, kuris vedė į laiptų aikštelę, ir sustojo šalia toliau esančios patalpos. Durys buvo praviros, viduje matėsi tualetas ir kriauklė.

– Galite nusilengvinti, bet tik nieko neprasimanykite, – pasakė jisai. – Aš būsiu čia pat, prilaikysiu duris. Kai čia atsidūrėte, aišku, jus apieškojau. Žinau, kad moterys po drabužiais kartais paslepia ginklą, o kartais net vėzdą.

– Aš nieko nesinešioju, – atsakė Sandi.

– O, žinau, – atsakė jis vis tokiu pat balsu. – Gal nepastebėjote, kad išvadavau jus iš brangenybių? Turiu pasakyti, esu gana nustebęs: jūsų brangenybės visai neypatingos, išskyrus nebent vestuvinį žiedą. Manyčiau, kad mūsų turtuolis buvęs prezidentas turėtų būti dosnesnis savo meiliai jaunai žmonelei.

Sandi galvoje šmėkštelėjo mintis apie Britlendų šeimos paveldėtus brangakmenius, kurie dabar priklausė jai.

– Nei aš, nei mano vyras nesame linkę puikuotis turtais ar jų pertekliumi, – atsakė ji, padrąsinta

minties, kad nepaisant skausmo ir širdį slegiančio nerimo dėl Henrio jos nuotaika vis gerėja.

Atsidūrusi viena mažytėje išvietėje suvilgė vandeniu veidą. Iš karšto vandens čiaupo bėgo tik plonytė čiurkšlė, bet buvo malonu pajusti ją savo oda. Paluby karojo nedidelė lemputė, – ne daugiau kaip kokių dvidešimt penkių vatų, pamanė, – bet šviesos pakako, kad apsilupusiame blausiame veidrodyje virš kriauklės išvystų, kokia ji išbalusi ir susivėlusi. Jau buvo benusisukanti, kai suvokė, kad dar kažkas ne taip, kad jos išvaizda pasikeitė. Bet kaip?

Ji kelias sekundes įtemptai žiūrėjo į savo atvaizdą, kol pastebėjo, kad iš kairės pusės negrabiai iškirptas plaukų kuokštas ir daili šukuosena sudarkyta.

„Kam reikėjo kirpti plaukus?“ – suko galvą.

Ją nukrėtė šiurpulys, bet ne dėl to, kad kalėjimo rūsyje viešpatavo ledinis šaltis. Nėra jokios abejonės, kad grobikas kažkoks keistas. Atrodo beveik kaip robotas, užprogramuotas vykdyti tikslius, nepalenkiamus nurodymus. Robotas, tačiau pats užsiprogramavęs. Nes neklauso niekieno įsakymų. Kas jis toks ir ko tikisi šitaip elgdamasis?

Pabeldė į duris.

– Patarčiau jums pasiskubinti, kongreso nare. Vos po minutės prasidės laida, ji jums pasirodys įdomi.

Sandi stumtelėjo pakrypusias duris ir jos atsidarė. Į vienuolį panašus grobikas, kone paslaugiai prilaikydamas, paėmė ją už rankos.

– Nenorėčiau, kad pargriūtumėt, – pasakė.

Nerangiai slinkdama per rūsį Sandi, regis, užuodė čirškinamos kiaulienos kvapą. Ar viršuj kas yra? Kiek žmonių dalyvauja šioje operacijoje? Jiems prisiartinus prie kėdės vyras delnu spustelėjo petį, šitaip parodydamas, kad ji turinti sėstis.

Skubiais vikriais judesiais jis vėl pririšo ją prie kėdės, tik šįkart paliko laisvas rankas.

– Šešios trisdešimt, – pasakė. – Turėtumėt būti išalkusi. Bet pirma norėčiau, kad pasižiūrėtumėt Deno Raterio laidą. Tikiuosi, kad jūsų labui jis įvykdė nurodymus.

Prasidėjo „CBS vakaro žinios“. Rateris negailestingu veidu pranešė svarbiausią naujieną:

– Pagrobta kongreso narė iš Niu Džersio Sandra O'Brajen Britlend, geriau žinoma kaip Sandi, buvusio prezidento Henrio Parkerio Britlendo žmona. Jos grobikas ar grobikai reikalauja, kad tarptautinio masto teroristas žudikas Klodas Džovanetas būtų įsodintas į naujausią Amerikos viršgarsinį lėktuvą ir nuskraidintas į ligšiol nenustatytą vietą. Nurodoma sąlyga, kad vieninteliai kiti asmenys lėktuve būtų tik du pilotai. Jei šios sąlygos nebus įvykdytos, grobikai tvirtina išmesią kon-

greso narę į Atlanto vandenyną. Kalbėjausi su buvusiu prezidentu Henriu Britlendu, kuris šiuo metu yra Ovaliajame kabinete su savo įpėdiniu Desmondu Ogilviu. Jis patikino, kad į sąlygas bus atsižvelgta ir kad vyriausybė kaip galėdama stengiasi užtikrinti jo žmonos saugumą.

Grobikas nusišypsojo.

– Esu tikras, dar bus gerokai daugiau apie jus. Paliksiu įjungtą televizorių, o pats atnešiu vakarienę. Mėgaukitės programa.

Sandi įbedė akis į ekraną kaip tik tuo metu, kai Rateris pasakė:

– Jungiame Baltuosius rūmus, iš kur buvęs prezidentas asmeniškai kreipsis į savo žmonos grobikus.

Po kelių sekundžių Sandi bejėgiškai spoksojo į baimės ir liūdesio kupiną savo vyro veidą. Regis, pakito garsas, ji privalėjo sukaupti jėgas, palinkti į priekį ir išgirsti, ką jis sako.

Paskui karštą Henrio kalbą užgožė dainos garsai. Atrodė, dainavo du balsai – vyro ir gal senos moters. Sandi vos pajėgė suprasti žodžius. „... peliukai..." išgirdo ji ir tada suvokė: „Trys akli peliukai... žiūrėk, kaip jie bėga..."

„Visi jie bėgo paskui ūkininko žmoną", – mintyse tęsė ji.

Bet išgirdo kitką. Dabar balsai buvo garsesni, artimesni, sklido nuo laiptų pusės.

– ... visi jie bėgo paskui prezidento žmoną, bet ji buvo paskandinta ir žuvų suėsta...

Staiga daina nutrūko. Ji išgirdo savo grobiko balsą:

– Tai buvo labai gražu. Dabar lipk viršun.

Po akimirkos jis stovėjo priešais su nedideliu padėklu rankose.

– Praalkote? – maloniai paklausė. – Motina nekokia virėja, bet stengiasi.

Vos sulaikydamas ašaras Henris Britlendas nusisuko nuo kameros. Paprastai triukšmingame spaudos kambaryje buvo keistai tylu. Susirinkusių žmonių akyse spindėjo užuojauta.

Su gailesčiu į jį žvelgdamas Džekas Kolinzas pagalvojo, kad jei yra bent viena mintis, kuriai visi šiame kambaryje pritartų, tuomet ji tokia: Henris Parkeris Britlendas IV gali būti vienas iš mieliausių, prašmatniausių, turtingiausių ir žaviausių žmonių pasaulyje, bet jei praras Sandi, jam visa neteks prasmės.

– Niekada nemačiau vyruko, kuris taip eitų iš proto dėl savo žmonos, – nugirdo Kolinzas jauną Baltųjų rūmų padėjėją šnibždant šalia sėdinčiai jaunai moteriai. „Esi teisus, – mąstė Kolinzas, – išties teisus. Padėk, Dieve, jam visa tai ištverti“

Prie Henrio prisiartino prezidentas Ogilvis.

– Eime į Kabineto salę, – pratarė imdamas už parankės.

Henris paskubomis nubraukė paskutinius ašarų pėdsakus. „Privalau laikytis, – pagalvojo. – Turiu susikaupti, pasukti galvą, kaip susigrąžinti Sandi. Jei šito nepadarysiu, gedėsiu visą gyvenimą"

Kabinete jie susėdo aplink ilgą stalą, kaip jiedu su Desu buvo įpratę per aštuonerius prezidentavimo metus. Dabar prie jų prisidėjo visas kabinetas, taip pat generalinio štabo vadas, FTB ir CŽV direktoriai.

Prezidentas Ogilvis kreipėsi į Henrį:

– Mes visi žinome, ko čia susirinkome, Henri. Tad perimk vadovavimą.

– Ačiū visiems, kad atvykote, – gyvai pasakė Henris. – Aš suprantu jūsų jausmus ir žinau, kad jūs suprantate mane. O dabar apie veiksmų planą. Noriu pasakyti, kad mane sujaudino tai, jog prezidentas sutiko iškeisti Džovanetą į mano žmoną. Bet taip pat suprantu, kad privalome užsitikrinti, jog ją atgavę iškart vėl sučiupsime Džovanetą. Ši vyriausybė negali atsidurti tokioje padėtyje, kai nusileidžiama teroristams ir jie valdo situaciją.

Vienas padėjėjas įsėlino ant pirštų galų į konferencijų salę ir kažką pašnibždėjo prezidentui į ausį. Ogilvis pakėlė akis.

– Henri, skambina Britanijos ministras pirmininkas. Jis pareiškė savo nuoširdų apgailestavimą ir pasiūlė visokeriopą pagalbą.

Henris linktelėjo. Akimirką jo mintis peršoko į laikus, kai jiedu su Sandi lankėsi Londone. Apsistojo Kleridžo rūmuose. Karalienė pakvietė juos vakarienės į Vindzoro pilį. Jis taip didžiavosi Sandi. Ten ji buvo pati žaviausia, pati gražiausia. Jiedu jautėsi tokie laimingi...

Krūptelėjęs Henris susigriebė, kad Desas vis dar kalbasi su juo.

– Henri, jos didenybė nori asmeniškai su tavim pasikalbėti. Ministras pirmininkas tvirtina, kad ji labai susirūpinusi. Sakiusi, kad jos šeimai trūksta kaip tik tokios merginos kaip Sandi.

Henris paėmė telefoną ir po akimirkos išgirdo pažįstamą Didžiosios Britanijos valdovės balsą.

– Jūsų didenybe... – pradėjo jis.

Tuo tarpu kitas padėjėjas šnabždėjo prezidentui Ogilviui:

– Sere, mes pažadėjome, kad jūs atsakysite į Egipto ir Sirijos prezidentų skambučius. Jie abu primygtinai tvirtina nežiną apie kokias nors savo šalių teroristines organizacijas, kurios grobtų žmones, ir abu siūlo pasinaudoti savo specialiomis rinktinėmis pajėgomis – jos padėtų saugiai išvaduoti mūsų kongreso narę. Paskambino netgi Sadamas

Huseinas, pareiškė savo pasipiktinimą ir užtikrino nežinąs, kokios jėgos slypi už šio incidento. Jis net pažadėjo, kad jei Džovanetas nusileis Irake, o Sandi nebus grąžinta sveika ir gyva, pats asmeniškai pasirūpinsiąs, kad tam vyrui iškart nukirstų galvą.

– Skambino ir daugybė kitų valstybių vadovų, sere, – tęsė padėjėjas. – Prezidentas Rafsandžanis netgi pasakė, kad nepaisant minčių, kurių kai kam galėtų kelti Džovaneto žodžiai „ikrus išmesti“, Iranas jokiais būdais nėra susijęs su šiuo gėdingu įvykiu. Tad kol kas Džovanetas, atrodo, neturi šalies, kuri jį globotų. Dar pamatysime, kas už viso to slepiasi ir kas panorės priimti jį kaip svečią.

Ogilvis pažvelgė į Henrį. Jie privalo veikti – laikas senka.

Henris buvo bebaigiąs pokalbį su karaliene.

– Esu didžiai dėkingas, jūsų didenybe, už pareikštą susirūpinimą ir viliuosi, kad vienądien mudu su Sandi turėsime garbės vėl su jumis pavakarieniauti.

Grąžinęs padėjėjui telefoną, Henris pažvelgė savo įpėdiniui tiesiai į akis.

– Desai, man aišku, ką daryti. Iškart vykstu pasikalbėti su Džovanetu. Paskui iš kalėjimo Merione parskraidinsime jį čionai. Jis yra viso šio reikalo raktas. Gal netgi galėsiu išspausti kokią užuominą, kas už viso to slepiasi.

– Labai protinga mintis, – oriai pratarė FTB direktorius. – Kaip gerai prisimenu, sere, jūs – neprilygstamas derybininkas. – Paskui, supratęs, kad visi palyginimai atrodo juokingi, ypač šioje patalpoje, jis prisidengė ranka burną ir sukosėjo.

Kiauliena buvo pačirškinta kaip reikiant, vos nepaversta degėsiais. Šaltas kietas skrebutis priminė Sandi ne visai patikimą jos močiutės kulinarinį meistriškumą. Ji užsispyrusi visada naudojosi senamadiška skrudintuve ir laukdavo, kol dūmų kamuoliai praneš, kad laikas apversti duonos riekeles. Paskui, kai ir antroji pusė būdavo kaip reikiant apdegusi, močiutė nugrandydavo degėsius į kriauklę ir ramiausiai patiekdavo tai, kas likę.

Bet Sandi buvo išalkusi, tad nors maistas ir skurdus, vis tiek pripildys skrandį. Gerai, kad arbata labai stipri, kaip tik tokia, kokią mėgo. Prašviesėjo galva. Netikrumo jausmas praėjo, kaip tik dabar ji ėmė suvokti grėsmingą savo padėtį. Tai ne košmaras ir ne pikta išdaiga. Vyras vienuolio apdarais, vienas ar su bendrininkais, sugebėjo kažkaip prasibrauti prie jos automobilio, iš esmės visą laiką, kol juo nevažinėjama, stovinčio saugioje vietoje, išvesti iš rikiuotės itin patyrusius slaptosios tarnybos agentus ir ją pagrobti. Jis – arba jie – buvo ir drąsūs, ir labai apsukrūs.

„Tai turėjo nutikti netrukus po trečios valandos, – pagalvojo ji. – Denas Rateris pasirodė pusę septynių, taigi dabar truputis po septynių, – nusprendė. – Vadinasi, atgavau sąmonę beveik prieš valandą. Tad kiek jau laiko esu čionai? Ir kaip toli turėjome keliauti, kad čia atsidurtume?“ Viską susumavusi pamanė, kad turinti būti palyginti netoli Vašingtono. Kai tokios oro sąlygos, grobikas galėjo išvežti ją tiktai į užmiestį.

„Bet kurgi aš? Ir kas tai per vieta? Ar tai gali būti jo namai? Galimas daiktas“, – nusprendė ji. Ir kiek jų dalyvauja šioje operacijoje? Iki šiol tebuvo mačiusi vien vyrišką vienuolio apranga ir girdėjusi balsą, galintį būti senos moters. Tačiau šitai nereiškia, kad negali būti kitų. Sunku tikėti, bet įmanoma, kad jis vienas, niekieno nepadedamas, būtų ją pagrobęs; tas vyrukas, aišku, labai stiprus, tad galėjo vienas pats pernešti ją iš vieno automobilio į kitą.

O paskui vis dar miglotose mintyse toptelėjo klausimas: „Ką gi jie ketina veikti su manimi?“

Ji pasižiūrėjo į padėklą su puodeliu ir lėkšte; vis dar laikė jį ant kelių. Būtų gerai pasilenkti ir padėti jį ant grindų. Bukas skausmas petyje vis aštrėjo, žinoma, todėl, kad ji šaltame drėgname rūsyje ir supančiota skalbinių virve. Nors, aišku, tai ne paprastas sumušimas. Be reikalo tada, kai nukrito nuo Obuolmušio, neleido, kad Henris ją nuvežtų per-

šviesti rentgeno spinduliais. Galų gale, gal ten koks mažytis įtrūkimas...

„Palūkėk! Tikriausiai išprotėjau, – susigriebė. – Rūpinuosi dėl mažyčio įtrūkimo, kai galbūt neišgyvensiu tiek, kad pagyčiau! Jie manęs nepaleis, kol tas teroristas Džovanetas nenukeliaus ten, kur nori. Ir net tada, kai jis atsidurs saugioje vietoje, kas gali užtikrinti, kad mane paleis?"

– Kongreso nare!

Ji staigiai kryptelėjo galvą į šalį. Tarpduryje stovėjo grobikas. „Negirdėjau, kaip jis nulipo laiptais, – pagalvojo. – Kiek laiko jis mane šitaip stebi?"

Jo balse suskambėjo linksma gaidelė:

– Trupinėlis valgio daro stebuklus, ar ne? Ypač po narkotikų, kurių buvau priverstas jums užduoti. Dabar, galimas daiktas, jums šiek tiek skauda galvą, bet nesijaudinkit, tai praeis.

Jis prisiartino. Sandi instinktyviai pamėgino atsitraukti, kai uždėjo rankas jai ant pečių. Ji susigūžė, pajutusi, kaip jos delsia, paskui vėl kone glamonėja.

– Jūsų plaukai išties labai gražūs, – pasakė jis. – Tikiuosi, kad man nereikės jų per daug nukirpti, kol įtikinsiu tą jūsų vyrą ir visus jo draugus, kaip velniškai rimtai esu nusiteikęs. O dabar leiskite man išvaduoti jus iš padėklo.

Jis paėmė jį nuo Sandi sterblės ir padėjo ant televizoriaus.

– Rankas už nugaros, – sukomandavo.

Niekur nepasidėsiu, turiu paklusti.

– Pabandysiu per daug neužveržti mazgų, – pasakė grobikas. – Pasakykit, jei pradės tirpti kojos. Kai mūsų vyrukas saugiai nukeliaus į paskirtą vietą, būtų itin nemalonu tempti jus ten, kur turėsiu palikti, ar ne taip?

– Palūkėkit sekundėlę, dar neriškite rankų, – paskubomis pratarė Sandi. – Turite mano švarkelį. Čia apačioje labai šalta. Leiskite jį apsivilkti.

Tačiau jis apsimetė neišgirdęs. Užlaužė rankas už nugaros. Virvės įsirėžė į jos riešus, prispaudė delnus vieną prie kito. Sandi sugriežė dantimis, kai ją pervėrė nuo dešinio peties dilgtelėjęs aštrus skausmas.

Buvo akivaizdu, kad net ir blausioje prietemoje grobikas pastebėjo arba pajuto jos reakciją.

– Nenoriu sukelti jums nereikalingo skausmo, – pasakė jai. – Šiek tiek atleisiu tas virves. Jūs teisi, žinau, čia apačioje gan vėsu. Apmuturiuosiu jus antklode.

Paskui jis pasilenkė kažko pakelti nuo grindų. Sandi pasuko galvą ir užgniaužė kylantį pasipiktinimą: grobikas pakėlė tamsų gobtuvą, su kuriuo ji čia atsibudo. Jis kažkaip nepaprastai ja rūpinasi, bet pasitikėjimo tai nekelia. Kažkas ne taip. Kažkokia neaiški nuojauta sakė, kad šis vyras su ja žaidžia, kad jos laukia kažkas tikrai siaubinga. Mintis, kad vėl užmaukšlins tą dusinantį gobtuvą, vos neprasi-

veržė klyksmu, tačiau Sandi susilaikė. Nesuteiks pasitenkinimo šitam vyrui ir nemaldaus.

Tad užuot surikusi pačiu ramiausiu balsu paklausė:

– Kam man to reikia? Juk ir taip čia nėra ko pamatyti, tad tikrai negalėsiu duoti ženklo kokiam nors praeiviui.

Šie žodžiai, regis, pradžiugino grobiką. Jis nusišypsojo, apnuogindamas stiprius, bet nelygius dantis. Šypsena buvo klaiki ir slegianti.

– Gal man tiesiog patinka, kai jūs nesiorientuojat, – pasakė pašaipiai. – Kaip žinot, užrištos akys išmuša iš pusiausvyros.

Jo rankas apšvietė blausi lemputė virš galvos. Prieš atsidurdama po gobtuvu Sandi spėjo pastebėti žiedą ant grobiko rankos, – platų auksinį žiedą-antspaudą. Jis būtų nieko nesiskyręs nuo kitų žiedų, bet viduryje buvo skylutė, tarsi trūktų akmens.

Kai gobtuvas nuslinko ant pečių, Sandi nepasidavė impulsui godžiai gaudyti orą, o prisivertė alsuoti iš lėto. Būdama pirmame koledžo kurse lankė pratybas ir išmoko įveikti iš tėvo paveldėtą polinkį į klaustrofobiją.

Ji stengėsi prisiminti tuos seansus, bet, deja, pamokos dabar negelbėjo. Vienintelis dalykas, ties kuriuo šiuo metu pajėgė susitelkti, buvo tas žiedas.

Jau yra kažkur jį mačiusi. Bet kur?

Buvo pusė dešimtos vakaro, kai Henris, lydimas Džeko Kolinzo, o iš priekio ir abiejų pusių saugomas sargybinių, žingsniavo niūriu ilgu koridoriumi, vedančiu į nedidelį lankymo kambarį, skirtą pokalbiams su pačiais pavojingiausiais Meriono kalėjimo kaliniais.

Merionas turėjo griežčiausio federalinio kalėjimo vardą ir Henris buvo apimtas keisto jausmo, kad šias storas tvirtas sienas persmelkia ne tiek kalinių, kiek jų aukų šauksmai.

„Sandi yra Klodo Džovaneto auka, – mąstė Henris. – Aš irgi esu jo auka“. Priekyje žingsniuojantys sargybiniai sustojo priešais plienines duris. Vienas surinko mygtukų derinį ir jos atsidarė.

Džovanetas sėdėjo prie metalinio stalo kambario krašte. Henris atpažino jį iš nuotraukų, spausdintų laikraštyje, kai nusikaltėlis buvo sučiuptas, taip pat iš interviu per laidą „60 minučių“, – tai buvo penkiolika minučių trukęs perdėto pasipūtimo ir įžūlumo demonstravimas, laimė, atmieštas aštraus Leslio Stalio sąmojo. Vedėjas kaskart išleisdavo garą iš Džovaneto *ego*, kai šis bandydavo jį pernelyg išpūsti. Šiandien su kalinio uniforma, toli gražu neprilygstančia dabitos drabužiams, kuriais puikuodavosi laisvėje, ties riešais surakintomis rankomis ir kojomis, Džovanetas vis dėlto sugebėjo sudaryti įspūdį, kad jaučiasi

visiškai nevaržomai ir patogiai. Keista, bet taip pat atrodė visai susitvardęs.

Jo angeliuko veidas jau buvo kiek apdribusiom pažandėm, šviesiai mėlynos akys spindėjo kone džiaugsminga šiluma, plonos ryškios choro berniuko lūpos į viršų užriestais kampučiais, regis, buvo pratusios nuolat šypsotis. Tačiau Henriui šis veidas atrodė itin atstumiantis.

Skrisdamas lėktuvu iš Ohajo Henris perskaitė turtingos Džovaneto praeities suvestinę. Niekam tikrai nebuvo žinoma jo kilmė. Tvirtino dabar esąs penkiasdešimt šešerių metų, gimęs Jugoslavijoje. Laisvai kalba penkiomis kalbomis, veiklą pradėjo paauglystėje, gabendavo į Afriką šautuvus, daugelyje šalių buvo brangiausiai mokamas žudikas, niekam nekeliantis pasitikėjimo, sugebėdavo iš pagrindų keisti išvaizdą. Vienose nuotraukose atrodė kokiomis penkiomis dešimtimis svarų sunkesnis nei kitose; buvo nuotraukų, kur jis panašus į kareivį, kitose – į ūkio darbininką, o trečiose – į aristokratą.

Vienintelis dalykas, kurio negalėjo paslėpti jokiais savo pavidalais, buvo jo meilė dizainerių sukurtai aprangai. Gan ironiška, bet jį sučiupo kaip tik per Kalvino Kleino madų demonstravimą.

Kai Henris dabar sustojo priešais, jis išplėtė akis.

– Pone prezidente! – sušuko pagarbiai nusilenkdamas, pasiduodamas į priekį tiek, kiek leido pan-

čiai. – Koks džiugus netikėtumas! Atleiskit, kad negaliu atsistoti, bet esamos aplinkybės man leidžia tik šitaip pareikšti pagarbą.

– Užsičiaupk, – ramiai pasakė Henris. Sugniaužė kumščius. Troško tik vieno: nušluoti šią grimasą nuo Džovaneto veido, stverti jį už kaklo ir smaugti tol, kol išstenės, kur laikoma Sandi.

Džovanetas atsiduso.

– Na, buvau pasirengęs jums padėti. Gerai, nereikia. Ką norite sužinoti? Suprantu, kad didžioji mano praeities dalis paslėpta netgi nuo jūsų nesutramdomos žiniasklaidos. Aišku, tai ne draugiškas vizitas, taigi čia esate todėl, kad jums manęs reikia. Gal ir galėsiu pagelbėti. Bet ką gausiu, jei dabar suteiksiu jums pagalbą?

– Gausite tai, ko reikalaujate. Saugų skrydį mūsų nauju viršgarsiniu lėktuvu ten, kur tik panorėsit. Esame pasirengę įvykdyti visus jūsų reikalavimus. Bet vykstant mainams privalote laikytis ir mūsų sąlygų.

Džovaneto veide šmėkštelėjo dvejonė.

– Gal juokaujate? – paklausė. Paskui susimąstė. – Na, gerai, pone prezidente. Kokios tos jūsų sąlygos?

Henris pajuto, kaip Džekas Kolinzas tvirta plaštaka valingai spustelėjo jam ranką. Tai buvo pirmas kartas, kai Kolinzas šitaip elgiasi. „Jis nori pa-

sakyti, kad nesikarščiuočiau, – pamanė Henris. – Jis teisus“

– Esu aukščiausios klasės lakūnas, moku valdyti viršgarsinį lėktuvą. Aš ir tiktai aš vienas nuskraidinsiu jus į paskirties vietą. Neišlipsite iš lėktuvo tol, kol mano žmona nebus paleista ir perduota mūsų žmonėms. Jei jos nepaleis gyvos ir sveikos, lėktuvas bus susprogdintas kartu su mumis abiem. Ar aišku?

Akimirką Džovanetas sėdėjo tylėdamas, tikriausiai mąstydamas apie tai, ką neseniai išgirdo.

– O, ta meilės jėga! – galiausiai pratarė purtydamas galvą.

Henris spoksojo į šį vyrą ir matė, kaip trūkčioja jo lūpų kampučiai. Neįtikėtina, tačiau suvokė, kad Džovanetas iš jo juokiasi. „Ir visa, ką galiu daryti, tai stovėti čia it koks elgeta ir viltis, kad jis sutiks“, – mąstė. Su pasibjaurėjimu žiūrėjo, kaip blizga prakaituotas Džovaneto veidas, nors nedideliame kambaryje buvo vėsu.

„Kurgi laikoma Sandi? – laužė galvą. – Gal tokiame į kamerą panašiame kambaryje kaip šitas? – Diena buvo itin šalta. – Ar jai šilta?“

Henris prisivertė galvoti apie priešais sėdintį vyrą. Džovanetas bent jau svarsto ką tik pateiktas sąlygas. Tą Henris galėjo spėti iš susiaurėjusių jo akių.

– Yra dar vienas dalykas, – iš lėto pratarė Džovanetas.

Henris laukė.

– Kaip ir jūs, nenorėčiau, kad kas nors atsitiktų jūsų žmonai. Neturėjau malonumo jos pamatyti, bet, žinoma, kaip ir visi šioje garbingoje šalyje, sekiau jūsų romaną. Remdamasis visu tuo, ką girdėjau, sakyčiau, kad ji nuostabi. Tačiau, kaip žinote, esamomis aplinkybėmis mano padėties žmogus privalo viską patikrinti. Ar galiu paklausti, kada tiksliai mudu pakilsime?

Henris žinojo, kad viskas priklauso nuo to, ar Džovanetas patikės jo atsakymu.

– Mano žmona buvo pagrobta šiandien po pietų. Dar prieš tai „Washington Post" pranešė, kad prieš pirmąjį viršgarsinio lėktuvo skrydį, kuris numatytas penktadienio rytą, būtina kai ką sureguliuoti. Tam prireiks visos rytojaus dienos. Vietoj numatyto pirmojo skrydžio penktadienio rytą dešimt nulis nulis lėktuvu pakilsime mudu.

Džovanetas pažvelgė į jį atlaidžiu žvilgsniu.

– Tik pagalvokit, kiek kamerų, pasiklausymo įtaisų ir palydovinių niekučių įrengsite, atlikdami tuos mechaninius reguliavimus, – pasakė atsidusdamas. – Na, tiek to, tai nesvarbu, ar ne? – Jo šypsnys pamažu blėso, galiausiai visai dingo. – Primygtinai reikalauju, kad būčiau tučtuojau nugabentas į Vašingtono apylinkes. Žinau, turite tenai nemaža saugių vietų, tad noriu atsidurti vienoje iš jų, o ne

kokioje nors pataisos įstaigoje. Man jau per akis tokio pobūdžio vietelės, ačiū!

– Kaip tik toks ir yra mūsų planas, – šaltai pritarė Henris. – Vienoje tokių saugių vietų būsite įrašytas į vaizdo juostą, perduosite žinią savo bendrams ir juos perspėsite, kad mano žmonai nepadarytų žalos. Jie privalo ir mums pristatyti vaizdo juostą, parodyti, kad ji sveika; paskutinis terminas – rytoj trečią valandą po pietų.

Sutrikęs Džovanetas linktelėjo, paskui su panieka pažvelgė į savo kalinio uniformą.

– Ir dar vienas menkniekis. Kaip jums, be abejo, žinoma, turiu silpnybę dailiai aprangai. Visi mano kruopščiai pasirinkti drabužiai seniai pradingo, o ta vieta, kur vykstu, tarkime, nepasižymi ypatingu dėmesiu dizainerių salonams, todėl reikalauju visai naujos aprangos. Ypač mėgstu Kalviną Kleiną ir Armanį. Noriu aprangos iš naujausių jų kolekcijų, taip pat man reikės keleto aukščiausios klasės siuvėjų, kad iki penktadienio ryto man viską pritaikytų. Norėčiau, kad prieš mums išvykstant kalėjimo viršininko kontora pateiktų jums mano matmenis. Nauji drabužiai privalo būti pristatyti į lėktuvą Vuitono lagamine. – Jis nutilo, įdėmiai pažvelgė į Henrį, o lūpose žaidė lengvas šypsnys. – Ar aiškiai pasakiau?

Kol Henris prisivertė atsakyti, Džovanetas vėl šyptelėjo, šįkart jau plačiau.

– Aišku, tai neturi jūsų stebinti. Gal pamiršote, kokiomis aplinkybėmis buvau paskutinįkart suimtas? Per Kalvino Kleino madų demonstravimą! – Jis linksmai nusikvatojo. – Taip nepatogu, be to, tai nebuvo itin geras pasirodymas. Visi tie apatiniai!.. Kartais manau, kad brangusis Kalvinas pamažu smunka.

Henris suvokė privaląs iš čia ištrūkti. Nė dešimties sekundžių daugiau negali likti viename kambaryje su šiuo žmogumi.

– Pasimatysime rytoj Vašingtone, – pasakė. Grįždamas juto, kaip tiesiai jam į sprandą alsuoja Kolinzas. „Bijo, kad galiu jį užmušti, – mąstė Henris. – Ir neklysta" Užsiveriant plieno durims Henris išgirdo, kaip Džovanetas išrėkė paskutinį reikalavimą:

– O, ir nepamirškite „Dom Pérignon" ir ikrų, pone prezidente. Daug ikrų. Net ir viršgarsiniu lėktuvu skrydis bus ilgas.

Šįkart Džekas Kolinzas buvo priverstas sustabdyti Henrį, kad šis nepultų atgal į lankymo kambarį. Laimė, durys spragtelėjo ir užsivėrė, atskirdamos juos nuo Klodo Džovaneto veido ir balso.

– Pone prezidente, – paskubomis pratarė Kolinzas. – Jei nutiks kas nors bloga, prisiekiu, sučiupsiu jį dar anksčiau, nei turės progą vėl čia atšliaužti.

Tačiau Henris nesiklausė.

– Ikrai? – garsiai paklausė. – Čia vyksta kažkas, kas turi ryšį su ikrais. Ar bent apytikriai žinoma, kur jis galėtų pasiprašyti prieglobsčio?

Naktį Sandi buvo pažadinta iš slogaus miego ryškios ir staigios šviesos blyksnio, kuris prasiskverbė net pro storą audeklą, vis dar dengiantį jos galvą.

– Aš jus fotografuoju, – tylomis pasakė grobikas. – Atrodote nelaiminga, jums baisiai nepatogu. Puiku! Esu tikras, jūsų vyro širdį suspaus sielvartas, kai akivaizdžiai įsitikins, į kokią nemalonią padėtį pakliuvote.

Jis nutraukė jai nuo galvos gobtuvą.

– Na, dar vieną ir galėsite vėl miegoti.

Sandi sumirksėjo, kad išnyktų balti taškeliai, apakinę po antro blyksnio. Ji suprato, kad kurį laiką blausi lemputė virš galvos buvo išjungta; dabar, kai grobikas vėl įjungė šviesą, net ir šis spingsėjimas dirgino akis. Susvyravo jos ryžtas rodytis stoiškai ir ramiai. Įniršusi pažvelgė į savo grobiką.

– Leiskite jums pranešti, kad kai iš čia ištrūksiu, jei apskritai ištrūksiu, turėtumėt pasirūpinti, kaip patekti į lėktuvą kartu su savo draugu žudiku. O jei jus pagaus, stengsiuosi kaip įmanydama, kad pakliūtumėt į kuo baisesnį ir nepatogesnį kalėjimą.

Dar vienas blyksnis, ir Sandi vėl sumirksėjo.

– Atsiprašau. Šįkart nenorėjau, bet jūsų vyrui bus neprošal išvysti, kaip esat nuliūdusi, – pasakė grobikas.

„Ne, tu neteisus, – paprieštaravo Sandi. – Aš ne nuliūdusi, tiesiog įniršusi". Neseniai Henris matė visą jos įtūžį, kai ji jam drožė pamokslą, kaip nežmoniška medžioti lapes. Sandi tiesiog užsiplieskė, vos išgirdusi vyro užuominą apie tai.

„Jei Henris gaus šią nuotrauką, žinos, kad nepasiduodu", – drąsinosi Sandi.

– Atrodo, jūsų vyras dangų ir žemę apvers, kad tik būtumėt saugi, – pasakė grobikas. – Visos radijo ir televizijos stotys be paliovos praneša, kad Klodas Džovanetas pervežamas į Vašingtono apygardą, kad šįryt vienuoliktą valandą bus parodyta vaizdo juosta, kad įtikintų, jog jis jau tenai. Ir dar jie pranešė, kad reikalauja įrašyti į vaizdo juostą jūsų pranešimą. Nori būti tikri, kad jums nieko neatsitiko.

Jis tyrinėjo polaroido nuotraukas.

– Puiku. Kartu su garso įrašu jos turėtų įtikinti jūsų vyrą ir visą vyriausybę, kad esate gyva ir sveika, nors ir laikoma toli gražu ne pačiomis patogiausiomis sąlygomis.

Jis vėl užmaukšlino gobtuvą jai ant galvos. Šįkart, net ir užmerkusi akis, kad jų negraužtų šiurkštus audinys, Sandi buvo itin budri. Tvirtai tikėjo:

jei turi bent kokią viltį vėl pamatyti Henrį, privalo sau pačiai padėti. Neapleido keista nuojauta, kad šis vyras žaidžia mirtiną katės ir pelės žaidimą su ja, o kartu ir su Henriu.

Atrodė visiškai apolitiškas. Nereiškė įprastų tūžmingų protestų prieš tariamus vyriausybės nusikaltimus, nebandė pateisinti savo veiksmų jos atžvilgiu tuo, kad nori išlaisvinti Džovanetą. Taip, tai buvo katės žaidimas su pele, o Sandi nemėgo būti pele.

Bet ką ji galėtų padaryti? Būdama surišta ir įmesta į pačią tikriausią tamsą, nedaug ką galėjo rinktis. Bet nors ir buvo bejėgė, mintis galėjo laisvai skrajoti. Prisiminė žiedą, kurį pastebėjo ant grobiko piršto. Buvo tikra, kad jau yra tekę jį matyti. Bet kur? Ir kada? Ant šio žmogaus piršto ar priklausantį kam nors kitam?

Ėmė atsargiai svarstyti, kas galėtų būti tas žmogus su žiedu. Kas nors iš kongreso tarnautojų? Juokinga. Mintis krypo į dar senesnius laikus. Kas nors iš tiekėjų? Iš patarnautojų jų namuose Niu Džersyje? „Ne, pažįstu Henrį trumpiau nei metus, – mąstė Sandi. – O visi tie žmonės jau seniai pas jį dirba“

Tai kas gi jis?

„Vis tiek galų gale išsiaiškinsiu“, – pasižadėjo.

„Verčiau paskubėtum, – perspėjo vidinis balsas. – Turi nedaug laiko“

„Ar kada iš čia ištrūksiu gyva? – paklausė savęs. – Ar kada nors pamatysiu Henrį?“ Šią minutę Sandi jautėsi sukrėsta iki pat savo esybės gelmių. Troško būti namie Dramdou su Henriu. Provanso kulinarijos knygoje buvo radusi naują nuostabų viščiuko su česnaku receptą ir ketino savaitgalį išbandyti šį patiekalą. Dirbdama virėja išties pamėgo gaminti valgį. Kulinarijos institute ji studijavo gurmanų virtuvę. Dabar savaitgaliais bent vieną vakarą išleisdavo Henrio virėją ir pati stodavo į jos vietą.

Šį rytą ji ketino dalyvauti Rūmų komiteto posėdyje. Vėl turėjo būti svarstomas įstatymas dėl nelegalių imigrantų vaikų gydymo lengvatų. Ją siutino tai, kad lengvatoms nepritariantis žmogus nuolatos rodo savo vaikaičių nuotraukas. Buvo sumaniusi jam dėl to papriekaištauti.

Bet pirma privalo iš čia ištrūkti ar bent pasistengti išsivaduoti! „Stenkis, žmogau, ir Dievas tau padės“, – tarė sau. Tai buvo jos tėvo mėgstama patarlė.

„Ir padėk, Dieve, tam, kurį sučiumpa besistengiant! – Šitaip buvau pratusi galvoti, kai bandydavau ištraukti savo teisiamuosius“, – prisiminė Sandi. Paskui giliai įkvėpė.

„Taip, – samprotavo susijaudinusi. – Šio žiedo nemačiau nei Dramďou, nei kur nors Vašingtone.

Jis susijęs su senesne praeitimi. Su laikais, kai buvau visuomeninė gynėja. Jį nešiojo ant piršto vienas iš mano ginamų vyrukų.

Bet kuris? Kurioje iš daugybės bylų, nagrinėtų per tuos septynerius metus, kaltinamasis turėjo platų žiedą-antspaudą su skylute vidury?“

Prisimindama visas savo bylas, ji visiškai atsikratė miegų. Mintyse pervertusi paskutinę papurtė galvą. Dabar buvo visiškai tikra, kad niekada negynė savo grobiko. Tačiau dėl žiedo buvo tikra. Nors, galimas daiktas, tai ne tas pats žiedas. Ar tai gali būti teroristų grupės simbolis? „Žinau, kad niekada neturėjau bylos, su kuria būtų susijęs koks nors teroristas, – pagalvojo Sandi, vėl prisimindama, koks apolitiškas atrodo šis vyrukas. – Na, gerai, vadinasi, jis ne teroristas ir niekada nėra buvęs mano klientu. Tad kas gi jis?“

„Kur praėjusį vakarą buvo Sandi?“ – paklausė savęs Henris, kitą rytą vienuoliktą valandą žengdamas į Baltųjų rūmų kabineto posėdžių salę. Ir tučtuojau suvokė, kad nuotaika, ko gero, netgi niūresnė nei per vakarykštį susirinkimą. Pastebėjo, kad, be Deso Ogilvio, viso kabineto, CŽV ir FTB vadovų, esama dviejų naujai atvykusių: senato daugumos vadovo ir Rūmų pirmininko. „Visada ieš-

ko progos nusifotografuoti“, – pamanė. Nė vieno iš šių vyrų per daug nevertino.

Naktį šiek tiek pasnigo, orų pranešėjai savaitės pabaigoje, tikriausiai penktadienį, žadėjo vėtrą. „Dieve mielas, neprikaustyk mūsų prie žemės“, – meldė Henris. Kuo ilgiau Sandi liks jų rankose, tuo didesnė tikimybė, kad nutiks kas nors bloga.

Grįžo mintimis į vakarykštį susitikimą su tuo šlykščiu Džovanetu. „Kam tas reikalavimas dėl ikrų? – nusistebėjo dar sykį. – Tai, žinoma, smulkmena, bet skamba taip, tarsi būtų kažkas reikšminga“. – Henris atvyko į kabineto posėdžių salę tiesiai iš saugomo namo, kur siuvėjų apsuptas Džovanetas smagiai siurbė šampaną užsikąsdamas eršketo ikrais. Sandi grobikai nurodė išmesti ikrus – juk tai neturi jokios prasmės. Tiesa, gali turėti kokią nors slaptą prasmę. Jis papurtė galvą. Nepaisant jo ilgametės patirties, šitokie žaidimai buvo nauji. Žinoma, griežtų taisyklių tokiu atveju nebūna, tad visko gali tikėtis.

Henris susigriebė stovįs prieš jam skirtą kėdę, o visi žiūrėjo į jį laukdami.

– Pone prezidente, – pasakė jis, – atsiprašau, kad priverčiau laukti.

Desmondas Ogilvis, tikras kantrybės įsikūnijimas, prezidentas, kurį dažniausiai sugretindavo su šaltakrauju Kalvinu Kulidžu, ryžtingai tarė:

– Henri, sakau tai girdint tiems, kurie netrukus praneš viską spaudai... – Jis stabtelėjo ir įdėmiai pažvelgė į Rūmų pirmininką. – ...Nekaišiok man tų formalumų, nebent tik juokais. Nuo gimimo jaučiu pagarbą vyriausybei ir valstybės valdymo menui. Bet juk tu pats išmokei mane suprasti, ką reiškia būti prezidentu.

„O Sandi išmokė mane suprasti, kas yra laimė“, – pamanė Henris.

Desmondas Ogilvis padėjo rankas ant konferencijų stalo kaip tik taip, kaip jį mėgo vaizduoti karikatūrose.

– Manau, mes visi žinome, kokia šiuo metu padėtis, – pradėjo jis. – Viršgarsiniame lėktuve įtaisyta pati tobuliausia įranga. Tikslas aiškus: kontroliuoti Džovanetą, kad galėtume tiksliai numatyti tolesnius jo veiksmus. Jei penktadienį viskas vyks pagal planą ir Džovanetas atsidurs džiunglėse, žinosime, kuriame medyje ir ant kurios šakos tupi. Nustatyti, kur jis yra, bus tikrai nesunku.

Ogilvis trenkė kumščiais per konferencijų stalą.

– Tačiau vienas sunkumas yra. Nepaisant kelių apsižioplinimų, kaip sakydavo mano mama, dvi mūsų žvalgų tarnybos dar sykį padirbėjo darniai ir puikiai, tad už tai joms ačiū. Visi žvalgybos agentai nedvejodami tvirtina, kad nė viena šalis, tiek mūsų artimiausi sąjungininkai, tiek ir atviri prie-

šai, nėra pasiūliusi Džovanetui prieglobsčio. Iš esmės visi tvirtina verčiau išvysiantys lėktuvą sprogstant nei nusileidžiant jų žemėje. Deja, vienintelė išvada yra ta, kad kaip tik šiuo metu kurioje nors šalyje, kur to nesitikima, rengiama revoliucija, kuri nuvers esamą vyriausybę ir taps tikra grėsme pasaulio taikai.

Henris klausėsi jo suspausta širdimi. Tarsi būtų matęs, kaip Sandi kapanojasi šėlstančiame sraute, o jis nepajėgia jos išgelbėti.

– Todėl, – tęsė Desmondas Ogilvis, – turime daryti išvadą, kad kažkokiai tautai gresia nenumatytas pavojus, kad tauta, kurios įspėjamieji ženklai buvo ignoruojami, ruošiasi išsiveržti it ugnikalnis. – Jo žvilgsnis nukrypo į CŽV direktorių ir vargšas pareigūnas išblyško. Tada prezidentas pažvelgė į kitapus stalo sėdintį savo pirmtaką ir pareiškė:

– Nežinau kaip pasakyti, bet atrodo, kad tavo žmona, gerbiama kongreso narė iš Niu Džersio, yra nežinomų priešų rankose. Kol jie nepasisakys, kas esą, negalime nieko veikti, tik laukti.

Henris staiga pašoko nuo kėdės.

– Desai, turiu pažiūrėti Džovaneto vaizdo juostą.

Jis pasisuko eiti, bet akimirką stabtelėjo raminamai apglėbtas.

– Henri, – patikino Desmondas Ogilvis, – išvaduosiu ją. Griebiamės visko, ko galime.

„Ne, Desai, – nepritarė Henris. – Mes priversti žaisti šį žaidimą, tačiau mano nuojauta šnibžda, kad viską darom kažkaip ne taip“

Jis buvo išmuštas iš vėžių. Sandi pajuto, kad grobiko elgesys pasikeitė. Išgirdo jį laiptinėje šaukiant ant moters, kurią vadino motina. Ar tai tikrai jo motina, ar čia tik dar viena gudrybė? Kaip ir tas vienuolio apdaras. Ši maskuotė atrodo tarsi išsinuomota kaukių vakarui.

Ją pažadino triukšmas laiptų viršuje; bandė spėti, kuri dabar valanda. „Tikriausiai jau prabėgo keletas valandų nuo to laiko, kai fotografavo“, – mąstė Sandi. Ar Henris jau spėjo pamatyti jos atvaizdą? Ar pajėgs įžvelgti pyktį jos veide ir suvokti, kad ji vis dar kovoja ir nori išsivaduoti? Kad nė iš tolo nemano nusileisti?

Valios pastangomis prisivertė nekreipti dėmesio į dabar jau siaubingai skaudamą žastą ir petį. Kodėl ranka negali nutirpti kaip kojos (jų jau visiškai nejautė)? „Jokios apytakos, – pagalvojo. – Jei būtų čia, Henris...“

Ji papurtė galvą. Negalima apie tai galvoti. Vaizdas, kaip Henris nupjauna šias virves, kaip ją pakelia, švelniai masažuoja įskaudusias galūnes, pernelyg nuostabus, kad galėtų apie jį svajoti, – mėgavimasis ši-

tokia palaima ją, ko gero, pribaigtų. Privalo būti stipri. Tai žūtbūtinė kova ir ji nepasiduos.

Mintyse peržvelgusi visas bylas, kuriose per septynerius metus dalyvavo kaip visuomeninė gynėja, dabar apsistojo ties ketvirtais metais. „Visas *reikšmingas* bylas“, – pasitaisė. Bylos bukagalvių, apkūlusių kokį pagyrūną prastoje smuklėje, liko nuošaly.

„Kokia laimė, kad turiu nuostabią atmintį, – raminosi Sandi, purtydama galvą ir stengdamasi atlaisvinti šiurkštų gobtuvą, kuris vis lipo prie kaktos. – Mama visad sakydavo, kad esu kaip tetulė Keitė. „Labai pastabi, nieko nepraleis, – pasakojo mama Henriui apie gimines. – Ir smalsi. Niekada nepamiršiu, kaip Keitė paklausė manęs, ar turiu jai naujieną, aišku, klausė, ar laukiuosi. Dieve brangus, manau, buvo vos savaitė, kai laukiausi Sandi, tad nė neketinau kam nors pasakoti. Man atrodo...“– Sandi pati užbaigė tą sakinį: „Tau atrodo, kad moteriai geriau pridera paskelbti pasauliui apie savo padėtį tik po keturių mėnesių? Gal tavo tetulė Keitė turėjo nešvarių minčių? Girdėjau, kad mūsų šeimoje taip pasitaiko“. – Bet aš išties kaip senoji Keitė, – pamanė Sandi. – Esu pastabi, atkreipiu dėmesį į detales, o tą žiedą tikrai pastebėjau teisme“

Jos apmąstymus nutraukė ant laiptų pasigirdę žingsniai. Sandi pajuto, kaip kūnu perbėgo dre-

bulys. Nežinojo, kas blogiau: ar kai grobikas tylomis nušliaužia laiptais, ar kai artėja sunkiais lėtais žingsniais.

Tikriausiai jau rytas. Pasijuto alkana. „Gal jis duos man valgyti? Kažką minėjo apie garso įrašą. Kada jis bus daromas?“

Žingsniai jau šlepsėjo grindimis. Sandi pajuto, kaip nuo galvos nutraukė gobtuvą. Tiesiai prieš ją stovėjo žmogus vienuolio apsiaustu. Pakėlė ranką ir pasuko kybančią lemputę – kelias sekundes vėl apakino šviesa. Šiek tiek prasižiūrėjusi, Sandi vėl įbedė akis į grobiką, stengdamasi įžvelgti jo bruožus. Vyro veidą vis dar gaubė tamsa, bet Sandi ir toliau jį stebėjo, pasąmonėje ieškodama atsakymo į tai, ar yra kada nors anksčiau jį mačiusi. Įdubusios akys, kaulėtas veidas. Gal kokių penkiasdešimties su viršum metų.

– Motina turėjo labiau pasistengti, – piktai pasakė jis. – Paliko pieną per naktį ant bufeto ir jis surūgo. Ko gero, gausite tik sausų javainių su nebalinta kava. Bet iš pradžių palydėsiu į išvietę. – Jis apėjo kėdę ir ėmė narplioti virves.

„Motina turėjo labiau pasistengti...“

Tas balsas. Ta intonacija. Esu ją anksčiau girdėjusi. „Kartą jis yra man taip pasakęs, – dingtelėjo. – Pasakė, kad *aš* turėjau labiau pasistengti“. – Viskas aiškėjo it ryškėjančioje vaizdo juostoje. Tai atsi-

tiko teisme ginant Volesą „Snikerį“ Klintą, kaip tik vieną iš visos virtinės nevykėlių, kuriems jai teko atstovauti anais senais laikais. Sandi pati pasirinko visuomeninės gynėjos darbą, nes buvo tvirtai įsitikinusi, kad teisme visi lygūs. O tai, žinoma, reiškė, kad visi nusipelno būti atstovaujami pagal įstatymus. Klinto byla jai buvo viena iš nemaloniausių. Nors buvo kaltinamas žmogžudyste, jai pavyko įtikinti prisiekusiuosius teisti jį už netyčinį nužudymą, o tai reiškė, kad Klintas išeis iš kalėjimo po dvidešimties metų, būdamas šešiasdešimties.

Teismas užtruko ne itin ilgai, iš dalies, kaip ji suprato, dėl to, kad kaltintojas neturėjo labai svarių įrodymų. Prisiminė, kad kelias dienas prieš teismą pasirodė vyresnysis Klinto brolis. Dar sykį pažvelgė į savo grobiką. „Nėra ko stebėtis, kad jo neatpažinau“, – pamanė stengdamasi, kad veidas neišduotų jausmų. Anais laikais Klinto brolis buvo ilgais sulipusiais plaukais ir barzda, atrodė labai panašus į senstantį hipį. Taip, tiesa, jis tikrai atrodė priklausąs kontrakultūrai, buvo net ginčijamasi, ar kviesti jį liudytoju, bet Sandi nujautė, kad šis žmogus savo broliui tikriausiai būtų daugiau pakenkęs negu pagelbėjęs.

Sandi stengėsi mintimis grįžti į tą dieną, kai jis šitai pasakė. Ji išėjo iš teismo posėdžių salės ir pasuko link lifto, o jis sekė paskui. Uždėjo jai ant

peties ranką. Prisiminė, kaip jo žiedas brūkštelėjo per kaklą, kaip nubloškė ranką. Kaip tik tada pastebėjo, koks tas žiedas neįprastas.

Jis tuomet pasakė, kad nuosprendis reiškia mirtį jų motinai, kad ji niekada neišgyvens tiek, kad vėl pamatytų Snikerį namie. „Ir kaip tik tada jis rėžė, kad aš turėjau labiau pasistengti", – prisiminė.

Tąsyk tai nenuskambėjo kaip grasinimas. Iš tiesų Sandi pamanė, kad vyrukas yra tikras menkysta; turėtų kojas bučiuoti, kad išgelbėjo netikėlį brolį nuo mirties. Jos dėka Snikeris dabar gamina automobilių numerių lenteles Niu Džersio valstijai.

Tad šis vyras yra vyresnysis brolis. O moteris – tikriausiai jų nusenusi motina. „Neišsiduok, kad įtari", – įspėjo save Sandi.

Tačiau bandydama sudėti krūvon viską, ką sužinojo, nepajėgė suvokti prasmės. „Ką bendra su tarptautiniu terorizmu turi Snikerio Klinto brolis?" – vis klausinėjo savęs. Jos pagrobimas, regis, profesionalo darbas, bet šis vyrukas labiau primena vienišą pamišėlį.

Pagaliau rankos buvo laisvos. Nekantriai puolė jas trinti, masažuoti.

Grobikas rišo virves nuo kojų. Ji atsistojo, suklupo. Vėl pasirausė atmintyje. „Jo vardas... Kuo gi jis vardu? Buvo minimas bylos dokumentuose. Neįprastas vardas. Prasideda raide V. Vorfildas...

Vulsis... Veksleris? Taaip! – staiga prisiminė. – *Veksleris* Klintas". – Ji užgniaužė pergalės šypseną.

– Palaukit, padėsiu jums, – pasakė Veksleris Klintas, apkabindamas ją per liemenį. Stengėsi nereaguoti, kai jo ranka stabtelėjo ant šlaunies. Ir vėl jis nulydėjo ją iki išvietės, paskui parvedė atgal, vėl pakartojo tą patį ritualą: pririšo prie kėdės, paliko laisvas rankas, kol valgė vadinamuosius pusryčius – sausus javainius ir nebalintą kavą.

Jis stovėjo ramiai stebėdamas, kaip ji valgo. Baigus valgyti paėmė padėklą su indais ir šaukštu, paskui vėl kruopščiai surišo jai rankas už nugaros. Pasisukęs eiti, įjungė televizorių.

– Taip greičiau bėgs laikas, – ramiai pasakė. – Vienuoliktą pasirodys Džovanetas. – Jis vos šyptelėjo. – Žinot, vis dar esate sensacija. Įtariu, kad ir toliau kurį laiką išliksite dėmesio centre. Tik pamanykit, dabar jums užtikrinta vieta istorijoje ir už tai privalote man padėkoti.

Sandi neatsakė. Buvo pernelyg užsiėmusi: stebėjo, kaip Henris skuba į Baltųjų rūmų pievelėje stovintį malūnsparnį.

Pasigirdo diktoriaus balsas: „Visiškai priblokštas buvęs prezidentas vyksta į slaptosios tarnybos įstaigą, kurioje laikomas Klodas Džovanetas. Mums buvo pranešta, kad planai pasikeitė. Vietoj vaizdo įrašo pamatysime tiesioginę laidą, kurioje Džova-

netas padarys pareiškimą. Taip daroma norint užtikrinti kongreso narės Britlend grobikus, kad vykdomi visi jų reikalavimai“

Sandi žiūrėjo, kaip Henris eina prie malūnsparnio. Jis užlipo laipteliais, bet prieš žengdamas į kabiną pasisuko veidu į kameras. Jam padavė mikrofoną. „Melskitės už ją“, – ištarė.

Sandi grobikas atsiduso.

– Kokia puiki mintis! Bet, žinot, tai nepadės.

– Pone Džovanetai, mes tiesiog privalome paimti iš jūsų interviu, – nekantrai pasakė Baltųjų rūmų spaudos atstovas Sidnis Grynas.

Jie buvo Arlingtone, Virdžinijoje, netoli Vašingtono. Nuostabus Federacijos laikų stiliaus namas, įrengtas aptvertame lauke, atrodė it kokia Vidurio rytų atsiskyrėlio didžiūno buveinė. Iš tikrųjų tai buvo saugomas būstas svarbiems politiniams pabėgėliams.

Prabangiai apstatytas kambarys knibždėjo rūstaveidžių CŽV agentų ir vyriausybinės žiniasklaidos technikų. Kameros buvo nukreiptos į kol kas laisvą kėdę.

Klodas Džovanetas stovėjo nišoje šalia pagrindinio kambario. Paniekinama veido išraiška nuvijo šalin jam mojantį prodiuserį.

– Tuojau! Kaip matote, esu užsiėmęs kitais dalykais, – kreipdamasis į siuvėją, kuris derino rankovę prie vakarinio švarko, papeikė:

– Gaila, kad netgi tokie puikūs specialistai kaip jūs nepastebi, jog mano kairė ranka puse colio ilgesnė už dešinę.

– Pastebėjau. Mano tėvas ir senelis buvo meistrai, kaip ir aš, – nors ir pilna burna smeigtukų, lediniu balsu ištarė siuvėjas.

Pritardamas Džovanetas linktelėjo.

– Žmogus turi išmanyti savo darbą. Esu patenkintas, kad atsidūriau jūsų įgudusiose rankose, – linktelėjo padavėjui. Jo taurėje suburbuliavo ką tik atšaldytas „Dom Pérignon“.

– Padėkite taurę ir sėskitės arba aš pats jus pasmaugsiu, – negailestingu ramiu balsu pasakė Henris Britlendas.

Džovanetas gūžtelėjo pečiais.

– Kaip norit! – pastatė taurę ant stalo ir kreipėsi į siuvėją. – Manau, kad atsižvelgdamas į laiką privalau įspėti, jog tai paskutinis vakarinių drabužių prisimatavimas. Visa kita ir sportinė apranga turėtų būti baigta ne vėliau kaip po poros valandų. Tad reikia gerai patikrinti, ar tinka baltiniai. Džiaugiuosi, kad gavote tų be galo įdomių Belua kaklaraiščių.

Jis gėrėdamasis paėmė vieną iš jų, išdėstytų ant ilgo stalo, ir ištiesė Henriui:

– Tikriausiai piešta rankomis, bet taip įmantru.

Pastebėjęs Henrio išraišką, vėl padėjo kaklaraištį ant stalo.

– Ak, taip, interviu!

*

– Dabar turim padaryti garso įrašą. Sakyčiau, jūsų vyras, regis, ima vis labiau nerimauti, ar ne? – paklausė Veksleris Klintas.

Sandi vijo šalin mintis apie skausmingą Henrio akių išraišką, kada jis ramiu tvirtu balsu padarė pareiškimą, kai Klodas Džovanetas jau buvo patvirtinęs, kad gavo Jungtinių Valstijų vyriausybės pažadą būti nuskraidintas į pasirinktą vietą nauju viršgarsiniu lėktuvu, pilotuojamu buvusio prezidento. Jam būsią leista išlipti iš lėktuvo, vos tik Sandra O'Brajen Britlend bus saugiai grąžinta. Bet koks klaidingas grobikų žingsnis jam būsiąs lemtingas.

O tuomet Henris pareiškė:

– Turiu pabrėžti, kad Klodo Džovaneto kelionė prasidės tik tada, kai gausiu garso įrašą, patvirtinantį, kad mano žmona yra dar gyva ir sveika. Kad ta kelionė prasidėtų, privalome gauti juostą šiandien, ne vėliau kaip trečią valandą po pietų.

Klintas išjungė televizorių ir pasisuko į Sandi. Rankoje laikė mikrofoną, prijungtą prie seno magnetofono. Prikišęs mikrofoną kone prie pat jos lūpų, nusišypsojo.

– Pasakykite ką nors asmeniška, kas įtikintų jūsų vyrą, kad gavote progą ką tik pamatyti jį su Džovanetu. Paraginkit jį bendradarbiauti, pasakykit, kad mėginimas gudrauti kainuos jūsų gyvybę. Pagalvokit, ką norėtumėt pasakyti. Nenoriu, kad paskui reikėtų perrašyti.

Sandi jau buvo daug mąsčiusi apie tai, ką sakys, bet dar tada, kai nežinojo, kas jos grobikas. Vis dar nepajėgdama suvokti, kokį žaidimą žaidžia Klintas, buvo tikra, kad jis neketina tesėti pažado ir ją paleisti. Jos mintis dirbo žaibiškai. Sandi giliai įkvėpė. „Jei tikiesi kada nors pamatyti Henrį, verčiau pasinaudok proga“, – tarė sau.

Sandi sukūkčiojo.

– Ko gero, negalėsiu to padaryti, – pasakė Klintui mažos mergaitės balseliu. – Kai pamatau savo vyrą, taip imu jo ilgėtis. Nenoriu čia pasilikti. Noriu būti su juo.

Elektros lemputės apšviestame rūsyje krito tamsūs šešėliai, tačiau Sandi sugebėjo pastebėti, kad magnetofonas jau įjungtas. Ji atsiduso, parodydama, jog paklūsta.

– Na, gerai, sakote, kad patvirtinčiau, jog ką tik mačiau jį televizoriaus ekrane. – Ji stabtelėjo ir vėl ėmė kūkčioti. Kaip tik dabar nutaisė tokį balsą, kokio norėjo, kaip tos verksnės iš jos klasės Šv. Alekso mokykloje, tos, kuri kokius tris kartus per dieną prapliupdavo ašaromis.

– Žinoma, kad jį mačiau! – suklykė ji. – O, Henri, galvoju tik apie tai, kad esi pažadėjęs visada mane ginti. Todėl žinau, kad neleisi, jog man kas nors atsitiktų. Juk tu mane apginsi, ar ne, ir aš galėsiu grįžti namo? O, Henri, tave pamačiusi pastebėjau, kad apsiavei tuos pačius juodus angliškus batus, kuriuos avėjai tuomet, kai man pirmąkart aprodei Dramdou. Prisimeni, brangusis? Ak, kiek daug tų prisiminimų! O aš jaučiuosi vis dar taip arti tavęs... Man taip reikia tavęs, aš... – jos balsas išsiliejo pratisa rauda.

Purtydama galvą, ji pakėlė akis į Klintą. Pajėgė išspausti kelias ašaras.

– Na, man jau geriau. Ar galima pradėti?

Jis nusišypsojo.

– Ne, iš tiesų jau baigėm. Dabar pailsėkit. Galiu valandėlę užtrukti. Niekur neikit, – pasakė jis ir kikendamas vėl užsmaukė gobtuvą jai ant galvos.

– Jūs juk paleisit mane, kai tik Džovanetas nusileis, ar ne? Žinau, kad ir Henris, ir vyriausybė ištesės jums duotus pažadus. – Paskui prikando liežuvį. Kvailė, prakalbo savo įprastu balsu.

Tačiau Klintas, regis, nepastebėjo šios staigios permainos. Užuot atsakęs, jis uždainavo:

– Trys akli peliukai, žiūrėk, kaip jie bėga... – Pataisė gobtuvą ant galvos, pirštai šiek tiek palūkuriavo ant jos kaklo. Paskui prikišo lūpas jai prie ausies ir sušnibždėjo:

– Ar žinot, kas tie trys peliukai? Ne? Tai pasakysiu. Pirmas – tai jūsų vyras, antras – visa JAV vyriausybė, o trečias... – Jis luktelėjo. – Trečias yra Klodas Džovanetas.

Iš namo Arlingtone Henris išvyko tiesiai į naująjį vadovavimo centrą Baltuosiuose rūmuose. CŽV direktorius vos vos papurtė galvą – tai buvo ženklas, kad nieko naujo neįvyko. Kol kas visos pastangos nustatyti įtaisą, kuriuo buvo išvesti iš rikiuotės automobiliai ir slaptoji tarnyba, liko bevaisės. Nors visi, regis, tebemanė, kad Sandi vis dar tebėra jų akiratyje, tačiau niekas neiškėlė jokių pasiūlymų. Dėl blogo oro gatvėse tuomet buvo nedaug praeivių, atrodo, kad niekas nepastebėjo nieko įtartina. Iki šiol buvo pavykę aptikti vienintelį ženklą – kelis pėdsakus sniege netoli tos vietos, ties kuria sustojo Sandi automobilis. Nors nebuvo tikri, bet manė, kad juos paliko grobikas. Pėdsakų atspaudai buvo perduoti tikrinti.

Baltuosiuose rūmuose Henris, lydimas Džeko Kolinzo ir Marvino Kleino, įžengė į kabineto posėdžių salę, iš kur ketvirtąsyk paskambino Sandi tėvui.

Padėjęs ragelį, jis bespalviu balsu ištarė:

– Sandi motina su visomis tetomis, dėdėmis ir pusbroliais yra bažnyčioje. O tėvas pasakė, kad jo mergytė per smarki net ir visai teroristų gaujai. Paskui pravirko.

– Jums reikia užvalgyti, sere, – pasakė tylomis Kleinas, spausdamas mygtuką po stalu.

– Džovanetas išties nepametė apetito, – su apmaudu pastebėjo Kolinzas. – Vaikinai man sakė, kad sutvarkė daugiau ikrų ir šampano nei koks rusų pabėgėlis, kuriuos mums kartais tenka linksminti. Buvo netgi priversti daugiau užsakyti. O dabar, sako, panoro, kad virėjas iš „Auksinio liūto" jam asmeniškai paruoštų pietus.

– Įdomu, kam jam reikia šitaip prisikimšti? – paklausė Henris. Jo balse aiškiai skambėjo susierzinimas. – Manau, kad jis bus pasveikintas kaip tikras didvyris, kad ir kur nuvyktų. – Jis patylėjo. – Ar jau bent kas nors žinoma, kur tai galėtų būti?

– Ne, kol kas ne, – atsakė Kleinas.

– Ovalusis kabinetas gal ir teisus: kažkur rengiamas perversmas ir kokia nors nauja vyriausybė jį svetingai priims, bet kol kas niekas nepasisiūlė

suteikti Džovanetui prieglobstį. Kad ir kas nutiktų, tenutinka greičiau, mums nėra laiko.

Kaip tik prieš trečią valandą kabineto nariai ir kiti ėmė vėl rinktis posėdžių salėje. Paskutiniai atvyko prezidentas Ogilvis su valstybės sekretoriumi.

– Niekas, išties niekas nenori prisipažinti suplanavęs Džovaneto pabėgimą, – su kartėliu tarė valstybės sekretorius.

Kol vyrai sėdėjo tylėdami, atėjo ir praėjo Henrio nustatytas galutinis trečios valandos terminas. Dešimt minučių po trečios į Baltuosius rūmus paskambino Tomas Broukas iš „NBC News" ir pareikalavo skubiai pasikalbėti su buvusiu prezidentu Britlendu.

– Sujunk su juo, – iškart sutiko Henris. Broukai būdavo dažni svečiai per pietus Dramdou.

Broukas negaišo laiko mandagumams.

– Sere, prieš kelias minutes man paskambino žmogus, pasivadinęs neva Džovaneto gynimo ir gelbėjimo būrio nariu. Iš pradžių maniau, kad tai pokštas, bet mūsų biuras Vašingtone patvirtino šį pranešimą. Kaip ir žadėta, ant grindų prie pirmojo klaupto Šv. Mato katedroje rastas nedidelis į rudą popierių įvyniotas ir jums adresuotas ryšulys. Mes visi žinome, kad daug kas bando įsivelti į tokius įvykius, bet atrodo, jog šis daiktas tikras. Man pra-

nešė, kad ant ryšulio po jūsų pavarde atspausdintas telefono numeris. Jei leisite, padiktuosiu.

– Tai mūsų Provanso vilos telefonas, – pasakė Henris. – Jį mažai kas žino, bet, aišku, jis galėjo būti užrašų knygelėje, kurią Sandi nešiojasi rankinėje. Kur dabar tas ryšulys?

– Jau nurodžiau apsaugos vyrams pristatyti jį jums, na, gal tai pasirodys svarbu, – atsakė Broukas. – Netrukus turėtų būti Baltuosiuose rūmuose.

– Esi tikras draugas, Tomai! Ačiū, kad neatplėšei, – rimtai pridūrė Henris. Jis atsistojo ir padavė telefoną kaip tik už nugaros esančiam Marvinui Kleinui.

– Pone Broukai, – pasakė Kleinas, – žinote, kad prezidentas Britlendas jums itin dėkingas. Mes, aišku, stengsimės, kad būtumėt iškart informuoti, kaip toliau klostysis įvykiai.

Henris nužingsniavo prie durų ir nekantriai laukė, kad atneštų siuntinį. „Bent jau nori pasirodyti, kad bendradarbiauja su mumis“, – viltingai raminosi.

– Tai garso juosta, sere, – pasakė įžengęs į kambarį Kolinzas. – O su ja ir nuotrauka.

Rami veido išraiška labai praversdavo Henriui per aukščiausio lygio susitikimus, tačiau dabar, žvelgdamas į nuotrauką, jis neišlaikė. Buvo nepakeliama matyti Sandi pririštą prie kėdės vargingoje tamsioje

skylėje. Jį persmelkė skausmas, kai pastebėjo, kaip stipriai jai už nugaros užlaužtos rankos. „Jai tikriausiai nepakenčiamai skauda petį“, – pamanė.

Tačiau pažvelgęs į jos veidą, kone pralinksmėjo. Aišku, jį guodė jau pats žmonos atvaizdas ir tai, kad žino, jog ji dar gyva. Bet dar kažkas – gal pati jos veido išraiška – teikė vilties. Sandi išties jaučiasi labai nekaip, bet vis dar lieka kovinga. Aišku, ji nepasidavė. Tokios įsiutusios kaip šioje nuotraukoje Henris dar nebuvo jos matęs.

Jis pakėlė akis.

– Noriu išgirsti garso įrašą.

Palinkęs į priekį, užsimerkęs jis klausėsi savo žmonos kūkčiojimo, maldavimo apginti.

Pasibaigus įrašui pratarė:

– Noriu pasiklausyti dar sykį.

Klausėsi dar du kartus, paskui drėgnomis akimis apžvelgė aplinkui susibūrusius vyrus.

– Matot? – nekantriai paklausė. – Sandi mėgina mums kažką pasakyti. Tai, apie ką ji kalba, turi tikslą mus kažkur nukreipti. Gerai prisimenu, kai ją pirmąkart nusivežiau į Dramdou. Mudu buvome paprastai apsirengę. Neavėjau angliškų batų, buvau su sportbačiais, vadinamaisiais snikeriais. Ji bando mums perduoti kažkokią žinią.

– Bet, Henri, – tarstelėjo prezidentas, – ji aiškiai sutrikusi.

– Ji veikia, Desai, – ryžtingai pasakė Henris. – Pažįstu savo mergaitę. Galėtum jai net nykščius žnyplėmis spausti, ji vis tiek taip neverkšlentų. – Prislėgtas mostelėjo ranka. – Bet nežinau, ką ji bando mums pasakyti. Tai turi būti kažkoks raktas arba ženklas, arba dar kažkas kita. Tačiau kas? Vardan Dievo, ką gi ji bando man pasakyti?

Ar dar ketvirtadienio vakaras, ar jau penktadienio rytas? Sandi nebuvo tikra. Dar snaudė, kai pajuto, kad atriša rankas.

– Kaip tik žiūrėjau CNN, – sušnabždėjo Veksleris Klintas. – Apie jus sukurta didžiulė istorija. Nežinojau, kad vidurinės mokyklos laikais dirbote gelbėtoja. Kas žino? Gal netrukus jums šitai pravers. – Jis stabtelėjo, vėl surišo jai rankas, bet šį kartą priekyje. – O gal ir ne. Šiaip ar taip, mudu dabar vykstam pasivažinėti.

Šnekėdamas pakėlė gobtuvą. Sandi pajuto, kaip audeklu apmuturiuoja burną. Jos pykčio proveržis buvo iš pradžių nuslopintas, paskui nutildytas. Gobtuvas vėl užkrito ant veido. Paskui suvokė, kad Klintas pjauna virves, kuriomis buvo priveržta prie kėdės. Pjaudamas įbrėžė peiliu dešinę koją, jautė, kaip laša šiltas kraujas. Tyčia patrynė koją į kėdės skersinį. „Čia buvo Kilrojus“, – pagalvojo, prisiminusi tėvo

pasakojimus, kaip per Pirmąjį pasaulinį karą kareiviai palikdavo šitokią žinutę kovų laukuose.

Gerklę suspaudė isteriškas juokas. „Tu pralaimi, – tarė sau pačiai. – Nurimk. Bet ką gi jis ketina daryti?“ – suko galvą.

Ją pakėlė, paskui ištiesė tiesiog ant šiurkščių betono grindų. Net ir pro sunkų gobtuvo audinį prasismelkė slogus įsisenėjusios drėgmės dvokas. Paskui ją į kažką suvyniojo, tikriausiai į antklodę, kurią Klintas pirma buvo užmetęs.

„Kada tai buvo? – pamanė ji. – Prieš kelias valandas? Ar prieš kelias dienas?“ Gal ir galėtų viską sudėlioti, bet su siaubu suvokė, kad visiškai neteko nuovokos. Privalo susitvardyti, jei turi bent mažiausią viltį likti gyva.

Staiga pajuto, kaip ją vėl pakelia ir kažkur neša. Ji buvo teisi: vyras išties labai stiprus. Laikė ją rankose it kokį pūkelį. Jos kojos kliudė kėdę, paskui tarsi sieną. Ar ją neša į viršų?

Bet jis pasuko į dešinę, ne į kairę. Girdėjo, kaip grabinėja užraktą. Paskui pro ploną antklodę prasiskverbė ledinio oro gūsis. Jie atsidūrė lauke. Išgirdo ūžiantį motorą.

– Deja, bagažinėje ne itin patogu, – pasakė Klintas, – bet teks su tuo susitaikyti. Kalėjimo kamerose, žinoma, irgi nėra labai patogu. Ko gero, kad tokiu prastu oru ten, kur mums reikia, važiuosim

kokias penkias valandas. Bet nesijaudinkit, dar turėsim marias laiko ir spėsim išvysti dramą nacionaliniame oro uoste .

Pasijutusi kišama į automobilio bagažinę, Sandi susigūžė visu kūnu. Klintas maigė ją tol, kol ji pagaliau susirietė. Kai pabandė ištiesti kojas, jos susidūrė su kažkuo kietu. Juto, kaip ištraukia iš apačios antklodę ir apkloja visą kūną. Gobtuvo audeklas prilipo prie šnervių, užpakaly stipriai užveržtas mazgas įsispaudė į pakaušį. Iš peties bangomis sklido klaikus skausmas. Nežinia, ar yra buvę dar blogiau.

Paskui pajuto, kaip ant jos krauna kažkokius daiktus. Iš garsų ir judesių suvokė, kad Klintas nori ją kiek galėdamas pridengti. Bet darė tai taip atsargiai ir tyliai, tarsi bijodamas, kad kas neišgirstų. „Kur mes? – svarstė Sandi. – Gal kaimynystėje kas nors gali pamatyti pro langą? – Ji išgirdo kažkur netoliese lojant šunį. – Dieve! – meldė, – leisk, kad dabar kas nors nukreiptų savo akis į šį automobilį“.

Beveik nesigirdėjo, kaip uždarė bagažinę. Po akimirkos automobilis suurzgė ir nulingavo, – Sandi su skausmu širdyje suvokė, kad prasidėjo kitas jos pagrobimo tarpsnis.

– Kaip žinote, sere, jūsų Milano sportbačiai yra aukštos klasės apavas, kurio kaina toli pranoksta

vidutinio piliečio pajamas, – penktadienį penktą ryto žymiausias CŽV analitikas Konradas Vaitas informavo Henrį Britlendą apie tai, kas padaryta siekiant išaiškinti tyčia klaidinamą Sandi užuominą apie Henrio batus, kuriuos šis avėjęs, kai pirmą sykį ją nusivežė į Dramdou. Klausantis Henrio susierzinimas tolydžio didėjo. Atrodė, lyg Vaitas skaitytų paskaitą bukam studentui ir nuosekliai aiškintų: štai pagrindinis uždavinys, štai klausimai, štai galimi sprendimai.

„Bet tu žiauriai klysti“, – galvojo Henris, klausydamasis jo su panieka. Jis iš lėto užsimerkė, kad mažiau perštėtų akis.

Konradas Vaitas pridūrė:

– Jei leisite pasiūlyti, sere, manau, kad jums praverstų pamiegoti kelias valandas prieš kelionę. Esu tikras, ji bus ilga.

– Galite nesiūlyti, – atkirto Henris, atsisukdamas į vyriškį. – Eikit prie esmės! Ko gero, norite man pasakyti, kad neavėjau angliškų batų ir kad sportbačiai su Milano ženklu greičiausiai pagaminti Italijoje. Tad, jūsų manymu, mano žmona norėjo nurodyti, kad grobikų reikia ieškoti Italijoje.

– Arba vienoje iš maištingų sektų, kurios dabar kelia rūpesčių mūsų bičiuliams italams, – pataisė Vaitas. – Gal tai mafija? Iš tiesų tikriausiai mafija.

Juk ji seniausiai garsėja grobimais ir žudymais. Ak, atleiskite, sere, nenorėjau pasakyti...

Bet jo niekas nebesiklausė. Henris pasisuko į Džeką Kolinzą ir Marviną Kleiną.

– Į rytinį kambarį, – trumpai tarstelėjo.

Iš naujo vadovavimo centro jis užlipo laiptais į antrą aukštą ir pasuko į kairę, į prabangų kambarį, kur nuo sienų į jį palankiai žvelgė Džordžo ir Martos Vašingtonų portretai.

„Kodėl pasirinkau šį kambarį?“ – paklausė savęs, sėsdamas į mėgstamiausią fotelį iš tų laikų, kai buvo svarbiausias Pensilvanijos aveniu 1600 numerio gyventojas. Aišku, kad čionai atvedė instinktas.

„Gal prisimenu Deso ir Robertos surengtą mudviem pobūvį, kelios savaitės po vestuvių?“ – suko galvą. Šiame kambaryje gėrė kokteilius, vėliau – vakarienė oficialiame valgomajame, o paskui atėjo čionai pasiklausyti trumpo koncerto. Henris nuklydo mintimis į aną vakarą. Sandi vilkėjo ledo melsvumo atlasinę mantiją ilgomis rankovėmis ir segėjo deimantų vėrinį, kurį jo prosenelis buvo nupirkęs iš vieno maharadžos. Tą vakarą ji atrodė ypač graži.

Henris buvo kone benusišypsąs, kai prisiminė, kaip žmonės ne kartą apgailestavo, kad jis nesusitiko ir nevedė Sandi prieš aštuonerius metus. Ji būtų buvusi tokia nuostabi pirmoji dama!

„Britanijos ambasadorius šitai pasakė mums abiem, – mąstė Henris. – Jis dar kažką pridūrė, Sandi atsakė ir mes visi juokėmės“

„Privalai prisiminti“, – sušnabždėjo balsas pasąmonėje.

Henris palinko į priekį, suspaudė rankas. „Gal Vaitas ir teisus, gal aš tiesiog pavargęs. Gal visa tai tik vaizduotė? – jis papurtė galvą. – Ne, žinau, kad čia kažkas slepiasi, – pasakė sau. – Žūtbūt reikia prisiminti tą pokalbį. Esu įsitikinęs, kad Sandi bandė kažką perduoti šita juosta, – pagalvojo su naujai užplūdusia vilties banga. – Štai kodėl visi instinktai akino mane ateiti šičia ...“

Jis susigriebė, kad Kolinzas su Kleinu pagarbiai stovi šiek tiek atokiau, tad mostu parodė jiems į fotelius priešais save.

– Kažkur nuklydo mintys, laisvos asociacijos... Dabar jūsų sąmonės srauto eilė, – pasiūlė. Tai buvo jiems žinoma treniruotė. Taip jie visi trys drauge darydavo, kai reikėdavo išspręsti kokį klausimą. Kolinzas pradėjo pirmas:

– Sere, kažkas papuvę danų karalystėj.

Henris pajuto gyslomis plūstančią naujų jėgų bangą. Instinktyviai suvokė, kad tai kažkur veda.

– Tęsk.

– CŽV vyrukai veltui gaišta laiką, dar daugiau: gaišina mūsų laiką. Mafija iki ausų įklimpusi rūpes-

čiuose dėl to, kad dabar *omertos* įstatymas nė skatiko nevertas. Jie niekada nepykdytų JAV vyriausybės ir negrobtų buvusio prezidento žmonos. Be to, sere, nėra jokių, nei naujų, nei senų teroristų grupių, kurios nebūtų pasiryžusios krauju prisiekti, kad nėra su tuo susijusios. Niekas nieko nėra girdėjęs apie tą Džovaneto gynimo ir gelbėjimo būrį. Ir dar – negalėjome rasti jokio įrašo apie teroristų grupę, kurios pavadinime būtų žodis „gynimas“

„Gynimas... ginti...“

Staiga Henris viską prisiminė.

„Tai buvo kaip tik čia, šiame kambaryje, – mąstė jis, – šalia Vašingtonų portretų“

Kai Britanijos ambasadorius pasakė, kad gaila, jog jiedu su prezidentu Britlendu nesusitikę anksčiau, Sandi atsiliepė: „Nemanau, kad anuomet Henris būtų turėjęs progą į mane atkreipti dėmesį. Kai jį išrinko prezidentu pirmą kadenciją, buvau antro kurso teisės studentė. Po ketverių metų, kai jį perrinko, buvau visuomeninė gynėja, koviausi už savo nelaimingus klientus, kai kurie jų išties to nusipelnė, tačiau kiti, deja, nebuvo verti...“

Henris mąstė: „Tada aš pasakiau, kad sužinojęs apie kai kurias iš tų bylų pažadėjau ginti ją nuo visų nepatenkintų klientų, kurie prie jos kibs“

Susijaudinęs atsistojo, jo veidą užplūdo džiaugsmas.

– Kaip tik to ir ieškojau, – ištarė balsiai. Abu bičiuliai krūptelėjo. Henris pasisuko į juos. – Sandi bandė man pasakyti, kad tai susiję su viena iš jos bylų, kai buvo visuomeninė gynėja! Eime! Laiko nedaug.

Sandi žinojo, kad sugebėjimas užmigti bet kokiomis aplinkybėmis – reta dovana. Tikėjosi, kad šįkart miegas netaps jos priešu. Tačiau mašiną kratė, dilgčiojo skaudamą petį, ir tik po kokios valandos jai pavyko pasinaudoti prieš daug metų gautomis jogos pamokomis ir atsiriboti nuo skausmo. Stebėtina, bet Sandi užmigo.

Tačiau kartu ji prarado ir laiko nuovoką. „Ar seniai mes važiuojam? – klausė savęs. – Ir kur?“ Klintas minėjo nacionalinį oro uostą, bet kadangi instinktas jai sakė, kad namas, kuriame buvo laikoma, yra Vašingtono apygardoje, žinojo, kad jau seniai turėtų ten būti. Ne, jie važiuoja kažkur tolyn.

Nors negalėjo nieko matyti, girdėjo, kaip maloniai ūžia pravažiuojantys automobiliai. Tai reiškia, kad jie atsidūrė pagrindiniame kelyje. „Gal vertėtų paspardyti bagažinės dangtį?“ – pagalvojo. Ne, nebent jie sustotų prisipilti benzino ar dar ko kito. Bet jei nori išnaudoti progą, privalo toliau kęsti skausmą, likti budri ir žvali.

Netrukus pajuto, kad automobilis lėtina greitį. Sandi įsirężė visu kūnu, bandydama atsidurti tokioj padėty, kad galėtų įspirti į bagažinės dangtį. Tačiau vos sustojęs, automobilis vėl pajudėjo į priekį.

„Užkarda, – dingtelėjo. – Bet kuriame kelyje? Kurioje valstijoje? Kur jis važiuoja?"

Po valandos sulaukė atsakymo. Kai Klintas atidarė bagažinę ir ją iškėlė, net pro gobtuvo audinį ir antklodę užuodė vandenyno dvelksmą.

„Nežinojau, kad vidurinės mokyklos laikais buvote gelbėtoja. Kas žino? Gal jums tai greitai pravers", – šitaip pasakė Klintas. Dabar aišku: jis ketina ją paskandinti.

Nešama iš bagažinės Sandi ėmė tylomis melstis: „Atleisk, jei kada nors ką apgavau, Viešpatie! Dauguma žmonių nė valandėlės nepatyrė tokios laimės, kaip aš su Henriu. Meldžiu, globok jį! Ir dar globok tėtį su mama. Jie visi buvo man tokie geri"

Juto, kaip Klintas perkėlė ją visu svoriu ant vienos rankos, paskui išgirdo žvangant raktus. Girgždėdamos atsivėrė durys. Po kelių akimirkų nuleido ją ant kėdės.

Skausmingi diegliai petyje nesiliovė, bet dabar tai buvo nesvarbu. Dabar niekas neturėjo reikšmės, išskyrus tai, kad jai duotas atokvėpis. Sandi vėl meldėsi: „Viešpatie, – šnabždėjo sielos gilumoje, – padaryk taip, kad tas neprilygstamas vyras, kurio žmo-

na tapau, susikauptų kaip reikiant ir įskaitytų žinią, kurią bandžiau perduoti. Pasakyk jam, kad „ginti“ reiškia „visuomeninė gynėja“. Pasakyk, kad žodį „batai“ suprastų kaip sportbačiai „snikeriai“ Ir įkvėpk jį nuo viso to pereiti prie Snikerio Klinto ir jo pakvaišusio brolio“

Užtruko daugiau nei valandą brangaus laiko, kol atskleidė Henriui perduotas užuominas. Paskambinę į jungtines CŽV ir FTB pajėgas ir paprašę pagalbos, galėjo nustatyti, kurį iš savo „nė skatiko nevertų“ klientų Sandi nurodė aiškiai ištartais, nors ir be galo sunkiai suprantamais sakiniais. Jos žodis „ginti“ paskatino patikrinti daugybę klientų, kuriems atstovavo kaip visuomeninė gynėja. Daugiausia užgaišo, kol perprato jos sakinį apie Henrio batus. Bet remdamasis atvirkštine logika jis galiausiai padarė išvadą, kad užsimindama apie „Gucci“ firmos batus, kurių tądien neavėjo, iš tiesų turėjo galvoje sportbačius „snikerius“, kuriuos jis tuomet avėjo. Kaip tik šis minties šuolis padėjo susigaudyti, kurį iš daugybės savo klientų Sandi turi galvoje: ogi Snikerį Klintą!

Vos spėjęs įžengti į kambarį, kuriame garsiai knarkė Klodas Džovanetas, Henris sušuko:

– Pabusk, prakeiktas žudike! Žaidimai baigti. Dabar tu kalbėsi. Tuoj pat!

Pramerkęs vieną akį, Džovanetas instinktyviai grabaliojo po pagalve.

– Ten nerasi ginklo, – sušvokštė pro sukąstus dantis Džekas Kolinzas. – Tavo dienos baigėsi, menkysta! – ištempęs Džovanetą iš lovos, pristūmė jį prie sienos. – Reikalaujame atsakyti. Nedelsiant!

Džovanetas sumirksėjo ir rūpestingai išlygino dryžuotos Kalvino Kleino pižamos skvernus.

– Tad išsiaiškinote, – atsidusdamas pasakė. – Na, esu tikras, kad Džonas Gotis bet ką atiduotų už progą pasidžiaugti šitokia nuostabia diena.

Marvinas Kleinas įjungė viršutinę šviesą.

– Kalbėk, – paliepė. – Kur turėjom tave nuskraidinti?

Džovanetas patrynė smakrą, paskui nužvelgė visus tris vyrus ir gūžtelėjo pečiais.

– Nežinau.

Henris pastūmė Kolinzą į šalį:

– Kas pagrobė mano žmoną? – paklausė.

Džovanetas įbedė į jį akis.

– Kas pagrobė mano žmoną?! – šaukė Henris.

Džovanetas susmuko ir klestelėjęs ant lovos krašto patrynė kaktą.

– Brendis buvo aiški klaida, – tarė dūsaudamas. – Bet niekada nepajėgiu atsispirti „Rémy Martin“. Ir padavėjas buvo jo toks dosnus praeitą vakarą. – Jis pažvelgė Henriui į akis, jo veidas iškart pagyvėjo. –

Kaip ir aš, gerai žinote, kad niekas neduotų nė skatiko, jog mane ištrauktų iš kalėjimo, – pasakė pabrėždamas žodžius. – Per pastaruosius trisdešimt penkerius metus nebuvo nė vienos, kad ir menkiausios, tautos ar politinės grupuotės, kurios nebūčiau pergudravęs. Nėra čia kuo didžiuotis. Dariau tai, kad užsidirbčiau pragyventi, – jis stabtelėjo ir pažvelgė į kitus du vyrus, paskui vėl į Henrį. – Ir dar galiu jums prisipažinti, pone prezidente, kad jei mums šitai pavyktų, jei mudu rytoj atsidurtume tame lėktuve, nežinočiau, ką jums pasakyti. Manęs niekas nelaukia. Nežinau, kokį žaidimą su jumis kažkas žaidžia, tačiau žinau, kad nėra vietos, į kurią galėčiau vykti. Žinoma, išskyrus kalėjimą. Puikiai suvokiu, kad man kur kas geriau būti nuolatiniu Meriono gyventoju negu atsidurti kokioje nors kitoje pasaulio vietoje. Ši trumpa laisvės dienelė buvo be galo smagi – ypač ikrai, tiesiog neįtikėtina! Pasimėgavau viskuo kiek įmanydamas, nes žinojau, kad tai turi baigtis. Žinojau, kad mane perprasit, taip ir nutiko.

Henris spoksojo į žmogystą priešais save. „Jis nemeluoja“, – pagalvojo ir jam suspaudė širdį.

– Na, gerai, Džovanetai, ką tau sako Snikerio Klinto vardas ir pavardė?

– Snikeris Klintas? – Džovanetas atrodė išties sutrikęs. – Visiškai nieko. O ką turėtų sakyti?

– Turime pagrindo įtarti, kad jis, arba tikriau, jo vyresnysis brolis Veksleris Klintas susiję su mano žmonos pagrobimu. Snikeris Klintas šiuo metu atlieka bausmę kalėjime. Jo brolis niekada ir už nieką nebuvo teistas, tačiau manome, kad jis gali griežti dantį ant mano žmonos.

Džovanetas pakratė galvą.

– Gaila, bet turiu jus nuvilti, džentelmenai. Savo laiku pažinojau nemaža pasibjaurėtinų tipų, bet, deja, pono Snikerio ir jo brolio tarp jų nėra.

Po poros valandų, kai saulė stengėsi prasibrauti pro tamsius debesis, kurie, regis, nutarė niekada neprasisklaidyti, atmosfera vadovavimo centre Pensilvanijos aveniu 1600 žaižaravo elektra.

Prezidentas, kaip visada, paprastai apsirengęs – su džinsais ir „Auto-Body Express" firmos darbiniais marškiniais iš šiurkštaus medvilninio audinio – ką tik atėjo iš savo buto, esančio pora aukštų aukščiau, ir stovėjo šalia Henrio. Šis buvo išsimaudęs duše pakaitomis po karšta ir ledine srove, kad prasiblaivytų galva. Vienas iš slaptosios tarnybos palydos vyrų nuvyko į buvusio prezidento butą Votergeite ir grįžo su skrydžio reikmenimis, megztiniu aukštu kaklu ir plačiomis kelnėmis. Pirmąkart per šias dvi dienas Henris nusiskuto. Nu-

sprendė nusiskusti ir persirengti tik todėl, kad nesiliovė savęs įtikinėjęs, jog šiandien suras Sandi, tad nenorėjo būti apšepęs, kai jiedu susitiks.

Kitas CŽV analitikas prisidėjo prie agento Konrado Vaito, to, kuris anksčiau buvo iškėlęs prielaidą, kad Sandi pagrobė mafija. Abu tylomis svarstė būsimų veiksmų planą ir pastebėjo prie jų einantį buvusį prezidentą.

Kai Henris prisiartino, Vaitas (jis ir toliau laikėsi savo minties apie mafiją) prabilo:

– Sere, – rimtai kreipėsi, – Snikeris Klintas visada trynėsi tarp padugnių, būdavo jų parankinis, atlikdavo jiems smulkius darbelius. Tvirtai tikiu, kad jo brolis irgi jiems tarnavo. Didelė tikimybė, kad Veksleris Klintas jiems pasirodė pernelyg laisvas. Jūsų reikalavimas surasti duomenis apie Vekslerio jaunystę išties labai vertingas. Jaunystėje jis dažnai kur nors įsiveldavo. Regis, septintojo dešimtmečio pabaigoje buvo artimas hipių kultūrai, kurį laiką jį įtarė turint ryšį su radikalesnėmis pogrindžio grupėmis. Nors mums susidarė įspūdis, kad bendražygiams neįtiko tai, jog jis tuo metu nebuvo susijęs su jokia aukštąja mokykla. Veksleris taip ir netapo tikruoju šių grupių nariu. Bet iškalbingiausias yra paskutinis oficialus įrašas. Pasirodo, kad kažkas, neva priklausantis SDL, – pačiai smarkiausiai studentų grupei, – prie „Pan American“ kompanijos bilietų kasos langelio

Niuarko oro uoste buvo palikęs laišką, kuriame grasinama pagrobti Hekenseko merą. Vienas iš įtariamųjų buvo Veksleris Klintas, bet byla iki šiol neištirta. Vėliau Klinto pavardė dingsta iš policijos dokumentų, išskyrus atsitiktinius eismo taisyklių ir visuomeninės tvarkos pažeidimus. Tačiau sužinojome, kad dirbo daugybėje vietų. Intelekto koeficientu artimas genijui. Sugretinę tai su aplinkybe, kad kadaise vienoje gamykloje maišė chemikalus oro gaivikliams, o vėliau dirbo automechaniku, manome...

– Ko dar čia apie tai šnekate? – grėsmingai pakeltu balsu paklausė akivaizdžiai suirzęs Henris Britlendas. – Visa tai neturi jokios reikšmės. Žinom, kas tas vyras.

– Bet, sere, – nutraukė jį Vaitas, – privalome...

– Privalot padėti man surasti žmoną! Šitai darydami galite kiek tik norite analizuoti padėtį. Ar aiškiai pasakiau? Nenoriu psichologinio portreto, noriu veiksmų plano. – Henris nutilo, dabar jo veidas buvo vos už kelių colių nuo išsigandusio CŽV agento veido. – Ar dabar judu sutarėte dėl bendros strategijos?

Analitikas, tylėjęs tuo metu, kai Vaitas aiškino, atsakė:

– Suprasdamas sunkią ponios Britlend padėtį ir jūsų paties sielvartą vis dėlto manau, kad galime padaryti tik viena – kuo tiksliausiai numatyti Klinto

ketinimus ir jo reakciją. – Jis nutilo, linktelėjo galvą į Vaitą. – Mudu manome taip: reikėtų pranešti žiniasklaidai, kad žinome, jog mūsų ieškomas žmogus yra Veksleris Klintas, ir kartu paskelbti, kad vyriausybė žada nenaudoti smurto, jei jis pats pasiduos ir, aišku, grąžins jums žmoną sveiką ir gyvą.

– Ar abu su tuo sutinkate? – paklausė Henris.

Tuomet vėl įsikišo Vaitas:

– Tik manau, kad tarp brolių Klintų esama stipraus šeimos jausmo, tad jis galėtų taikiai pasiduoti, išgirdęs mūsų pažadą, kad jie turės teisę viens kitą lankyti kalėjime.

Pasiūlymas pakibo ore, o Henris ir toliau žiūrėjo akis įbedęs į agentą.

Metęs žvilgsnį, reiškiantį tiek pasipiktinimą, tiek ir nepasitikėjimą, jis paliko abu vyrus ir perėjęs per kambarį prisidėjo prie savo įpėdinio, kalbančio su kitais.

– Desai, mųms reikia judėti. Baisiai bijau, kad mums nebeliko daug laiko. Jau kelias valandas negavome jokios žinios iš to šliužo. Nieko nežinom, kur dabar galėtų būti Sandi, – jis pasisuko į Marviną Kleiną. – Marvai, ar dar nieko nepaaiškėjo, kur gyvena tas Klintas?

– Dar nieko, sere. Mūsų žmonės tardo Snikerį Trentono kalėjime, bet jis atkakliai tvirtina nežinąs, kur jo brolis. Sako, kad po teismo dienos nėra

nei jo matęs, nei ką apie jį girdėjęs. Deja, tenykščiai žmonės, su kuriais šnekėjausi, mano, kad jis tikriausiai sako tiesą.

Prakalbo Džekas Kolinzas:

– Tikrai žinome tik tai, kad ši šeima nebegyvena Hobokone, kur gyveno tuo metu, kai buvo nuteistas Snikeris. Suradome tą vietą. Pasirodo, juos prispaudė kaimynai, tad buvo priversti išsidanginti. Snikeris galėjo tik pasakyti, kad ligota motinos sesuo turi nuosavą namą Vašingtono apygardoje, tad įtariąs, jog motina galėjo išvykti pas seserį. O apie brolį pasakė, kad šis visada rezgęs grandiozinius planus atsiskaityti su valdžia dėl įvairiausių, anot jo, skriaudų ir nuveikti tai, kas įrašytų jį į istorijos knygas. Pasakojo, kad motina visada buvo šiek tiek kvaištelėjusi, tad manąs, jog toks galįs būti ir brolis, – Kolinzas papurtė galvą. – Šiaip ar taip, tikriname visos apygardos įrašus, ieškome duomenų apie seserį ir jos gyvenamąją vietą.

Iš kito kambario galo pasigirdo džiūgavimo šūksnis:

– Sere, aptikome sesers namą! Pasirodo, ji neseniai mirė, bet ten gali būti brolių Klintų motina, o galbūt ir pats Veksleris Klintas.

– Eime! – riktelėjo Henris. – Kertu lažybų, kad ten ir rasime Sandi.

Po dvidešimties minučių Henris Britlendas stovėjo nusiminęs apgriuvusio namo Džordžtaune rūsyje. Rankoje laikė Sandi švarkelį. Ant kėdės, kurioje sėdinti ji buvo nufotografuota, skersinių ir atlošo dar liko virvagalių. Pamatė, kaip rūsį fotografuojantis agentas staiga pritūpė šalia kėdės.

– Kas yra? – paklausė Henris.

Agentas dvejojo.

– Ko gero, tai kraujas, sere.

Prislėgtas Henris įsivaizdavo, kas galėjo nutikti. Negrabiai pjaudamas virves, kuriomis Sandi buvo pririšta prie kėdės, grobikas įpjovė koją. Buvęs prezidentas nusisuko iš įniršio virpėdamas.

– Aš jį nudėsiu, – tylomis prisiekė Henris. – Rasiu ir nudėsiu.

Džekas Kolinzas tyrinėjo kraujo pėdsaką.

– Sere, labai dėl to nesijaudinčiau. Kraujo nedaug, įtariu, kad tai tik paviršinis įbrėžimas. Netgi atrodo, kad ji tyčia išterliojo kraują šioje vietoje. – Jis atsitiesė. – Dabar devynios valandos. Ką nusprendėte daryti?

Henris gniaužė tvido švarkelį, vos dvelkiantį Sandi mėgstamais kvepalais.

– Noriu pasikalbėti su motina.

– Daug iš jos neišpešit. Ji išsigandusi ir sutrikusi. Sugebėjo pasakyti tik tiek, kad sūnus parsivežė į namus damą, bet neleido nulipti į rūsį jos pamatyti.

Svetainėje Henris rado senyvą moterį, sėdinčią ant nutrintos sofos. Išsiblaškiusi ji liūdnokai žvalgėsi aplinkui ir linguodama tyliai niūniavo sau po nosimi.

Jis atsisėdo greta ir paėmė už rankos. „Turtuolis ar vargšas, – pamanė, – visi vienodi, kai susisuka protas". Jo paties močiutė sirgo Alzheimerio liga. Prisiminęs, kaip šnekėdavosi su močiute, suėmė gležną ponios Klint ranką.

– Gražią dainelę niūniuojate, – pasakė. – Trys akli peliukai, ar ne? Kodėl ją dainuojate?

Senutė pažiūrėjo į jį.

– Visi ant manęs pyksta, – pratarė.

– Niekas ant jūsų nepyksta, – guodžiamu balsu pasakė Henris. Juto, kaip atsileidžia jos įsitempusi ranka.

– Surauginau pieną. Sūnus liepė man su juo drauge dainuoti. Bet paskui ant manęs supyko. Surauginau pieną.

– Tai ne tokia baisi nelaimė. Dėl to neturėtų širsti, – atsakė Henris. – Kur dabar jūsų sūnus?

– Pasakė, kad vežasi savo draugužę paplaukioti.

Henris pajuto, kaip staigus išgąstis užgniaužia gerklę. Vokas su Sandi plaukais, šlapiais nuo jūros vandens, – aišku, jis privalėjo užčiuopti ryšį. Pajėgė tik paklausti:

– Kada ją išsivežė?

– Jiedu eis paplaukioti, kai išskris lėktuvas. Aš irgi norėjau važiuoti, bet jis pasakė, kad per toli. Ar Niu Džersis labai toli? Žinot, aš iš tenai.

– Niu Džersis, – pakartojo Henris. – Ar žinote kur?

– Žinau kur. Bet per toli. – Ji nutilo ir pažvelgė į savo rankas. – Ar toli Long Brančas? Man ten patiko. Man labiau patiko namas tenai nei tas, kurį turėjome Hobokene. Jis buvo prie pat vandenyno. Kai lėktuvas išskris, jiedu eis paplaukioti. – Senutė užsimerkė ir vėl ėmė niūniuoti.

Henris patapšnojo moteriai ranką ir atsistojo.

– Būkite su ja malonūs, – nurodė agentui jau eidamas pro duris. – Ir dėl Dievo, nepalikit jos vienos, visąlaik šnekėkitės ir klausykit, ką ji pasakoja.

* * *

Be dešimties minučių dešimt iš saugaus nuotolio televizijos kameros filmavo ištisą tuziną slaptosios tarnybos agentų, pakilimo taku lydinčių buvusį Jungtinių Valstijų prezidentą Henrį Parkerį Britlendą ir teroristą Klodą Džovanetą į jų laukiantį viršgarsinį lėktuvą.

Jiems pasiekus laiptelius agentai atsiliko ir žiūrėjo, kaip Britlendas su Džovanetu kopė į viršų ir uždarė lėktuvo duris.

– Džovanetas pareiškė vyriausybei neskelbsiąs, kur vyksta, kol jam neduos pusryčių, – informavo De-

nas Rateris televizijos žiūrovus. – Jis užsisakė austrių su kiaukutais, ikrų omleto, šatobrijano su šparagais ir pyragaičių, prie viso to turi būti priderintas aukščiausios kokybės vynas, o pabaigoje – lengvas portveinas. Virėjas iš „Auksinio liūto“ jau atvyko į lėktuvą visko paruošti ir, aišku, išlips, kai baigs darbą. Tada buvęs prezidentas praneš skrydžio kryptį ir pakils. Negavome jokių naujų pranešimų iš pono Britlendo žmonos, kongreso narės Sandros O'Brajen Britlend, grobikų, bet mūsų šaltiniai nurodo, kad tikimasi, jog ji bus paleista tik tada, kai lėktuvas nusileis dar kol kas neskelbiamoje vietoje.

– Tad, – tęsė Rateris, – drama tebevyksta. Mums pasisekė iš paslaugaus žiūrovo gauti mėgėjišką juostą, kurioje kongreso narė Britlend nufilmuota per ketvirtos klasės šokių programą. Malonu, kad dabar galime jums tai parodyti.

„O Dieve“, – galvojo Sandi, žiūrėdama į save, šokančią scenoje su žaliu klostytu sijonėliu ir žėrinčia burtų lazdele. Jie tikriausiai krečia pokštus.

Kai Klintas ją čionai atgabeno, galva dar tebebuvo apgobta. Pasirodo, jie atsidūrė jau kitame, galimas daiktas, dar niūresniame rūsyje. Klintas atsinešė ir televizorių, prijungė jį prie to paties laido, ant kurio kybojo blausi elektros lemputė.

Metalinė kėdė, prie kurios ją pririšo, buvo aštriomis surūdijusiomis briaunomis, bet Sandi jų nejuto. Jai rūpėjo vienintelis dalykas: ar Henris suprato jos perduotą žinią. Buvo tikra, kad ne Henris pasirodė apsirengęs kombinezonu ir lakūno striuke. Tikriausiai tai buvo agentas, kuris kartais jį pavaduodavo, kai norėdavo žmones įtikinti, kad jie mato, kaip prezidentas įlipa į malūnsparnį ir išvyksta į Kemp Deividą.

Ji taip pat suprato, kad ta šneka apie pusryčius tėra tik apgaulingas taktinis manevras. Bet ar Veksleris Klintas ką nors įtaria? Ji atsargiai žvilgtelėjo į tą kambario pusę, kur jis išsidrėbė ant palaikio čiužinio, šalia savęs pasidėjęs vienuolio apsiaustą. Buvo persirengęs neperšlampamu kostiumu, neramiai pešiojo prigludusią medžiagą.

Sandi stengėsi nuslopinti kylančią paniką. „Jei Henris suvokė mano užuominas ir patikrino senus dokumentus, turėjo susidurti su Snikerio vardu, – mąstė bandydama nusiraminti. – Esu tikra, kad kaip tik dabar manęs ieško. Antraip būtų aname lėktuve“

Už kokių penkiasdešimties mylių asmeninis Henrio malūnsparnis suko ratus virš Long Brančo. Daugybė agentų šniukštinėjo kiekvieną vandeny-

no pakrantės pėdą. Kiti skambino prie durų, apieškojo kiekvieną tuščią namą.

– Sere, jei ji čia, mes ją surasime, – jau penktą kartą šį pusvalandį kartojo Marvinas Kleinas.

– Bet jei nors kiek panašu į tiesą tai, ką sakė ta vargšė senutė, kodėl tada negalime rasti jokio įrašo, kad jie čia gyvena? Nė viename dokumente nėra užregistruota, kad Klintas gyvena Long Branče arba jo apylinkėse, – pasakė Henris, jo balse skambėjo neviltis. – Visa tai galėjo būti vien jos vaizduotė, prasimanymas.

„Laikas baigiasi. Laikas baigiasi“, – be paliovos kartojo jis mintyse. O gal jie tik gaudo vėją laukuose. Dabar Klintas jau gali būti ją nugabenęs net į Šiaurės Karolinos pakrantę. Galimas daiktas, čia jie net neturėjo nuosavo namo, o tik jį nuomojosi. O gal buvo pasivadinę kitokia pavarde? Bet nėra kada ištirti visų prielaidų.

– Sujunkite mane su Trentono valstijos kalėjimu, – pasakė Kleinui. – Noriu dar kartą pasikalbėti su Snikeriu.

Tuo tarpu nevyko nieko nauja ir žinių pranešėjai buvo priversti be paliovos kartoti jau žinomus dalykus. Kamera ir toliau buvo nukreipta į tolimame pakilimo take stovintį viršgarsinį lėktuvą.

– Dabar jau beveik vidurdienis, pusryčiai turėtų eiti į pabaigą, – pranešė žiūrovams Tomas Broukas. – Bet kurią akimirką galime išvysti iš lėktuvo išlipantį virėją. – Tačiau nepasakė, kad jis, kaip ir daugelis kitų patyrusių reporterių, ėmė įtarti, jog tai vien bandymas laimėti laiko.

– Jei lėktuvas nepakils pusę pirmos, nebegalėsite atsisveikindama pamoti savo vyrui, – piktai burbtelėjo Veksleris Klintas. – Man tai pabodo. Pradedu manyti, kad jie su manim žaidžia, – jis atsistojo, nužingsniavo prie rūsio durų ir pažvelgė į lauką. – Vėl debesuojasi. Ir vėjuota. Visa tai į gera. Vadinasi, paplūdimyje šiandien nė gyvos dvasios nebus.

Išėjo iš kambario ir sugrįžo su senamadišku žadintuvu. Garsiai prisuko, nustatė rodykles. Paskui prisuko skambutį. Padėjo laikrodį ant grindų priešais Sandi, pažvelgė į ją ir nusišypsojo:

– Pusę pirmos mudu eisime paplaukioti.

Klodas Džovanetas baigė valgyti ikrus, kuriuos buvo atsinešęs į lėktuvą. Čia, aišku, nebuvo jokio virėjo – tik buvusio prezidento antrininkas ir grupelė federalinių agentų, tarp jų ir tas, kuris vaidino virėją prieš televizijos kamerą. Tačiau Džovanetas

su pasimėgavimu išgramdė vakarykštės puotos likučius.

– Vaje, vaje, kaip pasiilgau gero gyvenimo, – dūsaudamas pratarė. Ilgesingai apžvelgė patogiai įrengtą lėktuvo kabiną. Paskui jo žvilgsnis nukrypo į Vuitono lagaminą, kuriame gulėjo tokia miela širdžiai nauja apranga. Kadangi tai buvo viena iš sudėtinių gudrybės dalių, agentai nusileido jo prašymui ir leido nusinešti drabužius į lėktuvą.

– Ar manote, kad kai būsiu sugrąžintas į Merioną, man leis pasilikti Belua kaklaraiščius kaip padėką už bendradarbiavimą? – paklausė Henrio antrininko.

– Pone prezidente, pagelbėčiau jums, jei tik galėčiau, – apgailestavo Snikeris Klintas. – Noriu pasakyti, kad čionykščiai sargybiniai nėra pati maloniausia draugija, jei tik suprantat, kur lenkiu. – Jis patylėjo. – Na, štai, ką žinau. Motušė buvo keturiasdešimt trejų, kai pagimdė Veksą, o kai pagimdė mane, jai buvo keturiasdešimt penkeri. Tėtušis? Kas žino? Niekad jo nesu matęs ir motušė niekad apie jį nešnekėdavo. Spėju, kad pabėgo vos tik man gimus.

– Žinau jūsų šeimos istoriją, – pasakė Henris, trokšdamas ką nors, bent ką nauja sužinoti.

– Bet norėčiau dar sykį pakartoti, nes tai nebuvo motušės kaltė. Mudu su Veksu susidėjom su bloga kompanija, bet motušė stengėsi. Vertė mus lankyti mokyklą, Veksas net kurį laiką trynėsi su kažkokiais tipeliais iš koledžo. Mudu abu buvom smarkūs, tikrai smarkūs, rimtai. Bet ką padarysi? Ar ne taip?

– Klausykit, ar jūsų motina yra turėjusi nuosavą namą Long Brančė, Niu Džersyje? – pertraukė Henris. – Tai viskas, ką norėčiau sužinoti.

– Klausykit, motušė baigia devintą dešimtį! Duokit jai ramybę! Nesigaudė, ar einu į kalėjimą, ar išvykstu į karnavalinį kruizą. Ji pakvaišusi. Aišku, toks pat ir mano broliukas, tik negali teisintis senatve. Jis tiesiog pakvaišėlis.

– Baikit, – pasakė Henris, dabar jau kone šaukdamas. – Man nusispjaut! Tik noriu žinoti, ar jūsų brolis gali turėti kokį prieglobstį Long Byče.

– Anksčiau sakėt Long Brančė. Tai kur iš tikrųjų? – paklausė Snikeris. – Mes išties nuvažiuodavom į Long Byč Ailendą. Veksui su mama ten patiko. Prisimenu, jis visada sakydavo, kad vienądien žmonės sužinos, kas jis toks. Visąlaik regzdavo beprotiškus planus, kaip čia padarius ką nors, kas, kaip sakė, įrašys jį į istoriją. Kartą pakliuvo į bėdą, grasino pagrobsiąs Hekenseko merą... Jo pavardė, luktelėkit, – Obis Gudis. Žodžiu, Oblius Gudas. Tai bent pravardė, tiesa? Veksas visąlaik vartodavo

tą kvailą pravardę kaip se-do-ni-mą: O, taškas, B, taškas, Gudas.

Henris nebesiklausė. „Long Byč Ailendas! Įdomu, ar ponia Klint galėjo taip pat apsirikti? Ji bent turi kuo pasiteisinti“, – pamanė jis.

Long Byč Ailendas buvo tik už kokių penkiasdešimt mylių į pietus nuo Long Brančo, bet jiems buvo likę tiek maža laiko, kad tai atrodė lyg visas tūkstantis.

Jis brūkštelėjo raštelį Marvinui Kleinui: „Long Byč Ailendas. Ieškok O. B. Gudo“

Po dešimties sekundžių visa malūnsparnių eskadrilė pasuko į pietus, skubėdama kuo greičiau įveikti nuotolį nuo Long Brančo iki Long Byč Ailendo. Buvo 28 minutės po vidurdienio.

Šįkart televizijos ekrane pasirodė Denas Rateris, už jo matėsi lėktuvas. Aišku, jis vis dar tebetupėjo pakilimo take, aplinkui, regis, niekas nejudėjo. Denas Rateris pavartė kažkokius popierius, paskui pažvelgė į dešinę, tarsi lauktų kokių nurodymų. Vėl atsisukęs į kamerą pasakė:

– Naujausiais duomenimis, lėktuvo skrydis jau buvo paskelbtas, bet dėl netikėto variklio gedimo jį teko atidėti. Prezidentas Desmondas Ogilvis ketina asmeniškai kreiptis į kongreso narės

Britlend grobikus ir paprašyti jų būti kantrių, suteikti oro uosto komandai laiko įveikti techninį nesklandumą.

Drėgname rūsyje Niu Džersio pakrantėje televizijos ekranas buvo vienintelis šviesos šaltinis. Prezidento Ogilvio balsas aidėjo atsimušdamas į tuščio kambario sienas. Nebuvo nė gyvos dvasios, kas jį galėtų išgirsti.

* * *

„Eliotas rašė, kad pasaulis baigiasi ne sprogimu, bet klyksmu*, – mąstė Sandi, raginama ir stumiama paplūdimiu grėsmingo Atlanto vandenyno link, – bet tegu geriau prasmegsiu, jei dabar imsiu klykti!“ – Jos rankos buvo surištos priekyje, o kojos supančiotos apylaisve virve, kad galėtų kėblinti smėliu. Ją stūmė Veksleris Klintas, dabar apsitempęs neperšlampamu kostiumu, su naro kauke ir oro balionu. Apglėbęs ranka per liemenį, skubino ją link vandens.

„Vanduo tikriausiai šaltas kaip ledas, – pamanė Sandi. – Jei man ir pasisektų, vis tiek būtų blogai.

* Aliuzija į paskutines anglų ir amerikiečių poeto Tomo Sternso Elioto (Thomas Stearns Eliot, 1888–1965) eilėraščio „Tuščiaviduriai žmonės“ eilutes.

Nusibaigčiau nuo hipotermijos. Ar pasakiau: nuo hipotermijos? Ak, Henri, maniau, šį tą nuveiksiu gyvenime. Maniau, padarysiu ką nors gera to vertiems žmonėms, o paskui grįšiu į namus pas tave. Būtų taip nuostabu, kaip gaila, kad šito neteksiu“

Jie pasiekė vandens pakraštį, ji pajuto, kaip kojas nudilgė ledinė banga.

„O Dieve, kaip šalta. – Jos panika vis didėjo. – Nuo pat vaikystės visiems laikams pamilau vandenyną, – prisiminė ji, trumpai nuklydusi mintimis į Niu Džersio pakrantę, kai visada verždavosi į vandenį. – Mama sakydavo, kad reikia turėti akis pakaušyje norint mane prižiūrėti. Aišku, dabar man tos akys praverstų. Sudie, mamyte, sudie, tėveli...“

Vandens sūkuriai siekė iki juosmens; grįžtanti banga traukė kojas. „Myliu tave, Henri“, – pasakė sau pačiai.

Į tolį įsmeigtomis ir šaltomis it ledas akimis Klintas tempė Sandi vis tolyn nuo kranto. Pro neperšlampamą medžiagą, prigludusią prie ausų, ir vandens staugsmą jis negirdėjo neaiškaus ūžesio, kuris sparčiai garsėdamas artinosi iš paplūdimio šiaurės.

Veksleris Klintas ketino nusitempti Sandi į gilumą, paskui nuplukdyti jos kūną kuo toliau, kad jį pagautų greita srovė. Gal jis ir išplauks kur nors po kelių dienų ar po mėnesio, bet koks skirtumas? Ji bus negyva, o tai buvo visa, kas jam rūpėjo. Jam

netgi nebuvo svarbu, jei jį kartais sučiuptų. Vis tiek bus palikęs ženklą. Turės užtikrintą vietą istorijos knygose.

– Sere, kairėn! Žiūrėkit!

Henris puolė prie kito malūnsparnio langelio. Pro žiūronus galėjo įžvelgti vandeny figūrą, mažiausiai už kokių dvidešimt jardų nuo kranto. Jis nustatė ryškumą, bandydamas gauti aiškesnį vaizdą. Pasirodė, kad žmogus kažką prilaiko. Jis negalėjo susigaudyti, kas vyksta; gal koks vienišas žvejys nusprendė žūtbūt sučiupti savo grobį. Nėra ko gaišti brangaus laiko nereikalingiems dalykams.

Jie priartėjo. Jis dar paryškino vaizdą ir galiausiai išvydo: vandens sūkuriuose sklaidėsi šviesūs plaukai! „Sandi, – pamanė jis. – Tai turi būti Sandi!“

– Neriam žemyn! – sušuko.

Malūnsparnis žaibiškai smigo žemyn.

Tvirtai laikoma Klinto, Sandi kovojo su bangomis, tačiau nepajėgė išlaikyti galvos virš vandens. „Sudie, Henri“, – pagalvojo.

Kaip tik tada Klintas išgirdo artėjančių malūnsparnių ūžesį ir pažvelgęs aukštyn suprato, kas vyksta. Paklaikęs iš siaubo, suspaudė rankomis Sandi kaklą ir panardino ją po vandeniu. Dar turėjo lai-

ko, kad ją pribaigtų. Net jei jį ir sučiups, vis tiek užsitikrins vietą istorijos knygose. Parodys tiems snargliams. Kaip jų neapkenčia!

Tie Vašingtono menkystos.

Tokia buvo paskutinė Vekslerio Klinto mintis, kol po keleto minučių atsitokėjo surakintas antrankiais.

Henris nėrė į vandenį it patrankos sviedinys ir sugebėjo iškart iššokti į paviršių. Viena ranka čiupo Sandi. Kita nuplėšė kaukę Klintui nuo veido ir kietu gniaužtu suspaudė jam kaklą. „Tikiuosi, kad jis nuskęs", – pamanė Henris. Jį apsupo agentai, iš malūnsparnių puolantys tiesiai į bangas.

– Mano meile, mano meile, – nesiliovė kartojęs Henris, plaukdamas per didžiules bangas ir spausdamas prie savęs Sandi.

– Henri, branguti, – visa virpėdama sušnabždėjo Sandi ir apsikabino jį. – Nedrįsk manęs bučiuoti, kol negausiu progos išsivalyti dantų!

Vargu ar per visą savo gyvenimą Henris Parkeris Britlendas IV buvo kam nors liepęs užsičiaupti, tačiau šįkart buvo taip bepadarąs. Ir buvo bepravirkstąs, kai pasiekė krantą ir nusirito smėliu, laikydamas glėbyje mylimą Sandi. Nekreipdamas dėmesio į jos reikalavimą, pabučiavo į lūpas ir sušnabždėjo:

– Patylėk, mylimoji.

Jam buvo atlyginta vos girdimu kikenimu pro kalenančius dantis.

Jis pažvelgė jai į akis. „Isterija“, – pamanė.

– Išsiliek, – pasakė guosdamas. – Patyrei šitokį siaubą. – Paskui nepatikliai pridūrė:

– O Dieve, tu gi juokiesi!

– Bet ne iš tavęs, brangusis, – atsakė priglusdama veidu prie jo kaklo, kai per juos ritosi banga. – Kaip tik dabar pagalvojau, kad mudu pasirinkome netikusį metų laiką vaidinti Bertą Lankasterį ir Deborą Ker*.

– Apie ką tu čia šneki? – paklausė Henris sutrikęs.

– Iš čia į amžinybę.

* Amerikiečių kino aktoriai, vaidinę garsiame filme „Iš čia į amžinybę“

SVEIKA, „KOLUMBIJA“!

„THE NEW YORK TIMES“, lapkričio 8 d.

„Buvęs prezidentas Henris Parkeris Britlendas IV nusipirko jachtą „Kolumbiją“ ir šitaip atgavo savo šeimos nuosavybę. „Kolumbija“ buvo pastatyta Britlendams ir nuleista į vandenį 1940 m., o 1964 m. parduota velioniui Hodžinsui Veterbajui. Kaip tik prieš parduodant iš laivo paslaptingomis ir dar iki šiol nežinomomis aplinkybėmis dingo Kosta Barijos ministras pirmininkas Garsija del Rijo.

Per tris dešimtmečius, kol nebuvo Britlendų rankose, jachta pelnė vaiduoklių laivo reputaciją, iš dalies dėl pono del Rijo dingimo, o kartu ir dėl gan ekscentriško ir abejotino jos paskutinio savininko elgesio.

Didesnė ir, kaip pasakojama, gerokai prabangesnė už buvusią oficialią prezidento jachtą „Sekvoją“, „Kolumbija“ buvo mėgstamiausia prezidentų poilsio vieta, pradedant Franklinu Delanu Ruzveltu ir baigiant Džeraldu Fordu“

Menhetene, „Plazos“ viešbučio Edvardo laikų stiliaus kambaryje, Kongoras Roiteris, kokių penkiasdešimties metų lieknas raumeningas vyriškis, drebėdamas pakluso įsakymui garsiai perskaityti laikraščio pranešimą ir paskui baimingai pakėlė akis į savo darbdavę.

Jiedu sėdėjo prie stalo šalia lango, atsiveriančio į centrinį parką; ramiame elegantiškame kambaryje girdėjosi prislopintas arkliais kinkytų karietų trinksėjimas. Laukiant atsakymo Roiteriui trumpam šmėkštelėjo prisiminimas apie pirmąją lapių medžioklę. Dar būdamas vaikigalis sukdavo galvą: ką jaučia į spąstus patekusi lapė. Dabar žinojo ką.

Reakcija buvo kaip tik tokia, kokios laukė. Darbdavė iš lėto pastatė kavos puodelį ant lėkštutės. Netgi žydro porceliano spalvos kontaktiniai lęšiai negalėjo paslėpti tylaus įniršio jos ledo šaltumo juodose akyse. Kaip visada, Andželika keliavo *incognito*. Šiuo metu ji buvo persirengusi Ledi Rot-Džounz: žydrais lęšiais, ryškiu šviesių plaukų peruku, tvido kostiumėliu ir pusbačiais.

Neišlaikęs jos žvilgsnio, Roiteris nuleido akis.

– Apgailestauju, – sužlebeno, paskui pamanė, kad geriau būtų prikandęs liežuvį.

– Apgailestauji, – balsas buvo ramus. – Tikėjausi tinkamesnio atsakymo. Kur buvo Karlosas?

– Tenai, kaip įsakyta.

– Tai kodėl nesivaržė dėl jachtos? Ne, ne kodėl nesivaržė, kodėl jos nenupirko?

– Bijojo, kad jo neatpažintų koks slaptosios tarnybos vyrukas. Niekas nežinojo, kad Britlendas ketina tenai būti. Nelaukėme tokio varžovo. Karlosas skubiai išlėkė ir pasiuntė varžytis Robertą. Kol Robertas praėjo pro apsaugą, prezidentas Britlendas triskart padidino pradinę kainą. Po akimirkos jachta jau buvo jo. Matot, pelnas skiriamas labdarai...

Darbdavė kelias akimirkas tylomis spoksojo į jį, paskui paklausė:

– Ką Britlendas ketina veikti su jachta?

Užuot atsakęs, šįkart Roiteris būtų verčiau prarijęs liežuvį.

– Sako, kad netrukus išplauks į savo privačią pakrantę Boka Ratone, Floridoje. Kaip žinote, jis turi architekto diplomą, sako, ketina pats perplanuoti interjerą, o paskui padovanoti jachtą valstybei, kad ji vėl taptų aukštų pareigūnų poilsio vieta. Prie dovanos bus pridėta didelė suma jachtai prižiūrėti.

– Žinom, ką tai reiškia.

Roiteris tylomis linktelėjo.

– Man daugiau nebereikalingas nei Karlosas, nei Robertas, – pirštai, prieš tai laikę trapų porceliano puodelį, staiga mėšlungiškai įsikibo į stalo kraštą.

– Žinoma... – Roiteris susičiaupė, kad neprieštarautų.

– Žinoma? – sušnabždėjo ji su kandžia pašaipa. – Žiūrėk, kad neprisidėtum prie savo draugų. Kokia man nauda iš tavęs? Privalėjai žinoti, kad Britlendas ketina varžytis dėl „Kolumbijos". – Veriantis rūsčių akių žvilgsnis lediniu šalčiu stingdė Roiteriui širdį. – Dink man iš akių!

– Henri, brangusis, vis dar nepajėgiu patikėti, – atsiduso Sandi, priglusdama prie „Kolumbijos" turėklų ir stengdamasi pirmąkart aprėpti žvilgsniu „Belle Maris" – Britlendų sodybą Floridoje, vandenyno pakrantėje. Ištiesusi kaklą, nusibraukė nuo spindinčių žydrų akių vėjelio kedenamus šviesius kaip kviečiai plaukus, kad galėtų geriau įsižiūrėti.

„Mano gražuolė, mano žmona, ką tik atrastoji, paskutinė geriausia Dangaus dovana, mano amžinoji palaima!" – mąstė Henris Parkeris Britlendas, pažvelgęs nuo savo gulimos kėdės, kur išsitiesęs tyrinėjo „Kolumbijos" planą. Po Sandi pagrobimo jo mintyse dažnai skambėdavo šie švelnūs Miltono žodžiai.

– Kodėl netiki? – meiliai paklausė.

– Kai man buvo devyneri metai, perskaičiau knygą apie „Kolumbiją" ir bandžiau įsivaizduoti, kaip

ji atrodė, kai prezidentas Ruzveltas su Vinstonu Čerčiliu leidosi ja žemyn Potomaku. Ar gali įsivaizduoti jų pokalbius? O prezidentas Trumenas skambindavo pianinu savo svečiams, kai jiedu su Bese čia rengdavo pobūvius. Ir Kenedžiai, ir Džonsonai mėgo šį laivą, o ar žinai, kad Fordas priešakiniame denyje treniruodavosi smūgiuoti golfo lazda?

– Ir sykį kirto kapitonui, – sausai pridūrė Henris. – Juokinga, bet iš tikrųjų personalas gaudavo prie algos kovinį priedą, kai tik prezidentas Fordas išsitraukdavo golfo lazdas.

Sandi nusišypsojo.

– Turėjau neužmiršti, kad viską žinai apie „Kolumbiją“. Juk užaugai joje, – jos veidas surimtėjo. – Taip pat žinau, kad niekada nepamirši nakties, kai dingo premjeras del Rijo. Ir galiu tai suprasti. Vis dar jaučiame to dingimo atgarsius.

– Tuomet buvau dvylikos metų, – liūdnai tarė Henris. – Ir paskutinis kalbėjausi su juo, kai išėjo parūkyti į denį. Žavingesnio žmogaus man nėra tekę pažinti. Prašė manęs, kad eičiau su juo pasivaikščioti.

Sandi galėjo pastebėti, kaip apsiniaukė ir nuliūdo jos vyro akys. Ji priėjo prie gulimos kėdės ir pritūpė ant kraštelio.

Henris patraukė kojas, kad liktų daugiau vietos, ir palietė jai ranką.

– Buvau vienintelis savo kartos Britlendų atstovas, todėl tėvas pasiimdavo mane su savim kiekviena galima proga. Dieve mano, aš netgi skridau su juo aplankyti šacho, kai Irane klestėjo monarchija.

Sandi niekada nepabosdavo klausytis Henrio pasakojimų apie jo vaikystės ir jaunystės nuotykius. Juk jie taip skyrėsi nuo jos pačios patirties augant centrinės Niu Džersio geležinkelio stoties mašinisto šeimoje.

Dabar, nors Sandi ir labai rūpėjo sužinoti, kas nutiko Henriui lankantis pas šachą, vis dėlto ją labiau domino anos nakties įvykiai „Kolumbijoje"

– Nežinojau, kad iš tiesų paskutinis kalbėjaisi su premjeru del Rijo, – tylomis pasakė.

– Vakarienė praėjo labai maloniai, – tęsė Henris. – Premjeras pranešė, kad tėvas ketina pasiųsti į Kosta Bariją savo kompaniją statyti tiltų, tunelių, tiesti kelių ir žada padengti pusę išlaidų, – tai turėjo būti jo asmeninė dovana tam kraštui. Iš esmės kelianti jo ūkį. Visi vakarienės dalyviai suvokė, kad ekonomikos pakilimas lems visišką Kosta Barijos nepriklausomybę ir neleis vėl įsigalėti diktatūrai.

– Del Rijo ir jo šalininkai turėjo nepaprastai apsidžiaugti, – įsiterpė Sandi. – Negi manai, kad jis galėjo nusižudyti? – Pastebėjusi, kad vyro kaktą staiga išvagojo raukšlė, pridūrė:

– Henri, brangusis, juntu, kaip tau skaudu apie tai šnekėti. Tad nesivaržydamas pasakyk, kad eičiau sau.

Henris pakėlė akis.

– Brangioji, jei eitum pasivaikščioti, turėtum gerokai pavargti, kol pasiektum krantą. Ir net jeigu – kol kas – dar neužsiminei, tikrai žinau, kad neapsisprendei, ar balsuosi už nutarimą, kad kongresas atnaujintų paramą Kosta Barijai.

Gindamasi Sandi atsakė:

– Žinau, kad manai, jog būtų geriau tęsti spaudimą, bet sunku nekreipti dėmesio į salą, kur yra aštuoni milijonai gyventojų ir daugumas gyvena skurde, tad jiems žūtbūt reikia mūsų pagalbos.

– Bobis Kenedis pateikė panašų argumentą, kai reikėjo, kad atsivertų Kinija.

– Tai buvo 1968-aisiais, ar ne? – paklausė Sandi.

– Tiksliau, tų metų birželį, – atsakė Henris. – O premjeras buvo artimas mano tėvo draugas ir nuolat mus lankydavo. Galiu didžiuotis, kad jam patikau, o kadangi buvau nutaręs sužinoti viską apie jo šalį, – ir politinę padėtį, ir ekonomiką, – jam būdavo malonu mane paklausinėti. Tą paskutinę dieną mudu drauge plaukiojome atvirame baseine. Buvo graži popietė, bet jis atrodė nuliūdęs. Pasakė kažką labai keista. Labai susisielojęs man prisipažino, kad jį kažkodėl persekioja priešmirtiniai Cezario žodžiai.

– *Et tu, Brute?* Bet kodėl, po galais, jis tai pasakė?

– Nežinau. Aišku, jis suvokė, kad kiekvieną akimirką gali būti nužudytas. Šią grėsmę juto visą laiką. Bet „Kolumbijoje“ visada jautėsi saugus. Tačiau turėjo polinkį į depresiją ir dabar suprantu, kad nuolatinė grėsmė tą vakarą galėjo jį itin prislėgti.

– Galimas daiktas, – sutiko Sandi.

– Kaip minėjau, vakarienė buvo puiki ir baigėsi ketvirtis po dešimtos. Ponia del Rijo iškart išėjo, bet premjeras dar pasiliko pasidalyti su visais savo džiaugsmu. Kai buvau beišeinąs iš valgomojo, jis prisiartino prie manęs ir pakvietė drauge paslankioti po denį. Atsakiau, kad motina pusę vienuoliktos laukia mano telefono skambučio. Ji priėmė savo seną draugę Nyderlandų karalienę Džulijaną, kuri tą savaitę lankėsi Niujorke. Bet pažvelgęs į jo veidą suvokiau, kad po linksmumo kauke del Rijo slepia didelį nerimą. Tad skubiai atsakiau, kad mano motina džiaugsis, jei priimsiu jo kvietimą pasivaikščioti.

– Tai ir negali savęs kaltinti, – pabrėžė Sandi.

Henris žvelgė į jūrą.

– Prisimenu, kaip jis patapšnojo man per petį ir pasakė, kad neturiu nuvilti savo motinos ir tikriausiai šitaip mums abiem bus geriausia. Pasakė, kad jam reikia pabūti vienam, nes turįs kažką neatidė-

liotina apsvarstyti. Paskui apkabino mane ir tuo pat metu slapčia ištraukęs iš kišenės voką įkišo jį man į kišenę. Pašnibždomis liepė laikyti jį tol, kol paprašys grąžinti. Tuomet, – tęsė jis, – nulipau į savo kajutę ir paskambinau motinai, papasakojau jai apie vakarą, o iš ryto mane pažadino klaikus ponios del Rijo riksmas. Ir tada suvokiau: kad ir kas būtų nutikę, būčiau galėjęs užkirsti kelią.

– Arba tave galėjo ištikti toks pat likimas kaip ir del Rijo, jeigu būtum bandęs jį gelbėti, – gyvai įsiterpė Sandi. – Tiesiog būtum nėręs paskui jį. Ar manai, kad dvylikos metų berniukas, netgi jei tai buvai tu, būtų galėjęs ką nors pakeisti? Esi sau pernelyg griežtas.

Henris papurtė galvą.

– Gal tu ir teisi. Nesiliauju vis mąstęs apie aną vakarą, žinau, kad būčiau išvydęs kažką siaubinga ir tuo metu nesupratęs.

– Na, liaukis, Henri, – paprieštaravo Sandi. – Kalbi kaip tie mano ginamieji. „Vaikinas, kuris nušovė mano žmoną, nulėkė va tenai“

– Ne, – nesutiko Henris. – Tu nesupranti, brangioji, – tėvas liepė man užrašyti visus ano vakaro įspūdžius, kaip darydavau visais atvejais, kai tekdavo dalyvauti kokiuose reikšminguose renginiuose. Mano dienoraštis buvo ant atskirų lapų, kad ateityje galėčiau sugrupuoti į skyrius ta pačia

tema. Šitaip, aišku, darau ir dabar rašydamas savo memuarus.

– Mano dienoraštis buvo užrašų knygutė, – pasakė jam Sandi.

– Man būtų didelis džiaugsmas jį perskaityti.

– Niekada gyvenime! Na, tiek to, ką man pasakojai?

– Pasikalbėjęs su motina, nors buvau baisiai pavargęs, prisiverčiau viską smulkiai aprašyti. Dienoraštį palikau ant stalo, ant viršaus gulėjo premjero vokas. Kol miegojau, ir dienoraščio puslapiai, ir vokas dingo.

Nustebusi Sandi pažvelgė į jį.

– Nori pasakyti, kad kažkas įslinko į tavo kambarį, kol miegojai, ir pavogė voką drauge su dienoraščiu?

– Taip.

– Tada, brangusis Henri, man lenda į galvą du žodžiai: nesąžiningas žaidimas.

* *

– Jie čia, Simsai, – šūktelėjo Marvinas Kleinas, stovėdamas prie fasadinių „Belle Maris“ salono langų ir stebėdamas, kaip grakšti jachta meta inkarą.

Sutvarkęs gėles ant kavos stalelio, Simsas oriu žingsniu perėjo per kambarį.

– Taigi jie čia, – šiltai pasakė. – Džiaugiuosi, kad spėjom pasirengti juos priimti. Na, ir gražus laivas toji „Kolumbija“, argi ne? Žinai, man teko ja keliskart plaukioti, – jis atsiduso, – kol nutiko ta siaubinga nelaimė.

– Ar tąnakt buvai „Kolumbijoje“? – sušuko Marvinas Kleinas.

– Taip. Buvau ištarnavęs tai šeimai beveik dvejus metus. Ponas Henris Parkeris Britlendas Trečiasis buvo gan malonus ir pastebėjo, kad atidžiai atlieku smulkias paslaugas, kurios paprastai pageidaujamos, tad visada pasiimdavo mane į jachtą ypatingais atvejais, kaip aną savaitgalį. Prezidentas tada dar buvo vaikas, bet prisimenu, kad jį baisiai prislėgė premjero dingimas. Tikrai. Paskui jis kelias savaites sirgo. Su jaunatvišku įkarščiu bandė susekti, kas įvyko, bet tėvas įsakė nutraukti šią bylą.

Simso veide pranyko mąsli išraiška ir jis leido sau santūriai nusišypsoti, pamatęs į motorinę valtį lipančius Henrį su Sandi.

– Man smagu, kad pavyko paruošti vėžius, – pasakė Kleinui. – Žinau, prezidentas bus sužavėtas.

– Esu tikras, kad taip ir bus, – sutiko Marvinas. – Bet noriu paklausti tik vieno, Simsai. Sakai, kad premjero dingimo byla buvo nutraukta. Bet tikriausiai atliko platų tyrimą?

– Taip, tikrai, nors premjero kūno taip ir nerado. Bet kas galėjo ką nors pasakyti? Buvo imtasi visų saugumo priemonių. Kaip matysi, didžiausias kambarys yra pusė aukšto virš kitų ir turi atskirą denį. Tą savaitgalį ponas Britlendas buvo paskyręs jį premjerui. Asmens sargybiniai buvo įsikūrę laiptų apačioje. Aišku, prieš išplaukiant jachta buvo kruopščiai apieškota, visi keleiviai, pradedant įgula ir baigiant personalu, nekėlė įtarimo. Premjerą lydėjo keturi jo asmeninės apsaugos žmonės.

– Ar jo žmona taip pat buvo?

– Taip. Jiedu buvo neseniai susituokę, tad jis niekada nekeliaudavo vienas.

– Kiek supratau, ji pasidarė labai kieta moteriškė, – pratarė Kleinas.

– Labai. Perėmė Garsijos del Rijo postą. Ponas Henris Parkeris Britlendas Trečiasis nesitikėjo, kad ji išsilaikys, bet ši sumaniai pasinaudojo meile, kurią jos velioniui vyrui jautė paprasta liaudis, ir galiausiai įsitvirtino. Sugebėjo palaužti opozicijos daugumą, pareikšdama, kad vyro priešai privedė jį prie mirties. Dabar, aišku, ji tikra diktatorė.

Marvinas Kleinas atrodė susimąstęs.

– Mačiau ją prieš septynerius metus, kai prezidentas buvo surengęs Centrinės Amerikos tautų susitikimą. Nors ir sulaukusi penkiasdešimties, ji vis dar tebebuvo gražuolė. Prezidentas Britlendas va-

dino ją madam Kastro. Tačiau visada pridurdavo, kad jei vyras nebūtų miręs, jos gyvenimas būtų buvęs visiškai kitoks.

Simsas atsiduso.

– Ir, žinoma, dėl šio dalyko prezidentas Britlendas nuolatos save kaltino. Esu tikras, kad mano, jog jei tąnakt būtų ėjęs drauge su premjeru ant denio, būtų sugebėjęs užkirsti kelią nelaimei.

– Girdėjau, kad premjerą nuolatos persekiojo sapnas, jog jis būsiąs nužudytas.

– Kaip ir Linkolną, ar ne? – pritarė Simsas. – Ir galbūt užbėgdamas už akių savo priešams jis pats atėmė sau gyvybę, kaip atrodo prezidentui. Kas žino? O dabar prašom atleisti, pone Kleinai, turiu vykdyti savo pareigas. Prezidentas ir ponia Britlend motorine valtimi artinasi prie prieplaukos.

Kongoras Roiteris užsiregistravo Boka Ratono viešbutyje ir visiems atrodė kaip daug matęs atostogaujantis golfo žaidėjas. Melsvas drobinis švarkas nerūpestingai krito ant nepriekaištingai sukirptų baltų medvilninių kelnių. Prie šio apdaro derėjo gerokai padėvėtas golfo krepšys, o visa apvainikavo per petį užmestas odinis kameros dėklas, bet vietoj kameros ten buvo galingas mobilusis telefonas.

Golfo krepšys ir gražios lazdos buvo tikri, tačiau Roiteriui jie buvo tik priedanga, kad atrodytų kaip turistas. Iš tikrųjų golfo lazdos kadaise priklausė vienam Kosta Barijos pramonininkui, padariusiam didžiulę klaidą ir išdrįsusiam viešai kritikuoti ponią del Rijo, – bėgdamas iš salos, jis paliko jas drauge su visu kitu savo žemišku turtu.

Roiteris staiga susigriebė, kad į jį kreipiasi tarnautojas.

„Ką čia tas vaikinas plepa? – suirzęs paklausė savęs. – Kažką apie golfą?"

– Taip, taip, – atsakė paskubomis. – Tikiuosi sužaisti keletą golfo partijų. Žinot, mėgstu šitą žaidimą.

Nesuvokęs, kad nepataikė atsakyti, išdidžiai pasisuko ir nudrožė paskui pasiuntinį į kambarį, iš kur ketino imtis užsakytos operacijos „Paieškos „Kolumbijoje"

Ketvirtą valandą suskambėjo telefonas.

Skambino Lenis Volesas, taip pat žinomas kaip Lenas Peigenas, o tikrasis jo vardas ir pavardė buvo Lorensas Esperansa, – šnipas, kurį Roiteriui pavyko įtaisyti į „Kolumbijos" įgulą.

Roiteris su pasitenkinimu atkūrė mintyse jo vaikišką veidą, angelišką šypseną, pūkelius virš viršu-

tinės lūpos, strazdanotą nosį ir didžiules ausis. Į niekąkitą Lenis nebuvo toks panašus kaip į jauną Mikį Runį, kai šis vaidino Endį Hardį senų laikų filmuose.

Iš tiesų jis buvo šaltakraujis žudikas.

– Tai bus nelengva, – tęsdamas žodžius pasakė Lenis.

Roiteris prikando lūpą, prisiminęs, kad šis akiplėša smogikas buvo ypatingas premjerės Andželikos del Rijo numylėtinis. Paskui prisivertė prisiminti, kad nesėkmės atveju iš jos visada gali tikėtis bausmės.

– Kodėl, po galais? – rėžė jis.

– Todėl, kad prezidento Britlendo žmona smalsi, visada šniukštinėja aplinkui. Taip pat be galo, be krašto klausinėja apie aną naktį.

Roiteris pajuto, kaip sudrėko delnai.

– Pavyzdžiui?

– Apsimečiau, kad kažką blizginu valgomajame, kai ten buvo jiedu su Britlendu. Nugirdau, kaip šneka apie vakarienę su del Rijo; ji paklausė, kur kas sėdėjo.

– Jam tada buvo tik dvylika, – paprieštaravo Roiteris. – Ar jis gali ką prisiminti, kas dabar pakeistų mūsų padėtį?

– Ji užsiminė, kad dar nėra girdėjusi, jog jis, – turiu galvoje jos vyrą, – būtų tiek daug šnekėjęs

apie nuovargį. „Tu buvai pavargęs, premjeras buvo pavargęs, tavo tėvas pavargęs. Ką jūs visi valgėte deserto tą vakarą? Migdomųjų? Ar dar ko nors?“

Roiteris užsimerkė, nekreipdamas dėmesio į nuostabų vaizdą. Pildosi baisiausias košmaras. Jie pernelyg arti tiesos, kad galėtų būti ramus.

– Turi rasti tuos popierius! – įsakė jis.

– Klausyk, ta vieta knibždėte knibžda slaptosios tarnybos agentų. Turėsiu tik vieną vienintelę progą, tad geriausia, kad tavo informacija būtų tiksli. Ar esi tikras, kad popierius paslėpei kajutėje A?

– Tu, įžūlus galvažudy, žinoma, esu tikras! – atkirto Roiteris.

Anos nakties prisiminimas jam kėlė šiurpą. Iškratęs premjero striukę suvokė, kad voko nėra. „Žinojau, kad berniukas paskutinis su juo kalbėjosi. Žinojau, kad turėjo jam pakišti voką. Turėjau visiškoje tamsoje rasti jo kajutę. Vaikinukas buvo kajutėje A. Nekaip susigaudydamas, kur einu, įėjau ne pro tas duris. Manau, kajutėje B kažkas buvo“

Roiterį vis dar pylė šalti prakaitai prisimenant, kaip įsėlino pirštų galiukais į berniuko kajutę, kaip meldėsi, kad atėjęs patarnautojas nepamatytų, jog koridoriuje nedega šviesa, ir neimtų šniukštinėti. Paskui, apsiginklavęs pieštukiniu žibintuvėliu, prisliūkino prie stalo ir paėmė del Rijo voką. Laimingo atsitiktinumo dėka užmetė akį į atskleistą die-

noraštį. Kai perskaitęs suvokė, kas jame parašyta, išplėšė iš segtuvo paskutinį įrašą.

O tada išgirdo, kaip pasisuko durų rankena ir sujudėjo berniukas. Jis skubiai pasislėpė spintoje. Juto, kad pakliuvo į spąstus, ėmė tamsoje ieškoti, kaip pasprukti. Bet rado tik sienoje išmuštą skylę. Baimindamasis, kad jį gali surasti ir apieškoti, sukišo į skylę dienoraščio lapus kartu su voku.

Tūnodamas spintoje išgirdo, kaip kažkas įėjęs prisiartino prie lovos, paskui pasisuko ir dingo. Pabandė ištraukti popierius, bet nepajėgė jų pasiekti. Stengėsi kone visą valandą, juto, kaip pirštų galiukai liečia voką, tačiau negalėjo sugriebti. O tada, prisiminė, ponia del Rijo paskelbė pavojaus signalą. „Vos spėjau ištrūkti iš kambario prieš pabundant berniukui, – prisiminė jis. – Ji klykė it patrakusi“ Paskui sužinojo, kad kitą dieną visose kajutėse buvo įrengti seifai. Kaip tik todėl spintos sienoje buvo pramušta skylė.

– Tas reikalas bus kietas, – sakė Lenis. – Britlendo slaptosios tarnybos vyrukai smarkūs. Jų akys pakaušyje, štai kas. Pats smarkiausias jau šaukė ant manęs, kam įėjau į valgomąjį, kai tenai buvo Britlendai.

– Man tai nerūpi! – atšovė Roiteris. – Štai ką tau pasakysiu. Jei sėkmingai ištrauksi tuos popierius ir pasišalinsi, turėsi laimės pasidžiaugti galingo šeimininko padėka. Jei sužlugdysi šį reikalą, tavo

senutė motina su savo aštuoniomis sesutėmis bus pasiųsta į aną pasaulį.

Lenio balse pasigirdo graudi gaidelė:

– Myliu savo mamą ir tetules.

– Tuomet patarčiau atgauti tuos popierius, kad ir ką reikėtų daryti. Supratai? Ta skylė sienoje buvo išmušta, nes kitą dieną įrengė seifą. Numatoma viską atnaujinti ir tada popieriai bus surasti. Įsilaužk pro užpakalinę kajutės A spintos sieną. Jie tenai! Man nesvarbu, kaip šitai atliksi, tik atlik ir nepadaryk klaidų.

– Henri, ką darė tavo tėvas, kai papasakojai jam apie dingusius popierius? – paklausė Sandi, gurkšnodama šampaną įstiklintame „Kolumbijos“ salone. Tai buvo pusskritulio formos kambarys laivagalyje; jame galėjo patogiai susėsti maždaug dešimt žmonių, ir, kaip paaiškino Henris, aukšti svečiai čia rinkdavosi pasikalbėti, paskaityti, ar tiesiog pasigrožėti vaizdais.

– Ko gero, prislėgtas premjero dingimo tėvas ne itin kreipė dėmesį į mano pasakojimą apie pražuvusius popierius. Premjeras buvo įpratęs keverzoti ant valgiaraščių ir spausdintų kalbų, tad žinau, kad tėvas manė, jog jis pokštaudamas ir man įkišo kažką panašaus.

– O kaip tavo dienoraštis?

– Pasakė, kad užrašyčiau iš naujo, kai geriau jausiuos. Pabudau skaudama galva, manau, tai buvo kažkokia infekcija, be to, užvirė pragariškas sambrūzdis. Aplink zujo sraigtasparniai, bandė aptikti kūną. Laivai, karinio jūrų laivyno narai, sunku apsakyti...

– Ar tiki, kad del Rijo įdavė tau kokią nors keverzonę tame voke?

– Ne, netikiu.

– Ar buvo ieškota dingusių tavo popierių?

– Savo tėvo garbei turiu pripažinti, kad jų buvo ieškoma. Jo nurodymu Simsas pats apieškojo mano kajutę, norėdamas įsitikinti, kad nesuklydau ir išties palikau voką su dienoraščiu ant stalo. Bet jis nieko nerado.

– Ir, žinoma, kadangi rašei ant atskirų lapų, negalėjai įrodyti, kad juos išplėšė iš dienoraščio.

– Tikrai taip. – Henris nutilo ir pažvelgė į žmoną, neslėpdamas susižavėjimo. Nusišypsojo, paskui tarė:

– Beje, jei dabar tave galėtų matyti rinkėjai, jie niekada už tave nebalsuotų. Atrodai kaip dvylikos metų mergaitė.

Sandi dėvėjo ilgą gėlėtą susagstomą sijoną, baltus medvilninius marškinėlius be rankovių, avėjo sandalais. Ji kilstelėjo antakį:

– Gal šiuo metu ir neatrodau kaip kongreso narė, – oriai atkirto ji, – bet žinok, kad klausinėju ne iš tuščio vaikiško smalsumo, o todėl, kad suprantu, brangusis, kaip nerimauji dėl tos nakties. Jaučiu poniai del Rijo tą patį kaip ir tu. Norėčiau, kad Kosta Barijoje įvyktų perversmas, kad ją valdytų sąžininga vyriausybė, nepripažįstanti prievartos. Bet reikia, kad žmonės įpyktų ir imtųsi veikti prieš ją; jei nebus jokių sukrėtimų, ponia vėl laimės rinkimus. Tai aišku kaip dieną.

– Tikrai taip.

– Mane tiesiog siutina mintis, kad tau miegant kažkas iš Garsijos del Rijo žmonių pavogė iš tavo kambario priešmirtinį jo laišką, jei tik toks išvis buvo. Nėra kaip sužinoti, bet jei žinotume, viskas būtų kitaip.

– O mane dar labiau siutina, kai pagalvoju, kad galėjau išgelbėti premjerui gyvybę, jei būčiau ėjęs pasivaikštinėti po denį. Štai todėl ir nusipirkau „Kolumbiją“ Išskyrus tą nutikimą, jos istorija didi ir išskirtinė. Noriu kaip nors nuplauti tą dėmę.

Į kambarį tylomis įžengė Simsas, nešinas padėklu su sluoksniuotais varškės pyragaičiais. Pasiūlė jų Sandi. Paėmusi vieną, paklausė:

– Simsai, ar esi anksčiau plaukiojęs šia jachta?

– Taip, ponia.

– Kaip ji tau atrodo?

Simsas suraukė kaktą:

– Išties labai gerai išlaikyta, ponia, bet jei man bus leista pridurti, gan stebina tai, kad visiškai niekas nepasikeitė. Turiu galvoje sienų dangą, patalynę, apmušalus, užuolaidas. Trisdešimt dvejus metus, kol „Kolumbija" priklausė ponui Hodžinsui Veterbajui, ji akivaizdžiai buvo laikoma šventove.

Henris tylomis nusijuokė.

– Galiu paaiškinti: Veterbajus nebuvo jūrininkas. Iš tiesų kylančios bangos vaizdas kėlė jam siaubą. Sumokėjo didžiulius pinigus, kad įsirengtų uostą ir galėtų įlipti į laivą tiesiai iš prieplaukos. Niekas, išskyrus prižiūrėtojus, jį patį ir jo psichiatrą, neturėjo teisės įžengti į jachtą. Jis pats visada sėdėdavo šičia, – Henris patapšnojo krėslo, kuriame buvo įsitaisęs, atramą, paskui parodė krėslą, kuriame sėdėjo Sandi, – o tas psichiatras tenai. Nesakiau, brangioji, kad tu sėdi sero Vinstono Čerčilio krėsle. Tėvas yra pasakojęs, kad kai Franklinas Delanas Ruzveltas pasiskolino jachtą, kad ja galėtų paplaukioti Čerčilis, šis niekur kitur nesėdėdavo. Senasis Veterbajus tvirtino psichiatro padedamas šnekėjęsis su premjeru, taip pat su Ruzveltu, de Goliu, Eizenhaueriu ir dar kitais. Tačiau, kiek supratau, su Stalinu jis niekada nė žodžiu nepersimetė.

– Jam šis laivas buvo tik kaip kokia egzotiška apžvalgos aikštelė, – įsiterpė Sandi. – Galiu supras-

ti, kodėl Veterbajui mirus šeima buvo pasirengusi dovanoti jachtą labdaros aukcionui.

– Ir aš galiu suprasti. Bet, žinoma, dėl to ir kilo kalbų, kad laive vaidenasi. Tikriausiai psichiatras buvo itin geras aktorius.

Pabeldė į duris. Neryžtingai įžengė Marvinas Kleinas.

– Pone prezidente, nenorėjau trukdyti, bet skambina valstybės sekretorius.

–Tonis? – paklausė Henris. – Matyt, kažkas atsitiko, – paėmė iš Kleino rankų telefoną, paskui sušnibždėjo:

– Neišeik, Simsai. Duok man keletą tų varškės pyragaičių.

Paskubomis vieną nurijęs širdingai prakalbo į ragelį:

– Sveikas, Toni! Tikiuosi, Eigulys duoda tau darbo?

Eigulys buvo slaptosios tarnybos štabo viršininko slapyvardis.

Valstybės sekretorių Entonį Prajorą į vadovo postą paskyrė Henrio įpėdinis, prezidentas Desmondas Ogilvis. Prajoras buvo Henrio draugas nuo studijų Harvarde laikų ir kalbėdamas su juo mielai atsisakydavo oficialaus tono.

– Henri, turiu daugiau darbo nei lapė vištidėje, – pasakė jis, – bet tai suprantama. Klausyk, at-

pirkai „Kolumbiją“, todėl tikimės, kad mums pagelbėsi. Tau paskambins Migelio Aleso žmonės. Jis nori su tavim susitikti. Eigulys nori, kad su juo susitiktum.

– Aleso? Jis veikia prieš Kosta Barijos premjerę.

– Tikrai taip ir yra. Jis Majamyje, *incognito.* Tvirtina, kad prieš trisdešimt dvejus metus Andželika del Rijo organizavo savo vyro nužudymą, kad jos agentai bandė aukcione nupirkti „Kolumbiją“, tik tu užbėgai jiems už akių.

– Iš kur jis žino?

– Praeitą savaitę jam paskambino vieno vyruko, – iš tų, kurie kėlė kainas aukcione, – našlė. Matai, Eigulys mano, kad tik tu vienas galėtum užpildyti spragas Aleso pasakojime. Jei paaiškės, kad istorija ne iš piršto laužta, tai didele dalimi nulems mūsų požiūrį į artėjančius rinkimus. Nors ir praėjo trisdešimt dveji metai, savo šalyje Garsija del Rijo laikomas tiesiog šventuoju. Nepamiršk – Andželika del Rijo planuoja čia valstybinį vizitą, kad patvirtintų, jog gerbia žmogaus teises ir garantuoja laisvę disidentams. Eigulys nenori atsidurti keblioj padėty, jei kas nors įrodytų, kad ji vadovavo savo vyro nužudymui.

– Ar nori pasakyti, kad Desas mano, jog tai gali duoti mums dingstį prieš pat rinkimus neparemti premjerės del Rijo?

– Teisingai supratai. Dieve mano, Henri, tos prakeiktos mažytės valstybės gali išvesti žmogų iš proto, ar ne?

– Ne daugiau nei didelės, – priminė Henris. – Aišku, susitiksiu su Alesu. Ryt rytą, čionai, „Kolumbijoje“

– Puiku. Viską sutvarkysime.

Henris grąžino telefoną Marvinui Kleinui ir pažvelgė į Sandi.

– Brangioji, – tarė jis, – galimas daiktas, kad tu, kaip visada, buvai teisi.

– Dėl ko?

– Dėl Garsijos del Rijo mirties.

Jau seniai Kongoras Roiteris įsitikino, kad net ir stovint prieš patrankos vamzdį būtina pavalgyti. Buvo pirmadienis. Lenis trumpai pranešė, kad Britlendai ketina skristi į Vašingtoną trečiadienio rytą, nes kongreso narė Sandra O'Brajen Britlend privalo būti Kapitolijaus kalvoje ir dalyvauti galutiniuose debatuose dėl paramos Kosta Barijai. Kai Britlendų nebebus laive, visi laikinai samdomi įgulos nariai, tarp jų ir Lenis, bus atleisti. O tai reiškia, kad jiems liko maža laiko. Rytoj Lenis privalo įsigauti į kajutę A.

Tačiau kol kas Roiteris nebeturėjo daugiau ką veikti. Tik valgyti. Itin mėgo bokšto restorano ap-

linką Boka Ratono viešbutyje, todėl nusprendė ten apsilankyti. Aišku, kelios taurės martinio ir omaras pakels jo nuotaiką. Pasiekęs ranka telefoną surinko bokšto numerį ir valdingu tonu užsisakė stalelį prie lango, pro kurį matosi vidinis baseinas.

Bet atvykęs prie metrdotelio stalo didžiai pasipiktino, kad negavo savo mėgstamo stalelio. Priverstas apsispręsti, ar maištauti, ar susitaikyti su likimu, leido pasirinkti skrandžiui.

– Manau, suprasite, kodėl teko pertvarkyti vietas, sere, – pasakė metrdotelis, nervingai šyptelėjo ir nuvedė Roiterį prie stalelio, šalia kurio vienintelis vandens telkinys buvo ąsotis. – Dabar matote, kodėl reikėjo kai kuriuos stalelius palikti neužimtus, – sušnabždėjo jis, rodydamas į stiklinę sieną.

Roiteriui suvirpėjo širdis. Siurbčiodami kokteilį ir šnekėdamiesi, atskirai nuo visų sėdėjo įdegę ir šypsantys Amerikos numylėtiniai – buvęs JAV prezidentas su savo žmona, kongreso nare.

Roiteris įkišo ranką į kišenę, siekdamas portsigaro, kuriame buvo paslėptas klausymosi aparatas. Nerūpestingai numetė jį atvirą ant stalelio ir nukreipė į Britlendų pusę. Apsimesdamas, kad kasosi galvą, įsikišo į ausį mažytį imtuvą ir už savo pastangas buvo atlygintas Henrio Parkerio Britlendo IV balsu:

– Man bus įdomu rytoj susitikti su Alesu.

„Su Alesu! – mąstė Roiteris. – Su Alesu! Kuriam galui Britlendas turėtų su juo susitikti?“

Jis pridėjo ranką prie ausies, kad užgožtų nuo aplinkinių stalelių sklindantį ūžesį, tik staiga susigriebė, kad į jį kažkas kreipiasi.

– Atsiprašau, sere, čia nerūkoma! – pakėlęs akis, Roiteris pastebėjo, kaip smerkiamai susiraukė valgomojo vado kakta, ir suvokė, kad kažką praleido, kai Sandi Britlend pasakė:

– Alesas pateiks įrodymą...

– Aš nerūkau, – paprieštaravo Roiteris. Vadas reikšmingai pažvelgė į atidarytą portsigarą.

– Laikau jį atdarą tik tam, kad išbandyčiau savo valios stiprybę, – atšovė Roiteris.

– Tada, jei leisite, sere, – vadas pastūmė portsigarą taip, kad jis beveik pasislėpė tarp gėlių vazos ir duonos pintinės, kurią indų rinkėjas ką tik pastatė ant stalo.

– Dabar galite į jį žvilgčioti, bet kiti svečiai nematys ir žinos, kad šioje vietoje nerūkoma. Atminkit, galbūt ne jūs vienas čia kovojate su pagunda. Tikri kančių keliai, ar ne? Sere, ar niekada neteko malšinti nikotino alkio kramtomąja guma? Ji padeda.

– Nešdinkis iš čia, kvaily! Į tave žiūri Britlendas.

Roiteris pašoko, išgirdęs pažįstamą piktą balsą, rėžte rėžiantį ausų būgnelius.

– Jis gali tave atpažinti, tu, bukagalvi!

Roiteris apsižvalgė, jo akys nerimastingai naršė aplinkui. Kuo šiandien buvo persirengusi Andželika? Turi būti siaubingai sunerimusi, jei atvyko čionai, užuot tiesiai iš Niujorko keliavusi į Kosta Bariją. Jis aptiko vienišą valgytoją žilais plaukais – atsirėmusi viena alkūne į stalą, ji spoksojo į vyno taurę. Ten buvo ji, Vienišoji Vilma, viena iš Andželikos asmenybių. Paskui smalsus jo žvilgsnis nuklydo ties staleliu prie lango ir susidūrė su įdėmiu buvusio prezidento žvilgsniu. Jie buvo susitikę prieš trisdešimt dvejus metus. Roiteris dalyvavo lemtingoje išvykoje kaip tariamas Garsijos del Rijo asmens sargybinis ir drauge su kitais turėjo būti nubaustas mirties bausme už aplaidumą vykdant pareigas.

Ar gali Britlendas jį atpažinti po šitiek metų?

Baimindamasis, kad gali būti demaskuotas, Roiteris pašoko ir atsuko nugarą buvusiam prezidentui.

– Apsisprendžiau čia nevalgyti, – mestelėjo ir išskubėjo iš valgomojo.

Jau buvo prie lifto, kai jį pasivijo metrdotelis.

– Pamiršote savo portsigarą, sere, – pasakė jis. – Ir toliau taip sėkmingai kovokite su pagunda. Drąsos!

Vyresnysis slaptosios tarnybos agentas Džekas Kolinzas nenustygo vietoje. Jis sėdėjo prie stalelio, stovinčio toliau nuo Britlendo, ir vidinis balsas, kuris paprastai perspėdavo apie pavojų, dabar rėkte rėkė.

Kažkas vyksta. Nenuleisdamas akių dairėsi po patalpą, su valdiškos įstaigos atstovui būdingu uolumu kruopščiai apžiūrėdamas kiekvieną žmogų. Aišku, vakarieniautojų buvo daug – nemaža senyvų porelių, kai kur šeimos su mažais vaikais. Visi įdegę, pailsėję, besišypsantys. Grupė kostiumuotų vyrų kažką pasakojo vieni kitiems.

„Gal atvyko pažaisti golfo, o kompanija sumokės kaip už susitikimą verslo reikalais", – su apmaudu pagalvojo Kolinzas.

Pastebėjo, kaip vyriškis grūstuvo poza, kiekvienu kūno coliu demonstruodamas pagiežą, išėjo iš restorano ir duryse kone kaktomuša susidūrė su keturiomis gerai apsirengusiomis kokių šešiasdešimties metų moterimis. Kolinzas žiūrėjo, kaip damos nusekė paskui metrdotelį į vidų, kaip piktinosi, kai šis nuvedė jas prie galinio stalelio tarp šeimų. „Taip nebūtų buvę, jei su jomis būtų buvęs vyras", – svarstė Kolinzas.

Prie mažiausio stalelio ties langu jis pastebėjo moterį, kurios mąslus žvilgsnis klaidžiojo vandens paviršiumi. Plaukai žili, veidas raukšlių išvagotas,

paprasti saulės akiniai, sielvartinga išraiška, – atrodo, tarsi būtų neseniai netekusi artimo žmogaus.

Kolinzo žvilgsnis slydo toliau stalelių eile. Jam nepatiko kylantis virpulys. Čia kažkas ne taip. Gerokai palengvėjo, kai po valandos Britlendai atsistojo išeiti.

Eidamas pro išankstinių užsakymų stalą, Britlendas pamojo Kolinzui.

– Džekai, – pasakė, – vienas vyrukas nieko nevalgęs staiga išėjo iš restorano. Ar pastebėjai? Man pasirodė lyg pažįstamas. Pažiūrėk, gal ką nors apie jį sužinosi.

Kolinzas linktelėjo. Davė ženklą keturiems Britlendus lydintiems agentams būti šalia jų, o pats stabtelėjo prie užsakymų stalo.

Kai po valandos grįžo į „Belle Maris", buvo jau patvarkęs, kad svečias, užsiregistravęs viešbutyje Normano Belindžerio pavarde, būtų stebimas. Nieko keista, kad metrdotelio pasakojimas apie atvirą portsigarą ir pašaipi viešbučio tarnautojo pastaba dėl Belindžerio ketinimų sužaisti „kelias golfo partijas" privertė Kolinzą smarkiai suklusti. Jis susimąstė.

Vos jis įžengė į rūmus, po kelių sekundžių sucypė signalas.

– Kažką užuodei, Džekai, – pranešė iš centro. – Iš tiesų Belindžeris yra Kongoras Roiteris, vienas iš Andželikai del Rijo artimų asmenų. Jis visada po-

litikos užkulisiuose, tačiau kalbama, kad liko malonėje, nes gelbsti ją kritinėmis aplinkybėmis.

– Ką jis veikia Boka Ratone?

– Manome, kad jis žino, jog ten yra Alesas, tad nori sekti jo veiksmus. Mes primynėm jam uodegą, bet būk atsargus. Roiteris pats nesitepa rankų. Su juo gali būti kitų.

Kolinzas padėjo ragelį. Jis troško atsikratyti grėsmingos nuojautos, kad Henris Parkeris Britlendas IV geriau būtų nepirkęs „Kolumbijos“

Antradienio rytą Lenis Volesas su apgailestavimu pastebėjo, kad „Kolumbijoje“ sustiprino apsaugą.

Septintą valandą ryto jis susisiekė su Roiteriu: išgirdo, kad disidentų vadovas Migelis Alesas, siekiantis užkirsti kelią premjerės pergalei ateinančios savaitės rinkimuose, atvyks į jachtą priešpiečių ir susitiks su Britlendu.

– Privalai išknisti tuos popierius! – piktai riktelėjo jam Roiteris. – Tai asmeniškai susiję su premjere. Nesėkmės neturi būti. – Paskui jis nurodė Leniui kaip nors įsigauti į valgomąjį ir pasiklausyti, kas bus kalbama per priešpiečius.

Lenis vos ištvėrė Roiteriui nepasakęs, kad tik kvailys galėtų patikėti, jog denio jūrininkas (na, nebent būtų nematomas) galėtų įsibrauti į kambarį,

kuriame vyksta slaptas aukščiausio lygio susitikimas. Užuot tai pasakęs, pagalvojo apie mamytę, tetules ir pažadėjo padaryti viską, ką galės. Lenis pabrėžė, kad kai „Kolumbijoje“ būna Britlendas, ten būna ir vyresnysis slaptosios tarnybos agentas Džekas Kolinzas. O tas, regis, net pastebi, kas ir kada laive nusičiaudėja.

Paskutiniai Roiterio žodžiai buvo tokie:

– Turi žinoti, kad tavo motina ir jos seserys laikomos namų arešte, – esu tikras, kad tik laikinai. Daryk, kaip išmanai.

Lygiai dvyliktą valandą Lenis buvo įgulos denyje, prispaudęs prie akių žiūronus stebėjo, kaip į prieplauką įvažiavo limuzinas. Matė, kaip iš jo išlipo du vyrai ir moteris, kaip jie įsėdo į motorinę valtį: tai buvo Britlendai ir Migelis Alesas – Kosta Barijos opozicijos vadas.

Lenio galvoje šmėkštelėjo nelaukta mintis: Alesas tampa populiarus. Visur, kur tik jis pasirodo, žmonės tiesiog eina iš proto. O jeigu, sakykim, nerandu popierių? Tada galima dingti. Jei koks atsitiktinumas padės jam laimėti rinkimus, galėčiau su juo susisiekti ir papasakoti, kas man buvo nurodyta padaryti. Ir galėčiau pasakyti, kur palaidojo kūnus. Gal man atsilygintų?

Bet ne, to negali būti. Ir taip aišku. Kai bus pasibaigę rinkimai, jo mamai ir tetulėms, toms nuosta-

bioms „abėcėlinėms seserims“, bus per vėlu. Mama, vyriausioji, vardu Antonela, jaunesnioji – Bjanka ir taip toliau pagal abėcėlę iki pačios jauniausios.

Lorensas Esperansa, o dabar Lenis Volesas, braukdamas nuo akių ašaras pajuto naują pareigos jausmo antplūdį.

„Tiesos balsas“, – pagalvojo Sandi. Jis sklinda iš šio žmogaus. Jiedu su Henriu ir Migelis Alesas sėdėjo salone. Henris pasiūlė Alesui atsisėsti į Vinstono Čerčilio mėgstamą krėslą.

– Aš ne to rango, – vos šyptelėjęs pasakė Alesas, – nors galėčiau neaiškią savo šalies padėtį šiek tiek palyginti su Anglijos Antrojo pasaulinio karo metais.

Sandi žinojo, kad Alesui vos trisdešimt metų, bet rimta brandaus vyro išvaizda, tamsūs plaukai su sunkiomis žilomis sruogomis, išmintingos, nors ir liūdnos, akys sendino jį bent dešimčia metų.

Dabar palinko į priekį, atrodė įsitempęs.

– Andželika del Rijo suplanavo, kaip nužudyti tikrai didį žmogų ir įvykdė tai, – karštai pasakė jis. – Kaip žinote, sere, jos tėvas buvo Kosta Barijos kariuomenės vadas. Tėvo įsakyta ji ištekėjo už ministro pirmininko ir nė neabejoju, kad visada siekė jį pašalinti. Tada ji buvo tikra gražuolė, o ir

dabar tebėra, be to, moka patraukti. Galų gale, kaip sakoma, vyras yra vyras...

Jis apgailestaudamas gūžtelėjo.

– Ji pakeitė vyro asmens sargybinius, jų vieton paskyrė galvažudžius išdavikus, tarp jų ir savo tolimą giminaitį anglą, šiuo metu žinomą Kongoro Roiterio pavarde. Man pavyko sužinoti, kad į savo vyro, jūsų tėvo ir jūsų paties desertą, kurį pagamino jos asmeninis virėjas, Andželika įdėjo narkotikų. Tai apsvaigino Garsiją del Rijo ir šis prarado sąmonę. Roiterio vadovaujami asmens sargybiniai nutempė premjero kūną žemyn ir išmetė per bortą. Jis turėjo nugrimzti į patį dugną.

Sargybiniai laukė, kad jiems bus atlyginta. Taip ir nutiko. Kai drauge su gedinčia našle sugrįžo į Kosta Bariją, jiems buvo įvykdyta mirties bausmė už aplaidumą vykdant pareigas, – visiems, aišku, išskyrus Roiterį.

– Aš vis dar nesuprantu, kodėl ji pasirinko kaip tik tą naktį šioje jachtoje, – nusistebėjo Henris.

Sandi įdėmiai pažvelgė į savo vyrą. Jis sėdėjo tiesus kapitono krėsle, kaire ranka parėmęs smakrą, visą dėmesį sutelkęs į Alesą. Ji beveik galėjo girdėti oru sklindant šūksnius „Sveikas, vade!“

– Andželikai paskambino jos tėvas, generolas, ir pasakė, kad vyras žinąs, jog ketinama jį nužudyti pasitelkus asmens sargybą. Jis pranešė dukrai, kad

del Rijo žinąs ir apie milijonus dolerių, nutekėjusius iš jos vadovaujamų labdaros draugijų. Kad grįžęs į Kosta Bariją ketinąs ją suimti. Jai neliko iš ko rinktis. Privalėjo veikti iškart.

„Logiška", – tylomis sutiko Sandi.

– Planavo, kad valdžią perims Andželikos tėvas. Tačiau kitą savaitę generolą ištiko širdies priepuolis, tad ji pasinaudojo proga ir pati paėmė valdžią į savo rankas. Išbuvo poste vyrui skirtą laiką, o paskui, pasinaudodama žmonių meile jam, užgrobė absoliučią valdžią.

– Ar visa tai galima įrodyti? – paklausė Henris. – Juk sakėte, kad reikia įrodymų.

Alesas gūžtelėjo.

– Įrodymai voke, kurį Garsija del Rijo perdavė jums, kai buvote dvylikos metų.

– Iš kur žinote? – pasiteiravo Henris.

– Vienas asmens sargybinis bandė papirkti kalėjimo pareigūną, kad šis padėtų išvengti mirties bausmės, – atsakė Alesas. – Tam pareigūnui jis papasakojo apie nužudymą ir užsiminė, kad Roiteris prieš išmesdamas už borto del Rijo kūną norėjo rasti kažkokį voką. Tame voke buvęs del Rijo pareiškimas, kuriuo ketinęs apkaltinti savo žmoną. Jai buvo pavykę į jį žvilgtelėti, tačiau prieš vakarienę nesuspėjusi ištraukti voko iš vyro švarko kišenės.

– Kodėl anksčiau niekas apie tai nežinojo? – paklausė Sandi.

Alesą, regis, nustebino šitoks klausimas.

– Kalėjimo pareigūnas būtų pasirašęs sau mirties nuosprendį, jei būtų prisipažinęs, kad žino, jog ministras pirmininkas buvo nužudytas, – atsakė. – Bet kai paseno ir, kaip kartais nutinka seniams, ėmė daugiau gerti, prašneko. Beje, per daug šnekėjo. Paskui dingo.

– Ir tik dabar, po šitiek metų, mįslė pagaliau įminta, – susimąstė Henris.

– Ne, sere, – pataisė jį Alesas, – mįslė dar neįminta, kol nerasti tie popieriai. Jei jie išvis dar tebėra. Bet kol kas meldžiu, kad judu abu palaikytumėt mano kandidatūrą. O jūsų, ponia Britlend, prašau nebalsuoti už paramą mano šaliai, kol Andželika del Rijo tebėra valdžioje. Parama jai reiškia paramą priespaudai.

Sandi pajuto, kad neatlaiko įdėmaus žvilgsnio. Baimindamasi, kad jos akyse gali įžvelgti neryžtingumą, nusigręžė į šalį.

– O jus, sere, – pasakė Alesas Henriui, – meldžiu įtikinti Jungtinių Valstijų vadovybę atsisakyti ketinimų pagerbti Andželiką del Rijo per valstybinius pietus. Jūsų tautos atstovai neturi padėti tironei įsitvirtinti valdžioje.

Lenis žinojo, kad neturi vilčių patekti į viršutinį denį, kol ten vyksta susitikimas. Tačiau išgirdo, kad po priešpiečių Britlendai grįžta į „Belle Maris“, o rytoj anksti rytą išvyksta į Vašingtoną. Tai reiškė, kad visur esanti slaptoji tarnyba saugos vilą, o ne jachtą.

Pagal tvarkaraštį Lenis turėjo baigti budėti penktą valandą vakaro. Jis suvokė, kad pasirodytų keista, jei iškart neišliptų į krantą. Šveičiant grindis denyje jam toptelėjo viena mintis: juk niekas nelauks, kad žmogus, apsinuodijęs maistu, paliktų savąjį gultą.

Po valandos Lenis prisistatė laivo ūkvedžiui. Atrodė, kad jo veidas šlapias nuo prakaito, akių vokai pusiau nuleisti, eisena netvirta.

– Kažką suvalgiau, – suaimanavo susigriebęs už pilvo.

Po dešimties minučių jis jau buvo savo kajutėje įgulos denyje ir išsitiesęs ant gulto kaupė drąsą, kaip čia išslinkus į kajutę A. Bet turėjo palūkėti, kol sutems, kad nakties priedangoje būtų saugiau.

„Artėdami įvykiai meta šešėlius“, – tą vakarą pamanė Henris, gurkšnodamas kavą.

Jiedu su Sandi vakarieniavo gėlėse skendinčioje „Belle Maris“ terasoje. Ilgos plonos žvakės siuntė

švelnią virpančią šviesą pilnačiai. Mėnulio nušviesta „Kolumbija“ atrodė baugiai didinga.

– Brangusis, tu toks tylus, – tarstelėjo Sandi ir linktelėjo Simsui, kad pripiltų antrą dvigubos kavos puodelį.

– Net ir tu nemiegosi išgėrusi šitiek kavos, – švelniai perspėjo Henris.

– Tu mane pažįsti. Galėčiau ir ant tvoros užmigti! Tai vis mano švari sąžinė, – ji siurbtelėjo gurkšnelį ir sučepsėjo. – Kaip seniau sakydavo: žmogau, tai vis ta kava.

Jos veidas surimtėjo.

– Henri, tavęs dar neklausiau, bet paklausiu dabar. Tu tiki Aleso pasakojimu, ar ne?

– Taip, tikiu, ir dėl keleto priežasčių. Aną vakarą restorane gerai įsižiūrėjau į tą vyrą. Jis pasirodė pažįstamas. Ir neklydau. Buvau jį anksčiau matęs. Tai Andželikos del Rijo dešinioji ranka. Tą naktį prieš trisdešimt dvejus metus jis buvo „Kolumbijoje“. Stovėjo netoli premjero ir manęs, kai šis perdavė voką. Tad logiška, kad neradęs jo pas del Rijo įtarė, kad voką turiu aš. Jei žino, jog Alesas atskleidė tiesą, dangų ir žemę apvers, kad tik rastų tą voką. Jei galėčiau išardyti jachtą colis po colio, būčiau suradęs. Bet trisdešimt dvejus metus ji priklausė ne mums. Kas žino, gal kokia tarnaitė rado kur užkištą ir išmetė!

– Ar pasiūlysi Desui atšaukti valstybinį ponios del Rijo vizitą? – paklausė Sandi.

– Valstybiniai vizitai taip lengvai neatšaukiami, brangioji, tai daroma tik dėl rimtų priežasčių. Jei kitą antradienį ponia del Rijo laimės rinkimus ir pasirašys susitarimą dėl žmogaus teisių, jos nugalėto priešininko pasakojimai bus atmesti. Be įrodymų jais tiesiog nepatikės. O kol kas Aleso galimybės ją nugalėti lygios nuliui.

Sandi pažvelgė į tolį, į „Kolumbiją“

– Žinai ką, Henri? Norėčiau praleisti jachtoje dar vieną naktį. Man patinka tenai miegoti. Ar neprieštarauji?

Henris nusišypsojo.

– Tarkim, kad esu įtrauktas į planą. Manau, man pačiam būtų malonu pasisūpuoti ant vandenyno bangų, mano meile. Aišku, eime! Kas žino, gal „Kolumbija“ mums atskleis savo paslaptis. Ar tai ne dingstis pralinksmėti?

* *

Devintą valandą, prieš eidamas ieškoti dingusių popierių, Lenis taip sutaisė patalynę ant savo gulto, kad atrodytų, jog ten kažkas miega.

Aplink „Kolumbiją“ plaukiojo daugybė katerių; jis patenkintas pagalvojo: visi mano, kad jachtoje nieko nėra, o jis joje!

Dabar, kai stojo metas vykdyti užduotį, nervai įsitempė. Sunkiausia buvo patekti į kajutę A. Kai bus viduje, pasijus kaip namie. Niekam šiąnakt nėra jokio reikalo netgi žvilgtelėti į tą kajutę.

Sunkiausia bus be triukšmo prapjauti storą ąžuolinę sieną. Roiteris sakė, kad vokas ir dienoraščio lapai įmesti į seifui paruoštą skylę, tad negalėjo įkristi po grindimis, jis ras juos sienos plyšyje.

„Taigi, teks pradėti nuo apačios", – svarstė jis. Bus lengviau siekti aukštyn nei žemyn, jei popieriai būtų įstrigę.

Apsiginklavęs pjūklu, nedideliu kūjeliu ir grąžtu išsėlino iš tiekimo skyriaus ir atsargiai išslinko iš įgulos patalpų.

Du pirmieji deniai buvo tušti. Tikriausiai sargybiniai buvo prieplaukoje arba valtyse. Viršutiniame denyje vos nesusidūrė su slaptosios tarnybos atstovu, stovinčiu poste prie laiptų, vedančių į asmeninius Britlendų kambarius.

Be reikalo eikvoja darbo jėgą, kai Britlendai nakvoja viloje. Bet tas susidūrimas, kurio vos per plauką išvengė, kėlė nerimą. „Jie viloje, bet ar tikrai?" – suko galvą.

Po trijų siaubo minučių įsėlino į kajutę A. Nedrįso uždegti šviesos, bet, laimė, naktis buvo šviesi, pilnatis nutvieskė visus kampus. Kajutė buvo dvidešimt kartų didesnė negu jo. Čia stovėjo dvigulė

lova su atrama, sienoje įtaisytas rašomasis stalas, tualetiniai staleliai, sofa ir kėdės, – visa, kas užtikrina keleiviui patogumą net ir audringoje jūroje.

Spinta buvo gili. Patekęs į vidų, Lenis užvėrė duris: tik tada pajuto galįs ramiai įžiebti žibintuvėlį. Štai kur jis, seifas, prie užpakalinės sienos! Apskritas it borto anga, durys nudažytos ramia jūros spalva, senoviškas, į kompasą panašus užraktas. Šiam seifui dabar reikėjo skirti visą dėmesį.

Lenis perbraukė jį pirštais, pagalvojo, kad joks čia paslėptas brangakmenis nė pusės kainos nevertas, kiek verti po juo gulintys popieriai.

Atsisėdęs ant grindų pabeldė sieną, kad nustatytų jos storį. „Stora, – tarė sau, – po velnių, kokia stora! Teko nukirsti daugybę medžių, kad pastatytų šį laivą", – pamanė, iš anksto numatydamas, jog nakties darbas bus ilgas. Žinoma, jei turėtų didelį kirvį ir elektrinį pjūklą, – ir norėtų pakelti ant kojų visus sargybinius ir įgulos vyrus, – greit su tuo susidorotų. Bet taip negalima.

Kas penkiolika minučių turėjo sustoti ir pailsėti. Kone po dviejų valandų triūso jam pasirodė, kad išgirdo neaiškų spragtelėjimą. Užgesino žibintą ir vos pravėrė duris. Iš siaubo išsprogino akis.

Tyliame kambaryje nugara į jį kongreso narė Sandra O'Brajen Britlend atvertė antklodes. Vienintelė lempa ant rašomojo stalo apšvietė liekną

naktinių marškinių gaubiamą kūną. Kol pats savo akimis netikėdamas Lenis žiūrėjo į ją, Sandi atsigulė į lovą ir užgesino šviesą.

* * *

„Kaip visada, Henris teisus, – atsiduso Sandi ir pabandė nusiraminti. Vyras kietai miegojo kambaryje viršutiniame denyje. – Per daug kavos". Smegenys virte virė. Bet ne vien kava buvo kalta. Kažkokia Henrio užuomina apie naktį, kurią prieš trisdešimt dvejus metus praleido toje pačioje kajutėje, įkyriai sukosi jos pasąmonėje. Kas gi tai?

„Jei tik surastų tuos popierius", – mąstė ji. Jei Alesas neklysta, ta moteris nužudė savo vyrą ir galėjo pavogti įrodymus iš šio kambario.

Aišku, negalėjo būti nė kalbos apie miegą. Paprastai Henris dar skaitydavo keletą valandų, kai ji užmigdavo, bet šiąnakt miegas jį pakirto, vos prisilietusį prie pagalvės.

Tai buvo toks retas dalykas, kad ji nusprendė verčiau išsėlinti pirštų galiukais į svetainę, o ne vartytis šalia ir bijoti jį pažadinti. Bet paskui jai šovė į galvą mintis nusileisti į šią kajutę. Galų gale, juk čia ir įvyko vagystė.

Henris pasakė jai kažką svarbaus apie tai, kas nutiko šiame kambaryje tą naktį, kai dingo del Rijo.

Bet kas gi? Turbūt kažkas visai nereikšminga, jei niekas neatkreipė dėmesio.

Ji samprotavo taip: jei nueis į tą pačią kajutę, gal iškils į paviršių kokių pražiopsotų dalykų? Išeidama ji pakeverzojo Henriui raštelį ir padėjo ant pagalvės. „Jis per daug manim rūpinasi, – pamanė užgniauždama instinktyvų norą apkamšyti antklode jo kaklą. – Tik pažadinsiu. Ir gal tada nenorės, kad ten eičiau“

Slaptosios tarnybos agentas Artas, budintis laiptų apačioje, ją išvydęs nustebo, tačiau linktelėjo, kai pasisakė, kur būsianti.

„Tikiuosi, jis nemano, kad mudu su Henriu susibarėm, – toptelėjo jai; mintis, kad galėtų susibarti, ją pralinksmino. – Kartais mudu tik ginčijamės kai kuriais klausimais, ir tiek. Protingos diskusijos, – samprotavo ji. – Bet, aišku, ne barniai“

Nusprendusi, kad nebeužmigs, Sandi ištiesė ranką ir vėl įžiebė lempą. Atsisėdusi nusibraukė plaukus nuo veido, sustūmė pagalves. Simsas pasakė, kad laive pakeitė baldus. Vaizdavosi Henrį sėdint prie stalo, visa smulkiai aprašant dienoraštyje, nors, kaip pats pasakojo, buvo toks pavargęs, kad vos ištvėrė neužsimerkęs.

„Įdomu, ar būdamas labai pavargęs pajėgi sąmoningai protauti, o gal rašai lyg apsvaigęs? – svarstė

Sandi. – O ne, – atsiduso, – iš to nieko nebus. Verčiau pasistengsiu užmigti"

Ji vėl užgesino šviesą. Buvo taip tylu!

„Henris pasakojo, kad iš anos nakties likę ne tiek prisiminimai, kiek įspūdžiai. Kad kažkas buvęs kambaryje, kad stovėjęs prie jo. Bet argi galėjo ten dar kas nors būti? Ką dar jis man pasakė, ko negaliu prisiminti? Kodėl man visa tai kelia šiurpą?"

Laivui ėmus greičiau suptis tylą trikdė negarsus girgždesys. Paskui dar kažkas sugirgždėjo, šįkart kažkur arčiau. Sandi instinktyviai pasuko galvą į spintą.

Išgirdo garsą: lyg kažkas slystų grindimis. Regis, jis sklido iš spintos. Lyg kažkas būtų joje. Dėl to neabejojo.

Atsargiai slystelėjo ranka per naktinį stalelį, ieškodama mygtuko ir ketindama šauktis pagalbos, bet tuo metu atsivėrė koridoriaus durys, užsidegė šviesa, ji išvydo susirūpinusias savo vyro akis.

„Kad ir kas būtų toje spintoje, manęs aiškiai nelaukė, – pagalvojo ji. – Jis kažko ieško"

– Sandi! – sušuko Henris. – Kas tau užėjo, kad..?

– O, mielasis, – nutraukė garsiau nei paprastai. – Turbūt reikės grįžti. Ir čia taip pat, regis, negaliu užmigti.

– Perspėjau tave dėl kavos, – priminė Henris.

– Žinau, brangusis, tu visada teisus. Todėl tave ir išrinko prezidentu.

Sandi šoko iš lovos, čiupo savo apdarą, kone nustūmė Henrį nuo durų ir ryžtingai jas užtrenkė. Koridoriuje vos vyras ėmė klausinėti, kas čia, po galais, dedasi, užspaudė delnu jam burną.

– Susekiau tą žmogų, – karštai sušnibždėjo. – Jis ten, spintoje. Supratau kaip tik tau įeinant. Galvą guldau, kad ieško aną naktį dingusių popierių ir žino, jog jie turi būti kažkur spintoje. Tegu suranda juos mums.

Po valandos Lenis dar tebedildė vis platėjančią skylę užpakalinėje kajutės A spintos sienoje. „Roiteris tikriausiai susapnavo“, – pagalvojo jis. Lenį vis labiau slėgė neviltis, ji virto kone siaubu. Tų popierių ten nėra. Tiesiog nėra!

„Mama! Mano tetulės! Tija Bjanka, Tija Dezdemona, Tija Džordžina, Tija Eudženija, Tija Florina, Tija Helena, Tija Jona, Tija Končeta...“

Lenio skruostais ritosi nevilties ašaros. Popierių čia nėra, ir kaltė kris ant jo. Reikia sugalvoti būdą, kaip visiems, o kartu ir jam pačiam, išnešti sveiką kailį, bet kol kas turi grįžti į savo gultą. Nežinia, ar vėl kas nors neįeis į kajutę.

Jis išlindo iš spintos, atsargiai uždarė duris; paskui nutipeno pirštų galiukais per kambarį iki lauko durų ir tylomis jas užvėrė. Ir sustingo.

Žvelgė į plienines vyresniojo slaptosios tarnybos agento Džeko Kolinzo akis.

– Parodyk, kur užkastas lobis, – paliepė Kolinzas, o kiti agentai sugriebė Lenį už rankų.

Kolinzas primygtinai prašė, kad Henris su Sandi stovėtų koridoriaus gale, atskirti keturių žaliūkų agentų. Kai Kolinzas davė ženklą, vienas tarė Britlendui:

– Jei norite, sere... – ir pasitraukė į šalį.

Kolinzas įstūmė Lenį atgal į kajutę.

– Tikriausiai jis kažko ieškojo, sere, – pasakė rodydamas į išardytą užpakalinę spintos sieną. – Jis vienas iš denio komandos. Apgailėtina apsaugos klaida.

– Dėl to nesirūpinkit, – nutraukė Henris. – Ar rado dingusius popierius?

– Jis neturi popierių, sere.

Lenis žinojo: vienintelė viltis – pradėti derybas, ir kuo greičiau.

– Viską jums pasakysiu, – ėmė maldauti, – bet jei tai padarysiu, ar galėsite jiems sukliudyti, kad nenuskriaustų mano mamos ir tetulių?

– Pasistengsime, – pažadėjo Henris. – Sakyk!

– Pone prezidente, jūsų chalatas, – tarpduryje išdygo Simsas.

„Tas vyras net su naktiniais marškiniais atrodo orus“, – įvertino Sandi. Ant naktinių marškinių

Simsas vilkėjo vizitinį švarką, buvo apsimovęs juodas šilkines kojines ir apsiavęs juodais pusbačiais.

– Minutėlę, Simsai, – Henris stovėjo akis į akį su Leniu. – Kartoju: sakyk!

–... taigi Roiteris žino, kad plukdote laivą atnaujinti. Jis žino, kad jei jūs būtumėt radę voką ir anos nakties dienoraščio puslapius, Andželikai del Rijo būtų kriukis. Žmonės ją nulinčiuotų. Jis pasakė, kad popieriai už spintos sienos po seifu, bet klysta. Tie popieriai išgaravo. Jų tiesiog nėra ten.

Sandi matė, kaip vyro veide atsispindi slogus jos pačios nusivylimas.

– Jūsų chalatas, sere, – ragino Simsas. – Mirtinai persišaldysite. – Jis staiga krūptelėjo. – O Dieve! *Déjà vu!** Tai primena aną naktį prieš trisdešimt dvejus metus. Kai dingo premjeras, atnešiau jums chalatą ir palydėjau jus į tėvo kambarius...

– Luktelėk minutėlę! – sušuko Sandi. – Ką pasakei?

– Pasakiau, kad atnešiau ponaičiui Henriui, – taip jį vadindavau, – chalatą ir paskui...

– Tai ir turiu galvoje, – patvirtino Sandi. – Atnešei jam chalatą. Kodėl jo nebuvo toje kajutėje?

*Jau matyta (*pranc.*).

Simso veidas aptemo, paskui pragiedrėjo.

– Žinoma. Žinoma! Va, kaip šitai nutiko! Aš pats atnešiau jums pieno su sausainiais, sere, ir patikrinau, ar nieko netrūksta. Išgirdau, kad bjauriai laša kajutės A išvietėje, ir nutariau jus įkurdinti kajutėje B. – Simsas suraukė kaktą ir susimąstė. – Taip, aiškiai prisimenu: nunešiau į kajutę B jūsų pižamą, atverčiau gultą. Pernešiau pieną ir sausainius. Žinojau, kad norėsit rašyti, tad ant rašomojo stalo padėjau jūsų dienoraštį ir plunksnakotį.

– Žinoma! – sušuko Henris. – Durys buvo atvertos, tu viduje, o aš buvau toks apkvaitęs, kad net nepastebėjau, jog einu į kajutę B.

Sandi pasisuko į Džeką Kolinzą:

– Prakirskime gretimos kajutės spintos sieną.

Po ketvirčio valandos buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas pakėlė žvilgsnį nuo pageltusių popierių. Ką tik buvo juos perskaitęs.

– Čia viskas, – pasakė susijaudinęs. – Džekai, man reikia paskambinti specialiąja linija. Turiu tuoj pat pasikalbėti su prezidentu Ogilviu.

Po trijų minučių Henris jau šnekėjosi su savo įpėdiniu Ovaliajame kabinete ir perskaitė jam paskutinius Garsijos del Rijo parašytus žodžius:

„Sunkia širdimi įsakau suimti savo žmoną Andželiką del Rijo ir jos tėvą generalisimą Chosė Imperatą, kaltinamus išdavyste ir dideliu grobstymu. Sužinojau, kad kitą antradienį bus kėsinamasi mane nužudyti. Informatorius tiksliai nežino, ar tai įvyks tada, kai važiuosiu iš rūmų kreiptis į mūsų kongresą, ar vėliau, per privačius pietus, kuriuos surengsiu savo partijos vadovams. Galbūt naujasis žmonos parinktas virėjas ketins mus visus nunuodyti. Nė kiek neabejoju, kad mano žmona ir jos tėvas neteisingai apkaltino ilgamečius gerus ir dorus sargybinius, norėdami užsitikrinti, kad manęs niekas negins. Jie pakeitė šiuos vyrus savo statytiniais, jiems vadovauja žmogus, kuris, kaip pavyko sužinoti, yra Anglijoje užaugęs tolimas Andželikos giminaitis Kongoras Roiteris.

Atskirai kaltinu savo žmoną didele vagyste. Ji pavogė milijonus dolerių iš savo vadovaujamų labdaros draugijų, pinigus, kurie buvo skirti mūsų krašto vargšams. Pagrįsdamas šį kaltinimą pateikiu jos sąskaitų Šveicarijos banke numerius."

– Štai kaip yra, Desai, – baigė Henris. – Mano dienoraštyje užrašyta, kad kai tėvas vakarieniaujant atsistojo sakyti kalbos, Garsija Del Rijo vogčia pakeitė savo lėkštę žmonos lėkšte. Spėju, kad net jei

ir nesitikėjo tą naktį būti nunuodytas, vis tiek nuolat saugojosi. Radau pastabą apie kremą, kurį buvo sutaisęs ponios virėjas, – ji primygtinai reikalavo, kad šis žmogus ją lydėtų, – tas kremas šiek tiek atsidavė vaistais. Manau, mums visiems uždavė migdomųjų, kad būtų tikri, jog niekas nepajėgs ateiti į pagalbą del Rijo. Pastebėjau, kad ji net nepalietė savo deserto. Bet primygtinai prašomas jos vyras turėjo paragauti. – Henris nutilo ir atsiduso.

– Aišku, kad buvo pakirstas, nors ir labai mažai to kremo suvalgė... O dabar, mielas drauge, puota tavo rūmuose!

Jis atidavė telefoną Džekui Kolinzui ir pasisuko į Sandi:

– Baigta, brangioji.

– Tai tiesiog nuostabu, argi ne? – su jauduliu paklausė Sandi, kai po savaitės jiedu žiūrėjo, kaip naujasis premjeras Migelis Alesas moja džiūgaujančiai Kosta Barijos gyventojų miniai.

– Jis bus puikus vadovas, – sutiko Henris. – Ir įtvirtins Garsijos del Rijo puoselėtas svajones – žmogaus teises, demokratinę vyriausybę, sveiką ekonomiką, sudarys sąlygas mokytis.

Jiedu sėdėjo Dramdou bibliotekoje ir žiūrėjo specialią rinkimų laidą po vienuoliktos valandos naujienų.

Sandi palietė Henriui ranką:

– Ar dabar supratai, kad nebūtum galėjęs nieko pakeisti, net jei tą naktį būtum lydėjęs del Rijo į denį?

– Taip, supratau, – pritarė Henris. – Tik džiaugiuosi, kad paskutinę minutę kažkas paakino jį įkišti tą voką man į kišenę. Antraip nebūtume nieko žinoję.

– Dabar Andželika ir jos giminaitis bent jau užmokės už savo nusikaltimus, – pasakė Sandi. – Nemanau, kad tai poniutei bus linksma kalėti iki gyvos galvos.

– Tikrai ne! – Henris nusišypsojo. – Gal paplaukiokime kokį kartelį „Kolumbija“, kol prasidės remontas?

– Man tai patiktų, – sutiko Sandi.

– Tik šįsyk pasistenk miegoti kajutėje drauge su manim. Nenoriu tavęs ieškoti vidurnaktį.

– Pažadu, kad pasiliksiu. Bet niekada nežinai, ką tos jachtos spintoje gali rasti, argi ne taip? – šypsodamasi paklausė Sandi.

LINKSMŲ KALĖDŲ – *JOYEUX NOËL*

Krauk daugiau malkų! – pučia žvarbus vėjas;
Bet tegu švilpia, kiek nori,
Kalėdas švęsime linksmai.

Sandra O'Brajen Britlend pakėlė akis į savo vyrą. Jis deklamavo eiles, stovėdamas jos jaukaus kabineto tarpduryje.

Sandi meiliai nusišypsojo. Net su megztiniu aukštu kaklu, džinsais ir padėvėtais aulinukais Henris Parkeris Britlendas IV atrodė didingai. Žilos sruogos jo kaštoniniuose plaukuose ir mąslios raukšlės kaktoje buvo kone vieninteliai ženklai, kad Henris netrukus švęs keturiasdešimt penktąjį gimtadienį.

– Taigi, cituojame Tenisoną, – tarė ji, pasikeldama nuo sofos, kur susirangiusi skaitė, regis, nesibaigiančią šūsnį popierių ir dar nepriimtų įstatymų. – Kiek suprantu, „Daugiakovės nugalėtojas" kažką sumanė.

– Ne Tenisonas, mano meile, o seras Valteris Skotas, ir žinok: padžiausiu tave už nykščių, jei vėl mane pavadinsi „Daugiakovės nugalėtoju".

– Betgi žurnalas „People“ jau penkti metai iš eilės išrenka tave. Tai tikras rekordas. Netrukus turės įsteigti „Amžino nugalėtojo“ premiją ir pašalinti tave iš nuolat svarstomų kandidatų.

Išvydusi tariamai grėsmingą išraišką Henrio veide, Sandi skubiai pratarė:

– Na, jau gerai, gerai. Aš tik juokauju.

– Štai pjūklas, pone prezidente! – Tarpdury pasirodė liokajus Simsas, nešinas žvilgančiu nauju pjūklu. Laikė jį priešais Henrį taip pagarbiai, tarsi siūlytų karūnos brangakmenius.

– Dėl Dievo, ką visa tai reiškia?! – sušuko Sandi.

– Ką, brangioji? – paklausė Henris, įdėmiai žiūrinėdamas pjūklą. – Puikus daikčiukas, Simsai! Manau, kad tiks tokiam reikalui.

– Ar ketinate mane perpus perpjauti? – pasiteiravo Sandi.

– Orsonas Velsas su Rita Heivort tą sceną suvaidino gana sėkmingai. Ne, mano meile, eisim į mišką. Šįryt aptikau nuostabią eglutę. Labai tiktų mums per Kalėdas. Ji šiaurinėje sodybos pusėje, ten, už ežero.

– Negi pats ją nupjausi? – paprieštaravo Sandi. – Henri, tu pernelyg rimtai žiūri į tą „daugiakovę“

Henris kilstelėjo ranką.

– Jokių diskusijų. Prieš keletą savaičių sakei, kad vienas iš maloniausių tavo prisiminimų – tai, kaip

judu su tėvu eidavot pirkti Kalėdų eglutės, kaip padėdavai ją parsinešti ir paskui puošdavai. Šiemet mudu pradėsim savo tradiciją.

Sandi užsikišo už ausies išsipešusią šviesių plaukų sruogą.

– Tu rimtai šneki?

– Visiškai rimtai! Klamposim per sniegą į savo miškus. Aš nupjausiu eglutę, o paskui partempsime ją namo.

Džiaugdamasis šitokiu sumanymu Henris tiesiog švytėjo.

– Rytoj Kūčios. Jei šiandien parsinešim ir pastatysim eglutę, šį vakarą galim pradėti ją puošti, o rytoj baigsim. Simsas atneš iš sandėlio dėžes, tad galėsi pasirinkti kokius tik nori papuošalus.

– Turim visą rinkinį, ponia, – įsiterpė Simsas. Pernai, kaip visada, buvo atvykę Leningo dekoratoriai ir viską išpuošė melsvai ir sidabro spalva. Gan gražu. Užpernai buvo baltos Kalėdos. O, taip, visi gėrėjosi!

– Tikriausiai Leningą ištiks širdies smūgis, kad jo šiemet nepakvietei, – pasišaipė Sandi, padėjo dokumentus, bloknotą ir atsistojo. Prisiartinusi prie Henrio, apkabino jį per liemenį.

– Matau tave kiaurai. Viskas dėl manęs?

Jis suėmė delnais jos veidą.

– Šias kelias savaites tau buvo sunku. Manau, mudu surengsim kaip tik tokias Kalėdas, kokių tau

reikia. Visi tarnai, išskyrus Simsą, išvykę, slaptosios tarnybos vyrukai – namuose su savo šeimomis. Būsim tik mudu ir Simsas.

Sandi nurijo gerklėje stringantį kamuolį. Prieš kelias savaites jos motiną užklupo netikėta liga. Dabar ji sveiko Britlendų dvare Bahamuose slaugoma tėvo. Bet kurį laiką padėtis buvo grėsminga, baimė, kad gali netekti motinos, iki širdies gelmių sukrėtė Sandi.

– Jei ponia neprieštaraus, kad aš lieku... – pradėjo Simsas klausiamu tonu. Jo balsas buvo kaip visada orus, o manieros kaip visada įspūdingos.

– Simsai, tai tavo namai jau daugiau nei trisdešimt metų, – atsakė Sandi. – Mes tikrai norim, kad pasiliktum.

Ji parodė į pjūklą:

– Maniau, kad medkirčiai dirba kirviais.

– Kirvį teks nešti tau, – pasakė Henris. – Lauke šalta. Apsivilk slidinėjimo aprangą.

Žakas atsargiai iškišo galvą iš už šimtamečio ąžuolo ir stebėjo, kaip aukštas vyras kerta medį. Ponia juokėsi ir, regis, bandė padėti, o kitas vyras, kažkuo panašus į senelį, tik stovėjo šalia.

Žakas nenorėjo, kad jį pamatytų. Nes gali jį vėl atiduoti Lili, o toji kėlė jam baimę. Iš tikrųjų išsi-

gando jos, vos tik ši atvyko jo prižiūrėti, kai *maman* su Ričardu išvažiavo į kelionę.

Maman ir Ričardas susituokė praeitą savaitę. Žakui be galo patiko naujasis tėtė, bet Lili jam papasakojo, kad *maman* ir Ričardas jai paskambinę ir pranešę jo nebenorį, tad turinti jį išsivežti. Tada jie sėdo į Lili automobilį ir labai ilgai važiavo. Žakas prisimena, kaip pabudo, išgirdęs triukšmą, kaip automobilis apsisuko ir nuvažiavo nuo kelio. Pamatęs praviras duris movė šalin.

Kodėl *maman* neatidavė jo seneliui, jei jo daugiau nebenori? Senelis šiandien ankstų rytą išvyko atgal į Paryžių. Išeidamas senelis pasakė Žakui, kad jam būsią gera gyventi šioje gražioje vietoje, vardu Darienas, kur buvo nauji Ričardo namai. Senelis pažadėjo, kad kitą vasarą Žakas galėsiąs praleisti su juo visą mėnesį kaime Provanse, o kol kas jiedu dažnai siųsią vienas kitam elektronines žinutes.

Nors netrukus jam sukaks šešeri metai, o *maman* jį vadino „mažuoju vyruku", Žakui buvo per sunku viską suprasti. Jis žinojo tik tiek, kad *maman* su Ričardu jo nenori, o jis pats nenori būti su Lili. Jei tik galėtų pasišnekėti su seneliu, gal tada jis atvažiuotų ir jį pasiimtų? O jei senelis lieptų pasilikti su Lili?

„Geriau su niekuo nesišnekėti", – pamanė Žakas.

Su trenksmu nuvirto medis. Aukštasis vyriškis, ponia, vyras, panašus į senelį, labai apsidžiaugė, paskui visi kartu stvėrė medį ir nusitempė.

Žakas tylomis nusekė paskui juos.

– Pati nuostabiausia eglutė, sere, – pagyrė Simsas, – tik galėtų būti šiek tiek tankesnė.

– Jos šakos nukarusios, todėl ir neatrodo tanki, – nepritarė Sandi.

Sukryžiavusi kojas, ji sėdėjo ant grindų bibliotekoje, žiūrinėdama dailiai supakuotas dėžes su Kalėdų papuošalais.

– Tačiau turėdama galvoj tai, kiek jėgų judu išeikvojot, kol įstatėt ją į stovą, patarčiau nebesirūpinti. Ji bus nuostabi.

– Ir aš taip manau, – atsakė Henris. – Kokią spalvą renkiesi?

– Jokios, – atsiliepė Sandi. – Visų po truputį. Kad namai pajustų tikrai mylinčias rankas. Įvairiaspalvės lemputės. Blizgučiai. O gal turėtum kokių apdaužytų papuošalų iš vaikystės laikų?

– Turiu geresnį dalyką – tavo apdaužytus papuošalus, – tarė Henris. – Kai tavo šeima rengėsi kraustytis į Nasau, tėtis man juos atidavė.

– Atnešiu tą dėžę, sere! – pasisiūlė Simsas. – Galbūt jūs su ponia norėtumėt pasimėgauti taure šampano, kol puošiat eglutę?

— Man tai būtų puiku, – tarė Henris, trindamas pūslėtus delnus. – Juk norėtum taurės putojančio, ar ne, brangioji?

Sandi neatsakė. Ji žvelgė į vieną tašką kažkur už eglutės.

– Henri, – tylomis pratarė, – tik nesakyk, kad išsikrausčiau iš proto, bet vieną mirksnį šmėkštelėjo, lyg prie lango būtų prigludęs vaiko veidukas.

Sukdamas iš Merito bulvaro Konektikute į Darieno kelią, Ričardas Deltonas paskubomis žvilgtelėjo į savo žmoną. Buvo vedęs ją prieš septynias dienas. Sklandžia prancūzų kalba pratarė:

– Esu skolingas tau tikrą medaus mėnesį, Žizele.

Žizelė Diubua Delton palietė jo ranką ir atsakė angliškai, – jos kalboje buvo žymu prancūziškas akcentas.

– Atmink, Ričardai, nuo šiol su manim privalai kalbėti tik angliškai. Ir nesirūpink. Tikru medaus mėnesiu pasidžiaugsim vėliau. Žinai, nenorėčiau palikti Žako vieno su ta keista aukle ilgiau nei kelias valandas. Jis toks baikštus.

– Ji laisvai kalba prancūziškai, brangioji, o tai svarbiausia. Agentūros atsiliepimai apie ją buvo labai palankūs.

– Mat kaip? – Žizelės balse skambėjo susirūpinimas. – Visa įvyko taip staiga, ar ne?

„Išties staiga“, – pritarė Deltonas. Jiedu su Žizele ketino susituokti gegužę. Bet kai jam pasiūlė „All-Flav“, pasaulinės gaiviųjų gėrimų kompanijos, prezidento vietą, datą paankstino. Prieš tai jis buvo pagrindinės šios kompanijos varžovės „Coll-ette“ Prancūzijos skyriaus direktorius. Jiedu abu sutiko, kad niekas, būdamas tik trisdešimt ketverių metų, neatmeta šitokios tarnybos, ypač jei prie atlyginimo pridurimos nemenkos premijos. Praeitą savaitę jiedu su Žizele susituokė, o po kelių dienų atvyko į namą, kurį kompanija jiems išnuomojo Dariene.

Penktadienio vakarą netikėtai prisistatė namų šeimininkė Lili, nors buvo sakyta, kad ji pradėsianti dirbti tik po Kalėdų. Tad šeštadienio rytą Žizelės tėvas Luji pasiūlė jiems praleisti savaitgalį dviese Niujorke. „Pabūsiu su Žaku iki pirmadienio vidurdienio. Paskui, aišku, Lili galės keletą valandų juo pasirūpinti, o judu grįšite pirmadienio pavakare po pusryčių kompanijoje“, – pasakė jis.

Bet šventiniai pusryčiai kompanijoje užtruko ilgiau, nei tikėtasi, tad dabar jiems artėjant prie namų Dariene Ričardas juto augantį Žizelės nerimą.

Galėjo ją suprasti. Dvidešimt ketverių metų liko našlė su kūdikiu, paskui pradėjo dirbti „Coll-

ette" reklamos skyriuje; kaip tik ten jiedu prieš metus susitiko.

Ją merginti buvo nelengva. Žizelė taip atkakliai saugojo Žaką, taip baiminosi, kad patėvis – nesvarbu koks – jam nebus geras.

Jie tikėjosi visąlaik gyvensią Paryžiuje. O paskui, vos per kelias savaites, ji buvo priversta ir keisti vedybų laiką, ir persikraustyti. Tačiau Ričardas žinojo, kad didžiausias Žizelės rūpestis buvo tas, jog ši permaina – naujas tėvas, nauji namai – Žakui buvo per staigi. Be to, vaikas tik pradėjo mokytis kalbėti angliškai.

– Namai, mieli nauji namučiai, – sukdamas automobilį į savo keliuką linksmai ištarė Ričardas.

Dar nesustojus mašinai Žizelė jau pravėrė dureles.

– Namuose taip tamsu, – pasakė ji. – Kodėl Lili neuždega šviesų?

Guodžianti užuomina, kad tikriausiai Lili yra taupi prancūzė, sustingo Ričardo lūpose. Namas atrodė tuščias, netgi grėsmingas. Nors buvo beveik tamsu, nė viename lange nesimatė šviesos.

Pasivijo Žizelę prie durų. Ieškodama rakto, ji kuitėsi rankinėje.

– Turiu jį, brangioji, – pasakė.

Už durų atsivėrė tamsus prieškambaris.

– Žakai! – pašaukė Žizelė. – Žakai!

Ričardas įjungė šviesą. Šviesos nutviekstame prieškambaryje pamatė ant stalo numestą popieriaus lapą. Perskaitė: *„N'appelez pas la police. Attendez nos instructions avant de rien faire"*.

Nekvieskit policijos. Laukit mūsų nurodymų.

– Kaip jaučiatės, panele Lamont?

Betė iš lėto atsimerkė: į ją žvelgė susirūpinęs policininkas. „Kas nutiko?" – trumpai paklausė savęs. Paskui viską aiškiai prisiminė. Sprogo padanga, ji nebegalėjo suvaldyti automobilio. Mašina nuvažiavo nuo kelio ir nusirito nuo pylimo. Ji trenkėsi galva į vairą.

Berniukas. Žakas. Ar jis jiems papasakojo apie ją? Ką jai sakyti? Pateks į kalėjimą.

Pajuto ranką ant peties. Suvokė, kad kitoje lovos pusėje stovi gydytojas.

– Nusiraminkit, – guodžiamu tonu pasakė jis. – Esate Moristauno bendrosios ligoninės greitosios pagalbos palatoje. Gan apmaudus sutrenkimas, bet visa kita neblogai. Bandėm pranešti jūsų šeimai, bet kol kas negavom jokio atsakymo.

Pranešti jos šeimai? Žinoma. Ji vis dar tebeturėjo Pito pavogtą piniginę su tikrosios Lili Lamont vairuotojo teisėmis, registracijos dokumentais, medicinos draudimu ir kredito kortelėmis.

Nepaisydama, kad galva tvinksi, Betė Rauč žaibiškai atgavo gebėjimą meluoti.

– Išties, kaip pasisekė. Vykstu Kalėdoms pas gimines, bet nenorėčiau, kad juos sujaudintų telefono skambučiai.

Kaip jai pasakyti, kur vyksta? Kur berniukas?

– Ar automobilyje buvote viena?

Jos aptemusioje atmintyje iškilo neaiškus vaizdas, kaip atsiveria automobilio durelės. Vaikas tikriausiai pabėgo.

– Taip, – sušnibždėjo ji.

– Jūsų automobilį nutempė į artimiausią degalinę, bet jam, ko gero, reikės didesnio remonto, – pasakė policininkas. – Galimas daiktas, bus nurašytas.

Ji privalo ištrūkti. Betė pažvelgė į gydytoją.

– Pasakysiu broliui, kad atvažiuotų ir pasirūpintų automobiliu. Ar galiu dabar eiti?

– Taip, sakyčiau, kad taip. Bet būkit atsargi. Kitą savaitę nueikit pas savo gydytoją.

Vėl nuraminęs ją šypsena, gydytojas išėjo iš palatos.

– Jums reikia pasirašyti raportą apie eismo nelaimę, – pasakė policininkas. – Ar jus kas nors pasiims?

– Taip. Ačiū. Paskambinsiu broliui.

– Na, tuomet linkiu sėkmės. Galėjo būti kur kas blogiau. Sprogo padanga, nebuvo oro pagalvės... – Policininkas nebaigė.

Po dešimties minučių Betė važiavo taksi į automobilių nuomos agentūrą. O dar po dvidešimties minučių jau buvo pakeliui į Niujorką. Ji ketino nugabenti berniuką į savo pusbrolio namą Somervilyje, bet dabar nutarė jokiais būdais tenai nesirodyti.

Netrukdoma išvažiavo iš miesto, paskui užsuko į degalinę ir paskambino. Pasijutusi saugesnėje vietoje dabar privalėjo išlieti įniršį pusbroliui, kuris įkalbėjo ją įsivelti į šią beprotišką avantiūrą.

„Tai užtikrintas reikalas, – sakė jis, – tokia proga pasitaiko tik kartą gyvenime". Pitas dirbo „Geriausio darbo agentūroje" Dariene. Vadino save praktikantu, tačiau Betė žinojo, kad dirbo įvairius darbus pradedant pasiuntiniu ir baigiant vejų pjovėju agentūros valdomose ir kitiems išnuomotose sodybose.

Kaip ir jai, jam buvo trisdešimt dveji; buvo užaugę kaimynystėje ir per daugelį metų drauge patyrę daugybę nemalonumų. Vis dar tebesijuokdavo iš to, kaip jiedu nusiaubė vidurinę mokyklą ir kaip už šį žygdarbį buvo apkaltinti kiti vaikai.

Bet reikėjo suprasti, kad dėl šio beprotiško sumanymo Pitas persistengė.

– Klausyk, – sakė jai, – agentūroje viską girdėjau apie juos – tą porelę su vaiku. Tas Ričardas Deltonas ką tik gavo čekį – šeši milijonai žalių, vadinamoji premija. Aš netgi esu dirbęs sodyboje, kur

jie apsigyvens. Prieš šešis mėnesius joje gyveno kitas vadovas. Lili Lamont irgi pažįstu. Tarnavo pas kitus žmones, kurie buvo kreipęsi į agentūrą; tik ji vienintelė tinka šitokiam darbui. Jiems reikalinga laisvai prancūziškai kalbanti auklė. Atsitiktinai sužinojau, kad ji per Kalėdas išvyksta į Niu Meksiką. Tad užimsi jos vietą. Esi į ją panaši ir tokio pat amžiaus, gerai kalbi prancūziškai. Kai tik porelė išvyks, nugabensi vaiką į mano namus Somervilyje. Aš tvarkysiu išpirką ir visa kita. Tai bus puikus sandėris. Gausim milijoną žalių, dalysimės perpus.

– O jei jie pakvies policininkus?

– Nepakvies, bet net jei taip padarytų, kas iš to? Tavęs niekas nepažįsta. Įtars mane? Vaikui nepadarysim nieko bloga. Be to, galėsiu stebėti, kaip klostosi įvykiai. Man priklauso toje vietoje valyti kelius. Greit bus daugiau sniego. Tad žinosiu, ar ten yra kokių policininkų. Paskambinsiu Deltonui ir pasakysiu, kad ryt vakare pašto dėžutėje paliktų pinigus ir tada per Kalėdas vaikelis bus namie. Bet jei pakvies policininkus, niekada daugiau nebeišgirs mūsų balso.

– O jei jie pakvies policininkus, ką darysim su vaiku?

– Tą patį, ką ir tada, jei gautume pinigus. Kad ir kas nutiktų, paliksi vaiką bažnyčioje Niujorke. Taip bus atsiliepta į jų maldas.

Betei tai pasirodė tas pat kaip nusiaubti mokyklą ir išsisukti. Ir ji, ir Pitas nenuskriaus vaiko. Jiems niekada neateitų į galvą ir padegti mokyklą. Šito jie nepadarytų.

Kai ji paskambino, Pitas irzliu balsu atsakė:

– Maniau, kad tu jau seniai Somervilyje.

– Taip būtų buvę, jei būtum patikrinęs, ar to šlykštaus automobilio padorios padangos, – atkirto Betė.

– Kaip suprasti?

Pasakodama jam, kas nutiko, juto, kaip aštrėja balsas.

Jis nutraukė.

– Užsičiaupk ir paklausyk manęs. Baigtas kriukis! Pamiršk pinigus! Daugiau nė žodžio apie juos! Kur vaikas?

– Nežinau. Atsipeikėjau ligoninėje. Tikriausiai berniukas pabėgo anksčiau, nei mane rado policininkai.

– Jei jis prašneks, tave pričiups. Ar jie žino, kad išsinuomojai kitą automobilį?

– Taksi vairuotojas žino.

– Tvarka. Mesk tą automobilį ir dink. Temano, kad prasmegai skradžiai žemę. Atmink, niekas negali mūsų sieti su dingusiu vaiku.

– Nebūk toks tikras, – su apmaudu šūktelėjo Betė, trenkdama ragelį.

– Sere, kol kas negavome jokio pranešimo apie dingusį vaiką, – pasakė Henriui policininkas. – Bet nuvešiu vaiką į būstinę; jei jo greitai niekas nepareikalaus, berniuką pasiims šeimos reikalų skyriaus atstovas. Tačiau labai tikėtina, kad kaip tik dabar kas nors uoliai jo ieško ir labai nerimauja.

Jie visi susispietė Dramdou bibliotekoje. Kambaryje karaliavo aukšta it bokštas šiek tiek pasvirusi eglė, dar nepapuošta, tokia, kokia buvo tą akimirką, kai Sandi pamatė Žako veidą prie lango. Suvokęs, kad jį pastebėjo, berniukas bandė bėgti, bet Henris laiku suskubo jį pagauti. Švelniai klausinėjamas vaikas neatsakė, Henris paskambino į policiją, o Sandi atsegė ir nuvilko mažylio striukę. Švelniai trindama šildė sugrubusius pirštelius, užliejo berniuką žodžių srautu, vildamasi įgauti jo pasitikėjimą, prislėgta širdimi žvelgdama į išsigandusias melsvai žalias akis.

Dabar prie berniuko pritūpė policininkas.

– Kokių penkerių ar šešerių metukų, kaip jūs manote, sere? Tokio amžiaus mano sesers berniukas, maždaug jo ūgio. – Pareigūnas nusišypsojo Žakui. – Aš policininkas ir noriu tau padėti rasti mamytę ir tėvelį. Dedu galvą, kad kaip tik dabar jiedu visur tavęs ieško. Važiuosim mano automobiliu į tokią vietą, iš kur jie galės tave pasiimti. Ar gerai?

Jis uždėjo ranką Žakui ant peties ir ėmė traukti berniuką prie savęs. Bet Žakas nusigręžė nuo jo siau-

bo iškreiptu veidu ir pasisukęs į Sandi įsikibo abiem rankom jai į sijoną, tarsi prašydamas apginti.

– Jis mirtinai išsigandęs, – pratarė Sandi. Priklaupusi prie virpančio berniuko, apglėbė jį ranka. – Pone, ar negalėtumėt jo palikti čia? Esu tikra, netrukus jums paskambins tie, kas jo ieško. Kol lauksime, jis gali padėti puošti eglutę. Ar ne taip, mažas bambly?

Sandi juto, kaip berniukas prigludo prie jos.

– Ar gali mums padėti? – švelniai paklausė. Bet kai jis neatsiliepė, suabejojo. – Manau, jis negirdi.

– Arba nekalba, – sutiko Henris. – Turbūt mano žmona teisi. Juk matot, kad čia jam saugu ir šilta. Pavaišinsim jį vakariene; o tada jau tikrai žinosite, kas jis toks ir kieno.

– Deja, ko gero, negaliu taip elgtis, sere. Privalau jį nugabenti į būstinę. Mums reikės jį nufotografuoti ir aprašyti, kad galėtume išsiųsti skubų pranešimą teletaipu. O tada jau nuo darbuotojų priklausys, ar galime jį palikti pas jus, kol kas nors atsilieps.

* * *

Labai seniai *maman* jį mokė, kad jei kada pasimes, turi eiti pas *žandarmą* ir pasakyti jam savo pavardę, adresą ir telefono numerį. Žakas buvo įsi-

tikinęs, kad tas vyras ir yra *žandarmas*, bet jam jis negali pasakyti nei savo pavardės, nei adreso, nei telefono numerio. *Maman* su Ričardu atidavė jį Lili, o jis nenori būti jos surastas.

Ši ponia jam primena *maman*. Ir plaukai tokios pat spalvos, ir šypsosi kaip *maman*. Ji švelni. Ne tokia kaip Lili, kuri nesišypsojo ir privertė apsivilkti šiuos nepatogius ankštus drabužius. Žakas buvo alkanas ir pavargęs. Ir labai išsigandęs. Norėjo vėl būti Paryžiuje su *maman* ir seneliu.

Greit bus *la Fête de Noël**. Pernai Ričardas, atėjęs į jų namus, dovanojo traukinuką. Žakas prisiminė, kaip jiedu drauge tiesė bėgius, statė geležinkelio stotį, tiltus ir namelius išilgai bėgių. Ričardas pažadėjo, kad statys juos ir šiemet naujame name. Bet Ričardas pamelavo.

Žakas jautė, kad jį iš čia paims. Nugabens vėl pas Lili. Apimtas siaubo, jis užsidengė rankomis veidą.

Po dviejų valandų, kai Lili taip ir nepasirodė, o *žandarmas* vėl parvežė jį į didelį namą, Žakas pajuto, kaip išgąstis ėmė malšti. Suprato, kad šiame name nėra Lili. Čia bus saugu. Akis užplūdo palengvėjimo ašaros. Duris atidarė vyriškis, kuris atrodė panašus į senelį, įleido juos vidun ir nuvedė vėl į tą

* Kalėdų šventės (*pranc.*).

patį kambarį, kur stovėjo eglutė. Ten buvo tas aukštas vyras su ponia.

– Vaiką ištyrė, – pasakė policininkas. – Gydytojas sako, kad jo sveikata gera ir vaikas neatrodo apleistas. Jis vis dar nekalba, atsisako valgyti, tačiau gydytojas tvirtina, kad per anksti sakyti, ar tai kokia fizinė negalia, ar paprasčiausias išgąstis. Turime teletaipe jo nuotrauką ir išvaizdos aprašymą. Spėju, kad netrukus jo kas nors pareikalaus, o kol kas šeimos reikalų skyrius sutinka, kad vaikas liktų pas jus.

Žakas nežinojo, ką pasakė *žandarmas*, bet į *maman* panaši ponia atsiklaupė ir apglėbė jį. Galėtų pasakyti, kad ji maloni; su ja jautėsi saugus, kažkaip panašiai kaip tada, kai pajusdavo, kad *maman* jį myli. Gumulas gerklėje ėmė tirpti.

Sandi pajuto, kaip jis dreba prisiglaudęs.

– Na, gerai, paverk, – sumurmėjo ji, glostydama rudus šilkinius vaiko plaukus.

Ričardas Deltonas bejėgiškai stebėjo, kaip žmona sėdi ir žiūri į telefoną. Aišku, Žizelė sukrėsta. Vyzdžiai išsiplėtę, veidas bejausmis. Praėjus kelioms valandoms ir vis dar neturint jokios žinios iš Žako grobikų nuojauta kuždėjo, kad reikia pranešti policijai. Bet jam apie tai užsiminus Žizelę kone ištiko isterija.

– *Non, non, non,* taip negalima daryti ir tu nedarysi. Nes jį nužudys. Reikia jiems paklusti. Turim laukti nurodymų.

„Reikėjo nujausti, kad kažkas ne taip, kai nelauktai pasirodė ta moteris, – su apmaudu tarė sau pačiam. – Agentūra tvirtino, kad ji išvyko Kalėdoms ir tik dvidešimt septintą galės pradėti dirbti. Žinoma, reikėjo patikrinti, – apgailestavo jis. – Tiesiog paskambinti į agentūrą ir patvirtinti, kad moteris jau atvyko. Bet kaip toji Lili Lamont sužinojo, kur reikia atvykti? Aišku, viskas buvo suplanuota: pirmai progai pasitaikius turėjo išsivežti Žaką. Kaip tik Žizelės tėvas įtikino juos priimti Lili Lamont pasivadinusią moterį ir praleisti savaitgalį Niujorke. Išties likimo ironija, nes jei Žakui kas nors atsitiktų, senasis tiesiog išeitų iš proto. Ne, tai ne jo kaltė, – samprotavo Ričardas. – Tikriausiai vis tiek būtume palikę jai Žaką šiandien, vykdami į kompanijos pusryčius. – Jis papurtė galvą. – Galbūt taip, galbūt ne, – pamanė. – Dabar per vėlu dėl to sukti galvą“

Tačiau jis privalo ką nors daryti. Neveiklumas varė iš proto. Turi įsitikinti, kad visa tai dėl pinigų ir iki rytojaus jie atgaus Žaką.

Rytdiena.

Kūčios!

Jis atsiduso. Gal ir ne taip greit. Apie jo premiją buvo viešai paskelbta. Tad logiška, kad grobikui šovė

į galvą pasigvelbti šešis milijonus dolerių. Bet, žinoma, niekas nesitiki, kad jis iškart turės šitokią sumą. Keli šimtai dolerių – daugiau negausi iš automato.

Grobikas ar grobikai tikriausiai ketina laikyti Žaką visą naktį. Jei paskambintų rytą, jis galėtų gauti grynųjų pinigų banke. Bet kiek? Kiek jie pareikalaus? Jei kelių milijonų, tada prireiktų keleto dienų, kol surinktų šitokią sumą. Nė vienas bankas iškart neduos tiek grynųjų. Be to, kai atsiimi tokią didelę sumą, visada ko nors klausia.

Žizelė verkė. Ašaros tylomis riedėjo skruostais. Lūpos tarė sūnelio vardą: „Žakai, Žakai!"

„Tai mano kaltė, – krimtosi Ričardas. – Žizelė su Žaku taip norėjo su manimi čia atvažiuoti, o štai ką jiems padariau". Daugiau nepajėgė kęsti nieko neveikdamas. Žadėjo Žakui, kad jiedu per Kalėdas drauge paleis traukinukus. Apsižvalgė po kambarį. Dėžės stovėjo svetainės kampe.

Ričardas atsistojo, nužingsniavo prie dėžių ir pritūpė. Tvirtais pirštais nuplėšė dangtį, įkišo vidun ranką ir ištraukė bėgius. Pernai per Kūčias senelio namuose, kai Žakas atidarė spalvingai supakuotas dėžes, Ričardas paaiškino: Kalėdų senelis palikęs šią dovaną ankstų rytą, kad Ričardas padėtų Žakui ją sudėti. Kai bėgiai, traukiniai, tiltai ir namai buvo surinkti, jis parodė Žakui jungiklį. „Tada viskas ims veikti, – paaiškino. – Pabandyk"

Žakas paspaudė mygtuką. Namukų langai sutvisko šviesa, sušvilpė švilpukai, nusileido pervažos, o kai vaikas atsargiai atstūmė sklendę, pūškuodamas leidosi į priekį senoviškas garvežys su šešiais vagonais.

Nuostaba Žako veide buvo neapsakoma.

„Žakai, – maldavo Ričardas, – padėsiu tau surinkti traukinį, grįžk čia ir mudu drauge jį paleisim"

Sučirškė telefonas. Ričardas pašoko, vos spėjo išplėšti jį iš Žizelės rankų.

– Ričardas Deltonas, – gyvai atsiliepė.

Žemas ir duslus balsas, – tikriausiai žmogus stengėsi jį pakeisti, – paklausė:

– Kiek grynųjų turit namie?

Ričardas paskubomis sumetė.

– Apie du tūkstančius dolerių, – atsakė.

Pitas Šuleris persigalvojo. Gal vis dėlto sugebės išpešti nors kiek žalių?

– Ar skambinot policijai?

– Ne, prisiekiu, ne!

– Tvarka. Dabar palikit pinigus pašto dėžutėje. Ir užtraukit visas užuolaidas. Nenoriu, kad žiūrėtumėt į lauką, supratot?

– Taip, taip! Darysim viską, ką liepsit. Ar Žakui nieko neatsitiko? Noriu su juo pasikalbėti.

– Greit su juo pasikalbėsit. Padėkit pinigus, kur pasakiau, ir rytoj vakare vaikas su jumis puoš eglutę.

– Saugokit jį. Būtinai saugokit!

– Taip ir darysim. Bet atminkit, jei tik pasirodys policija, jis iškart atsidurs Pietų Amerikoje ir bus įsūnytas. Supratot?

„Jie negrasina, kad jį nužudys, – pagalvojo Ričardas. – Bent jau negrasina“ – Paskui išgirdo spragtelėjimą. Padėjęs ragelį, apglėbė Žizelę.

– Rytoj mums jį sugrąžins, – pasakė.

Vidurinio miegamojo langas trečiame aukšte buvo tiesiai priešais pašto dėžutę ties šaligatvio pakraščiu. Prie šio lango Ričardas ir įsirengė stebėjimo postą, žvilgčiojo pro užuolaidų tarpą. Šalia stovėjo telefonas su pailgintu laidu. Jis žinojo, kad Žizelė gali nesuprasti nurodymų, duodamų tuo dusliu balsu. Ji, aišku, vos nenualpo, bet Ričardui pavyko ją įkalbėti, kad atsigultų į lovą prie lango, apkamšė ją vilnone skara. Galiausiai nustatė kamerą, kad veiktų prieblandoje.

Įsitaisęs stebėti, Ričardas su neviltimi suvokė galėsiąs nedaug sužinoti apie tą, kuris bandys pasiimti pinigus. Gatvė neapšviesta, dangus aptrauktas sunkių grėsmingų debesų. Laimė, jei pavyks įžiūrėti, kokiu automobiliu atvažiuos tas žmogus.

„Turėčiau pranešti policijai, – pamanė. – Tikriausiai tai vienintelė galimybė susekti, kas atvyks pinigų“

Jis atsiduso. Bet jei praneš policijai, o paskui atsitiks kas nors bloga, niekada sau neatleis. O ir Žizelė jam taip pat niekada neatleis.

Jo mintys nuklydo į praeitį, kai buvo devynerių metų ir motina vertė jį mokytis skambinti pianinu. Viena iš nedaugelio dainelių, kurią išmoko skambinti be klaidų, buvo „Visą naktį“ Prisiminė, kaip motina kartais prisėsdavo šalia ir dainuodavo, o jis skambindavo:

Miegok, vaikeli, telydi ramybė tave
Visą naktį,
Tegloboja Dievo angelai sargai tave
Visą naktį.

„Globokite, angelai sargai, mūsų berniuką“, – tylomis meldė Ričardas, klausydamasis, kaip vos girdimai kūkčioja Žizelė.

Jo galvoje suskambo paskutinės šios dainelės eilutės: „Mano meilė budės prie tavęs visą naktį“

Vakarienė buvo paprasta: salotos, prancūziška duona, spagečiai su bazilikų ir pomidorų padažu. Vaikas sėdėjo su Henriu ir Sandi prie stalo mažajame valgomajame. Jis paėmė prie lėkštės gulinčią servetėlę ir pasidėjo ant kelių, bet nepažvelgė į Simsą, kai šis pasiūlė jam duonos, ir nepalietė maisto.

– Jis tikrai išalkęs, – pasakė Henris. – Dabar beveik pusė aštuonių. – Įsidėjęs į burną spagečių, šyptelėjo Žakui. – Mmm... kaip skanu!

Žakas liūdnai pažvelgė į jį ir nusuko akis.

– Gal sumuštinį su žemės riešutų sviestu ir drebučiais? – pasiūlė Simsas. – Jums jie labai patiko, kai buvote mažas, sere.

– Kol kas tiesiog nekreipkim į jį dėmesio, pažiūrėsim, kas bus toliau, – pasakė Sandi. – Manau, jis baisiai išsigandęs, bet valgyti turbūt nori. Jei po kelių minučių nepradės valgyti, paieškosim ko kito. Simsai, jei sutepsit tą sumuštinį, vietoj kokos duokit pieno.

Susuko ant šakutės makaroną.

– Ar nemanai, Henri, kad labai keista, jog policijai niekas nepranešė, kad dingo vaikas? Jei berniukas būtų iš šios apylinkės, normalūs tėvai būtų iškart paskambinę! Norėčiau sužinoti, kaip jis čia pateko? Ar nemanai, kad galėjo jį tyčia palikti ant mūsų slenksčio?

– Negaliu patikėti, – atsakė Henris. – Jei kas ketino čia palikti vaiką, turėjo būti aiškiaregis, nes turėjo žinoti, kad mes keletui dienų paleidome slaptosios tarnybos vyrukus. Antraip juos būtų prie vartų sulaikę ir ėmę tardyti. Manau, labiau tikėtina, kad kol kas dar niekas jo nepasigedo.

Sandi žvilgtelėjo į Žaką ir vėl skubiai į Henrį.

– Dabar nežiūrėk, – pratarė patyliukais, – mūsų vaikinukas aiškiai pradeda užkandžiauti.

Jiedu su Henriu toliau plepėjo, apsimesdami, kad nekreipia dėmesio į Žaką. O šis baigė valgyti pilną lėkštę spagečių, sukirto salotas ir išgėrė koką.

Sandi pastebėjo, kad jis žvilgčioja į duoną, kurios negalėjo pasiekti. Ji lyg netyčia stumtelėjo pintinę arčiau.

– Dar viena mintis, – pasakė. – Jis norėjo duonos, bet negalėjo paprašyti ir nenorėjo siekti. Taigi, Henri, šis vaikas moka labai gražiai elgtis prie stalo.

Po vakarienės jie grįžo į biblioteką baigti puošti eglutės. Sandi parodė Žakui paskutinę papuošalų dėžę, o vaikas ėmė juos lauk ir paduodavo jai. Sandi pastebėjo, kaip rūpestingai juos traukia po vieną iš kartoninių skyrelių. „Jis jau yra tai daręs“, – nusprendė Sandi. Ir pamatė, kad berniuko akys pradeda merktis.

Kai iš dėžės buvo išimtas ir pakabintas ant eglutės paskutinis papuošalas, ji pasakė:

– Manau, kad vienam žmogui metas miegoti. Tik klausimas – kur mudu jį paguldysim?

– Brangioji, šiuose namuose bent šešiolika miegamųjų.

– O kur miegodavai tu, kai buvai tokio amžiaus?

– Vaikų kambaryje.

– Ir šalia miegodavo auklė?
– Žinoma.
– Na, taip.
Simsas krovė į vieną vietą dėžes.
– Simsai, gal paguldykim savo mažąjį draugą ant sofos svetainėje, – pasakė Sandi. – Galėsim palikti atviras miegamojo duris, kad jis mus matytų ir girdėtų.
– Labai gerai, ponia! O naktiniai drabužiai?
– Tiks ir kokie nors Henrio marškinėliai.

Naktį Sandi pažadino neaiškus bruzdesys gretimame kambaryje. Ji akimirksniu iššoko iš lovos ir nubėgo prie svetainės durų.

Žakas stovėjo prie lango, pakėlęs veidą į dangų. Jos dėmesį patraukė silpnas ūžesys. Virš jų skrido lėktuvas. „Matyt, ir vaikas išgirdo, – susiprotėjo Sandi. – Įdomu, ką šitai jam reiškia?“

Kol ji žiūrėjo, berniukas nužingsniavo prie sofos, palindo po antklode ir įsikniaubė į pagalvę.

Išaušo šviesi ir gaivi Kūčių diena. Paryčiais buvo kiek pasnigę, pievos ir laukai bolavo, nubarstyti žėrinčiom kruopelytėm. Ankstų rytą Henris, Sandi ir Žakas išėjo pasivaikščioti.

– Brangioji, juk žinai, kad negalime amžinai jo laikyti, – pasakė Henris. Mišku nubėgo elnias, Žakas nuskuodė pirma jų, neišleisdamas iš akių eiklliojo gražuolio.

– Žinau, Henri.

– Gerai, kad praeitą naktį paguldei jį šalia mūsų. Imu suvokti, kas bus, kai mudu susilauksim savo vaikų! Ar visi jie miegos ant sofos svetainėje?

Sandi nusijuokė:

– Ne, bet ir ne kitame namo sparne. Ar baigei kalėdinį interneto sveikinimą?

– Taip, baigiau. Šiemet mums parašė tiek daug žmonių, manau, reikės jiems padėkoti ir išsiųsti sveikinimus.

– Ir aš taip manau. – Sandi balsas pasikeitė. – Henri, pažvelk!

Žakas staiga sustojo ir ilgesingai įsižiūrėjo į dangų. Jie išgirdo toli aukštai ūžiantį lėktuvą.

– Henri, – iš lėto pratarė Sandi, – atskleista dar viena paslaptis: manau, kad berniukas neseniai skrido lėktuvu.

Pito Šulerio neguodė mintis, kad turi kišenėje du tūkstančius tris šimtus trisdešimt tris žalius, net jei ši nelaukta sėkmė ir reiškė, kad galės šią žiemą daugiau nebedirbti ir išvažiuoti paslidinėti.

Kurgi vaikas? Kodėl jis nepasirodo? Bukagalvė pusseserė Betė pametė jį kažkur Niu Džersyje. Kaip jo nerado koks doras rūpestingas pilietis ir neperdavė policijai? O gal berniuką ištiko nelaimė? Šiaip ir anaip svarstant, jo nervai įsitempė.

Betė buvo Niujorke, lindynėje pas draugę, tą šiukšlę iš Ist Vilidžo. Pitas surinko numerį. Atsiliepė Betė. Jos balsas buvo suirzęs.

– Ar vaikas dar neatsirado? – paklausė.

– Ne. Kur, po velnių, jį pametei?

– Bernardsvilyje. Taip vadinasi tas miestas. Ar manai, kad jis pabėgo? O gal kas nors atsitiko?

– Iš kur aš galiu žinoti? Juk tu jį pametei. – Pitas svyravo, svarstė. – Nė neabejoju, kad tėvai nepaskambino policijai. – Jis neketino Betei pasakoti apie kokius nors pinigus. – Bet mums reikia žinoti, kas vyksta. O gal jie jau bus aptikę kokių nors pėdsakų? Sėsk į autobusą, važiuok į Niu Džersį ir iš telefono būdelės paskambink Bernardsvilio policijai, – paklausk, ar jiems kas nors nepristatė penkerių metų berniuko. Supratai?

– Ką tai duos? Ką, manai, jie man pasakys? – paklausė Betė. „Kas man iš to? – pamanė. – Jei vaikui kas nors nutiks, visą gyvenimą prasėdėsiu kalėjime“

– Daryk taip, kaip sakiau. Dabar! Bet būk atsargi. Jei vaikas ten, užduos tau krūvą klausimų, – piktai atkirto Pitas.

Antrą valandą jam paskambino Betė.

– Nežinau, ar jie jį turi, ar ne, – pasakė. – Paprašė manęs vaiką apibūdinti. Aš iškart pakabinau ragelį.

– Kvailai pasielgei, – trumpai atrėžė Pitas. Ir padėjo ragelį. Jei Deltonai dar nepranešė policijai, tai tikras dalykas, kad labai greit taip padarys, ypač jei nesulauks iš jo daugiau jokios žinutės. Nuvažiavo į degalinę Sautporte ir užsidarė telefono būdelėje. Toliau veiks pats.

Atsiliepė po pirmo signalo.

– Ričardas Deltonas.

– Šiek tiek vėluojam, – pasakė Šuleris tuo pačiu kiek pakeistu balsu. Buvo pridengęs nosine mikrofoną, kaip matydavo darant filmuose.

– Tik nekelkit panikos. Supratot? Nepanikuokit!

Ričardas Deltonas išgirdo spragtelėjimą, kai nepažįstamasis pakabino telefono ragelį. „Kažkas ne taip“, – pamanė. Žinojo: tas, kuris paėmė pinigus, atėjo pėsčiomis. Todėl jis ir nematė. Visą naktį budėjo, stebėjo, ar kelyje nepasirodys automobilis. Nepasirodė. Bet rytą paaiškėjo, kad pinigai paimti. Juos paėmęs žmogus nemačiomis praslydo pro jį.

Vėl sučirškė telefonas. Deltonas čiupo ragelį, prisistatė, paskui uždengė ranka mikrofoną.

– Tai tavo tėvas, – pasakė, – nori pasikalbėti su Žaku.

– Pasakyk, kad mudu su Žaku išvykom paskutinių Kalėdų pirkinių, – sušnabždėjo Žizelė. Jos vei-

dą iškreipė baimė ir skausmas. Ričardas vos pajėgė pažvelgti jai į akis.

– Luji, jie išvyko apsipirkti, – pasakė Ričardas. – Rytoj mes tikrai jums paskambinsim.

Vos jis padėjo ragelį, Žizelė suriko:

– Pasakyk jam, kad mudu su Žaku išvykom Kalėdų pirkinių!

Ji nualpo ir griūdama ant grindų netyčia užkliudė elektrinio traukinuko jungiklį. Sutvisko šviesos, nusileido pervažos, supūškavo sumaurojo garvežiukas.

Nužingsniavęs per kambarį, Deltonas griebė jungiklį, išjungė srovę ir švelniai apglėbė žmoną.

Kūčių dieną, penktą valandą, paskambino Bernardsvilio policijos viršininkas ir pasakė norįs pasikalbėti su Henriu.

– Pone prezidente, po visą apylinkę paskleisti pranešimai apie berniuką. Jo nuotrauką ir aprašymą turi veikiančioji FTB tarnyba ir visos penkiasdešimt valstijų. Kreipėmės į Nacionalinį dingusių ir išnaudojamų vaikų centrą. Kol kas visiška nesėkmė. Bet šiandien mus nustebino keistas telefono skambutis: klausė, ar mums nepristatė penkerių metų berniuko. Ima atrodyti, lyg kažkas tyčia paliko vaiką. Ar tas vaikelis dar nieko nepasakė?

– Nė žodžio, – atsakė Henris.

– Tada bus geriausia, jei mes imsime globoti berniuką. Turim nuvežti jį į ligoninę, kad kaip reikiant nustatytų, ar jis iš tiesų negali kalbėti, ar yra tiktai traumuotas.

– Prašom palaukti, viršininke!

Sandi buvo pasiuntusi Simsą į vietinę žaislų parduotuvę ir šis grįžo apsikrovęs dovanomis. Dar daug kas buvo neišvyniota. Bet kai kas jau išpakuota, taip pat ir didelė dėžė, kur buvo plastikiniai sukabinami blokai. Iš jų jiedu su Žaku dabar statė įmantrų aukštą bokštą. Sandi nusiminusi išklausė Henrio žinią.

– Henri, šiandien Kūčios. Negi leisim berniukui ryt rytą nubusti ligoninėje?

– O mudu negalim jo nuolatos laikyti, brangioji.

– Pasakyk, kad jį mums paliktų iki ketvirtadienio. Bent jau atšvęs Kalėdas. Jam čia ramu, žinau, kad taip. Ir dar vienas dalykas, Henri. Simsas nupirko naujus drabužius. Tai, kuo jis vilki, atrodo nauja, bet jam ne visai tinka. Keistas dalykas! Nemanau, kad jį pametė; gal šeima nežino, kur jo ieškoti. Pasakyk tai policijai.

Žakas nesuprato, ką sako maloni ponia, tokia panaši į jo *maman*. Bet jautė, kad gera būti su ja, tuo mielu aukštu vyru ir senu žmogumi, kuris panašus į

senelį. Gal jei bus labai gerutis, leis čia pasilikti? Bet jis taip pat norėjo būti namie su *maman* ir Ričardu. Kodėl jie jo atsikratė? Staiga jis nebepajėgė sutramdyti sielvarto. Atstūmė bloką, kurį ketino padėti pačioje bokšto viršūnėje, ir pravirko tyliomis nevilties ir vienatvės ašaromis, jo negalėjo paguosti netgi malonioji ponia sūpuodama savo glėbyje.

Tą vakarą jis negalėjo valgyti vakarienės. Iš tikrųjų stengėsi, bet maistas nelindo į gerklę. Paskui jie nuėjo į kambarį, kuriame stovėjo eglutė, ir Žakas galėjo galvoti tik apie traukinuką, kurį jiedu su Ričardu ketino paleisti naujame name.

Sandi žinojo, ką mano Henris. Jiedu iš tikro negali padėti berniukui. Jį slėgė tyli neįveikiama širdgėla ir jos nenumalšins visi pasaulio žaislai. Gal iš tiesų jam reikia į ligoninę, kur gautų profesionalią pagalbą?

Ji jautėsi tokia pat bejėgė kaip tada, kai su Henriu ir tėvu laukė, kol baigs operuoti motiną.

– Ką mąstai, mieloji? – tyliai paklausė Henris.

– Kad būtų geriau, jei rytoj jo imtųsi specialistai. Tu buvai teisus. Jam jokios naudos iš to, kad laikome čia.

– Sutinku.

– Neatrodo, kad būtų Kūčios, – liūdnai tarė Sandi. – Pasimetęs vaikas... Negaliu patikėti, kad jo niekas neieško. Ar gali įsivaizduoti, kaip jaustumės mudu, jei dingtų mūsų berniukas?

Henris ketino atsakyti, bet sukluso.

– Paklausyk! Ateina Kalėdų giesmininkai.

Jis prisiartino prie lango ir jį atvėrė. Į kambarį padvelkė gaivus oras, giesmininkai priėjo arčiau namo. Jie giedojo: „Telydi jus Dievo ramybė, mielieji ponai“

„Tepalieka jus liūdesys“, – ištarė mintyse Sandi. Kai jie iš pačios širdies užgiedojo „Tyliąją naktį“, Sandi ėmė tylomis niūniuoti drauge.

Dar viena giesmė – ir jiedu su Henriu pratrūko ploti katučių.

Prisiartinęs prie lango, giesmininkų vadovas pasakė:

– Kaip tik jums, pone prezidente, išmokome vieną giesmę, nes kartą perskaitėme, kad būdamas mokinys ją itin mėgote. Jei tik leisite...

Duodamas toną, jis papūtė dūdelę ir būrelis tyliai užgiedojo:

Un flambeau, Jeannette Isabelle,
Un flambeau, courrons au berceau.
C'est Jésus, bonnes gens du hameau
*Le Christ est né...**

* Žibintą, Žanete Izabele,
Žibintą, bėkim į prakartėlę.
Gerieji žmonės, tai gimė
Jėzus Kristus (*pranc.*).

Už nugaros Sandi išgirdo kažkokį garsą. Žakas taip ir liko susigūžęs ant fotelio priešais sofą, kur jiedu sėdėjo giesmininkams pasirodžius. Jai bežiūrint berniukas pašoko. Jis buvo plačiai atsimerkęs, o lūpos krutėjo, tardamos giesmės žodžius.

– Henri, – patyliukais pasakė ji, – žiūrėk. Ar matai?

Henris atsisuko.

– Kas nutiko, brangioji?

– Pažvelk!

Neišsiduodamas, kad stebi, Henris įdėmiai pažiūrėjo į Žaką.

– Jis moka tą giesmę, – prisiartinęs apglėbė berniuką.

– Būkit geri, dar kartą, – paprašė, kai giesmininkai nutilo. Bet jiems užgiedojus antrąsyk Žakas nebepravėrė burnos.

Giesmininkams išėjus Henris pasisuko į berniuką ir prakalbo prancūziškai:

– *Comment t'appelles-tu? Où habites-tu?**

Tačiau berniukas tik užsimerkė.

Henris pažvelgė į Sandi ir gūžtelėjo pečiais.

– Nebežinau, ką daryti. Jis nenori man atsakinėti, bet, manau, supranta, ką sakau.

Susimąsčiusi Sandi žiūrėjo į Žaką.

* Kuo tu vardu? Kur gyveni? (*pranc.*).

– Henri, tikriausiai pastebėjai, kaip mūsų mažasis draugas šiandien susidomėjo lėktuvu.

– Tu man sakei.

– Taip pat buvo ir praeitą naktį. Henri, o jeigu vaikas ką tik atvyko iš užsienio? Nenuostabu, kad niekas nepranešė, jog jis dingęs. Simsas parnešė vieną lapelį su jo nuotrauka ir aprašymu, ar ne taip?

– Taip.

– Henri! Norėjai siųsti savo Kalėdų sveikinimą internetu, ar ne?

– Savo kasmetinį pasveikinimą. Taip. Vidurnaktį.

– Henri, būk geras, padaryk štai ką! Įdėk ir lapelį su jo nuotrauka ir aprašymu, ypač paprašyk žmonių Prancūzijoj ir kitose prancūziškai kalbančiose šalyse atkreipti dėmesį į nuotrauką. Ir nuo šiol kalbėk su manim vien prancūziškai. Tikriausiai nedaug ką suprasiu, bet gal pralaušime ledus.

Paryžiuje buvo ketvirtis šeštos ryto, kai Luji de Kua su kavos puodeliu rankoje įžengė į kabinetą ir įjungė kompiuterį. Kai esi vienas, Kalėdų rytas nežada daug džiaugsmo. Tik vėliau jis eis pas draugus Kalėdų vakarienės. Be Žako ir Žizelės namas atrodė tuščias, bet Luji buvo patenkintas dukters

pasirinktu vyru. Ričardą Deltoną kiekvienas tėvas norėtų matyti savo žentu.

Be to, buvo tikras, kad jie dažnai jį aplankys. Prižadėjo, kad toliau mokys Žaką naudotis internetu. Greitai jiedu su vaikaičiu galės susirašinėti elektroniniu paštu. O dabar rytinėje Jungtinių Valstijų pakrantėje buvo beveik vidurnaktis, tad jis panoro perskaityti Kalėdų sveikinimą, kurį savo gerbėjams siunčia Henris Parkeris Britlendas IV. Kartą Luji buvo sutikęs buvusį prezidentą per priėmimą Amerikos pasiuntinybėje Paryžiuje, jam paliko didelį įspūdį jo gyvas sąmojis ir įgimtas nuoširdumas.

Po kelių minučių netikėdamas savo akimis Luji de Kua spoksojo į vaikaičio nuotrauką ir skaitė, ką buvęs prezidentas rašo apie dingusį vaiką.

Po šešių minučių Ričardas Deltonas, dar svarstydamas, kaip paaiškinti, kodėl Žizelė neprieina prie telefono, jau šaukė:

– O Dieve, Luji, o Dieve!

Antrą valandą po pietų suskambo skambutis. Henris su Sandi laukė Žako tėvų.

– Jis miega viršuje.

Žakas sapnavo, bet šįsyk tai buvo labai geras sapnas. *Maman* jį bučiavo šnabždėdama: „*Mon petit, mon Jacques, mon Jacques, je t'aime, je t'aime*" *

Žakas juto, kaip jį pakelia, apkamšo apklotais. Ričardas jį tvirtai prisispaudė ir pažadėjo:

– Važiuojam namo, mažyli!

Sapnuodamas Žakas ilgai miegojo ant *maman* rankų.

Pabudęs iš lėto pramerkė akis, jį apėmė liūdesys. Bet jis ne ant sofos dideliuose namuose. O savo lovoje. Kaip čia pateko? Ar tas sapnas buvo visai ne sapnas? Ar *maman* su Ričardu atvažiavo jo, nes jį myli?

– *Maman!* Ričardai! – nekantriai pašaukė Žakas, šokdamas iš lovos ir bėgdamas į prieškambarį.

– Lipk žemyn, Žakai, – pakvietė *maman*. Ir jis išgirdo iš apačios aidintį kitokį garsą. Savo pūškuojančius traukinukus ir švilpuką! Žakas skriete nuskriejo laiptais.

– Praeitą naktį beveik nemiegojom, – pratarė Henris, kai jiedu su Sandi važiavo iš bažnyčios namo.

– Tikrai taip, – gyvai pritarė Sandi. – Henri, man trūks to mažo berniuko.

* Mano mažyli, mano Žakai, mano Žakai, myliu tave, myliu tave (*pranc.*).

– Man irgi. Bet gal netrukus turėsim kokį vieną – arba kokius du – savo?

– Tikiuosi. Koks trapus tas gyvenimas... Turiu galvoje savo motiną.

– Ji taisosi.

– Taip, bet galėjome jos netekti. Ir tas mažasis Žakas... O jeigu tos moters nebūtų ištikusi avarija kaip tik čia? Vienas Dievas težino, ar nebūtų puolusi į paniką? O gal net būtų jį sužalojusi? Tikiuosi, kad ją greit sučiups! Viskas kybo ant plauko.

– Taip, išties, – ramiai sutiko Henris. – O kai kam tą plauką greit nutrauks. Nesijaudink, policija ras tą moterį ir jos bendrą. Jie taip negrabiai dangstė pėdsakus.

Įvažiavę pro atvirus Dramdou vartus pasuko link namo. Henris pastatė automobilį priešais laiptus. Simsas tikriausiai laukė: jiems einant priebučiu atsivėrė durys.

– Skambina mažasis Žakas, sere. Jo motina pasakojo, kad jis visą rytą žaidė su traukinukais. Vaikas nori padėkoti, kad buvot jam tokie geri. – Simsas švytėjo. – Nori jums palinkėti *joyeux Noël.*

Henris nuskubėjo prie telefono, o Sandi pašaipiai tarė Simsui:

– Tavo prancūziškas tarimas beveik toks pat sumautas kaip mano.

TURINYS

Clark, Mary Higgins

Cl-21 Mano mergaitė Sandi: [romanas] / Mary Higgins Clark; iš anglų kalbos vertė Galina Baužytė-Čepinskienė. – Vilnius: Vaga, [2003]. – 263 psl.

ISBN 5-415-01566-3

Vienos populiariausių rašytojų Amerikoje, intrigos ir įtampos meistrės Mary Higgins Clark romanas apie mėgėjų detektyvų porą – eksprezidentą Henrį ir jo jauną žmoną, kongreso narę Sandi.

UDK 820(73)-3

Mary Higgins Clark
MANO MERGAITĖ SANDI

Redaktorė R. Urniežiūtė
Korektorė E. Pukelytė
Dailininkas R. Čeponis
Maketavo A. Gecevičius

Leidykla VAGA, Gedimino pr. 50, LT-2600 Vilnius
e.p.: info@vaga.lt; http://www.vaga.lt
tel.: +370 5 2498121; faks.: +370 5 2498122

Spausdino SAPNŲ SALA, S. Moniuškos 21, LT-2004 Vilnius

Amerikietė bestselerių

MARY HIGGINS CLAR

istoriją apie žavią porą. Jis – buvęs Amerikos prezidentas, ji – naujoji jo žmona, kongreso narė Sandi. Tarsi patyrę detektyvai jiedu narplioja intriguojančias politikų, aukštuomenės gyvenimo situacijas, patiria šiurpinančių nuotykių.

